

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN GEMEENTE DORDRECHT, D.D. 19 SEPTEMBER 2023

Vergaderkamer Raadzaal

Voorzitter: De heer Kolff
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Boom (VVD)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Dhr. Van Dam-Timmers (CDA)
Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Gündogdu (Op ons Eiland)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Van Leeuwen (Fractie Van Leeuwen)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Van der Net (VVD)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Safranti (DENK)
Dhr. Schalken-Den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Mevr. Simon-Van Waardhuizen (Fractie van Waardhuizen)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van den Tol (VVD)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Dhr. De Vries (VSP)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: Mevrouw Van Benschop, De heer Heijkoop, De heer Van der Linden, Mevrouw De Jonge, De heer Merx.

Opening

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Hierbij open ik de gemeenteraadsvergadering van dinsdag 19 september 2023 en ik heet u allemaal van harte welkom. Ik zou graag willen vragen om stilte, ook achterin de zaal. Eerste raadsvergadering weer na het zomerreces. Zo voelt het natuurlijk niet, want we hebben alweer wat Dordtse dinsdagen gehad en ook een barbecue om het politieke jaar weer af te trappen. Ik heet graag mevrouw Van den Tol van de VVD weer terug welkom in ons midden. Na haar ziekteverlof is dit weer uw eerste vergadering. Wat fijn dat u er weer bent. Ik heb begrepen dat u af en toe nog wel even de vergadering moet verlaten vanwege het druppelen. Aan de raadsleden aan mijn linkerkant daarmee wederom het verzoek om te zorgen dat het gangpad achter u goed begaanbaar is voor mevrouw Van den Tol. Nogmaals fijn dat weer in ons midden bent. En veel succes en ook plezier bij het bij het raadswerk. Nieuw deze vergadering en dat lijkt ogenschijnlijk tot geen enkele verandering te leiden, maar dat is niet helemaal waar, want de heer Van Leeuwen heeft zich afsplitst van Forum voor Democratie en gaat de rest van de periode verder als fractie Van Leeuwen. Daarmee zijn er 15 fracties in onze raad en overleg met betrokkenen heeft ons geleerd dat de zitplaatsen ongewijzigd konden blijven. Dus vandaar dat gewoon daar blijft zitten. Ik heb in ieder geval een afmelding ontvangen van de heer Van der Spoel van Partij van de Arbeid. Dat betekent dat we met 38 zijn, maar ik zie ook dat de heer Stolk er nog niet is dus ik kijk even naar mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, klopt. De heer Stolk is een uurtje later. Dus die komt wel. Die schuift zo aan.

De voorzitter: Dan hoop ik dat weet wat hij mist, want het eerste uur is natuurlijk altijd al buitengewoon nuttig en belangrijk, maar goed dat u het even zegt. Dan kom ik bij het vaststellen van de agenda. Daar hebben we een paar bijzonderheden. Agendapunten 6 en 7. Die behandelen we om half zes dan hebben we daar een half uur de tijd voor en dan kunnen we de vergadering, want we gaan het waarschijnlijk niet redden in een middag, dan kunnen we de vergadering om zes uur schorsen. Dus dan weet u dat de agendapunten 6 en 7 stipt om half zes beginnen en dat we de vergadering dan eigenlijk de reguliere vergadering daar even voor schorsen. Dat gaat om het afscheid van de huidige kinderburgemeester en de verwelcoming van de nieuwe. Die zitten nu nog op school, zoals u begrijpt en vandaar dat we dat om half zes doen. Dan is er een amendement van de Partij voor de Dieren aangekondigd bij agendapunt 10, krediet evenementen december. Ik kijk even naar de Partij voor de dieren. Dat is correct.

Ook tijdig gedeeld, wat inhoudt dat het een bespreekstuk wordt waarbij we alleen over dit amendement zullen spreken. En mijn voorstel is om dat te behandelen na het laatste geagendeerde agendapunt dus dat wordt na agendapunt 42.

Dan is er nog een tweetal moties vreemd aangekondigd. Eerste van CDA. Die gaat over verkeerssituatie rondom een nieuwe school te Crabbehof. Ik kijk even naar de CDA-fractie, die wordt ingediend?

De heer Van der Kruijff: Jazeker, voorzitter. Mede namens ChristenUnie-SGP en VSP overigens.

De voorzitter: En de tweede motie is afkomstig van de fractie Van Waardhuizen heb ik begrepen en heet ontdoe HVC van de sluier van geheimhouding en die wilt u ook indienen?

Mevrouw Van Waardhuizen-Simon: Klopt, voorzitter. En dat zullen we samen doen met Gewoon Dordt en Op Ons Eiland.

De voorzitter: Met Gewoon Dordt en Op Ons Eiland. Dan stel ik voor dat we die twee moties vreemd aan de orde, die allebei overigens ruim 48 uur van tevoren zijn gedeeld, dat we die ook behandelen en dat te doen, even kijken, als laatste punt van de agenda en daarmee worden het agendapunten 43 en 44 en het zou mooi zijn als u die moties ook nu vast bij de griffie kunt indienen dan zorgen we dat we die in het systeem zetten. En dan kijk ik even rond of u allemaal kunt instemmen met de wijzigingen op de reeds rondgestuurde agenda. Gaat uw gang, de heer Safranti.

De heer Safranti: Ik had een opmerking bij agendapunt 39. Tijdens de commissie hadden wij afgesproken dat we alleen de moties zouden bespreken en ik lees hier ieder fractie heeft twee minuten spreektijd en daarnaast staat er eventueel moties en amendementen. Dus dat was de verwarring even bij mij.

De voorzitter: De griffier fluistert mij in, want ik had het van tevoren ook gezien, dat dat niet de terugkoppeling is, zoals die vanuit de commissie is gegeven. Dus daar is gezegd daar kunnen we in principe over alles van dat agendapunt spreken, waaronder de moties en amendementen. Dat wordt bevestigd ook zie ik ook door een aantal mensen die daarbij ...

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Safranti, want zo heb ik het ook gezien, teruggekeken en dus anders gelezen dan dat hier staat. Niet dat ik per se een voorkeur heb hoe we het gaan doen, maar even voor punt van orde heb ik dat wel zo begrepen.

De voorzitter: In zijn algemeenheid geldt sowieso dat in de raadsvergadering proberen nooit de commissievergadering over te doen. Dus daar zou ik sowieso voor willen waken en dat u zich dan vooral richt op de moties aan de amendementen, maar dat is niet zoals het teruggekoppeld is geworden vanuit de commissievergadering, krijg ik door. Gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik was voorzitter van die commissie en er is inderdaad wel af gesproken om het aan de hand te doen van eventuele moties of amendementen, met daarbij de opmerking dat er in de geest van de bespreking nog iets aan toegevoegd kon worden.

De voorzitter: Lijkt dan al meer op, zoals ik het net ook samenvatte dus zullen we dat maar op die manier insteken? Dus moties en amendementen daar gaat het vooral om, in de geest van, et cetera. Goed, prachtig. Kunnen we mee leven. Dan stellen we voor de rest de agenda vast, volgens mij. Ik zie daar verder geen vragen, opmerkingen of brandende interrupties meer op. Dan gaan we dat doen en dan gaan we naar agendapunt twee het vaststellen van de notulen van de gemeenteraad van 4 juli en de Dordtse dinsdagen van 27 juni en 29 augustus. In de vergaderzalen een, drie en vijf. Kunnen we die zo vaststellen? Dat is het geval. En dan zijn we aangekomen bij de benoemingen en de aanwijzingen. Als eerste staat hier de vervanging van mevrouw Striebeck van de VSP op de agenda. Zij heeft aangegeven graag gebruik te maken van een tweede periode ziekteverlof. De heer de Vries is bereid om haar in die periode wederom te vervangen en formeel zijn we dan verplicht, omdat het gaat om vervanging gedurende bepaalde periode binnen de raadstermijn om nogmaals naar de geloofsbrieven te kijken en besluit te nemen en ook opnieuw de verklaring en belofte af te nemen. Dus dan brengt ons eigenlijk bij agendapunt drie, commissie tot onderzoek geloofsbrieven die over de toelating van de heer De Vries heeft geoordeeld. Dat is de heer Noldus van de VVD, de heer Venderbos van de Partij voor de Dieren en mevrouw Van Vugt van de CDA fractie en de commissie onderzoekt of door de voorzitter van het centraal stembureau benoemde kandidaat voldoet aan de eisen. En ik heb begrepen dat de heer Noldus voorzitter is en ik vraag hem naar de bevindingen van de commissie.

De heer Noldus: Voorzitter, dank. De geloofsbrievencommissie is bij elkaar geweest. Hebben alle documenten aangaande de beoogde benoeming van de heer De Vries bekeken en geconstateerd dat er geen belemmeringen dan wel beletselen zijn om de heer De Vries toe te laten tot de gemeenteraad.

De voorzitter: Dank u wel. Dan constateren we dat we geen beletselen zijn en kunnen we door naar agendapunt vier. En dat is de vraag die ik aan u stel of u kunt instemmen met het tijdelijk toelaten van de heer De Vries tot lid van de gemeenteraad als vervanging van mevrouw Striebeck. Dat is het geval. Dan wil ik de heer De Vries naar voren vragen voor het afleggen van de belofte en ik verzoek u allen om daar zoveel mogelijk bij te gaan staan. Voordeel van deze situatie is dat u ook opnieuw bloemen krijgt, zeg ik er dan maar even bij. Ik lees de tekst voor. Het enige wat u hoeft te zeggen is dat verklaar en belof ik. Ik verklaar dat ik, om tot raadslid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en belof dat ik, om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enige geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als raadslid naar eer en geweten zal vervullen.

De heer De Vries: Dat verklaar en belof ik.

De voorzitter: Dan wil ik u opnieuw vanaf deze plaats van harte feliciteren. Volgens mij kunnen we wel weer. Ik verzoek iedereen te gaan zitten. De vergadering is heropend. En ik wil nogmaals de heer De Vries feliciteren en succes wensen in zijn tijdelijke rol. En natuurlijk ook mevrouw Striebeck een spoedig herstel.

5. Benoeming van de heer R.R.C. den Heijer tot voorzitter van de vergaderingen van de adviescommissies - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 5. Benoeming van de heer R.R.C den Heijer tot voorzitter van de vergaderingen van de adviescommissies. En de vraag is even of daarmee kunt instemmen. Dat is het geval. Dank. Dan wil ik ook de heer Den Heijer succes wensen. Ik wil graag wel iedereen om stilte vragen, want de zaal is gehorig, zoals u weet en het is belangrijk dat we elkaar goed kunnen verstaan in de gesprekken. Agendapunt zes en zeven. Daar wachten we dus mee tot half zes en dat betekent dat we nu doorgaan naar agendapunt acht.

8. OUD- Vaststellen jaarstukken 2022 - Raadsvoorstel

De voorzitter: En agendapunt 8 is een zogenoemd negatief hamerstuk. Mooie noviteit, deze zijn naam. Het college heeft een aangepast voorstel gestuurd en verzoekt u daarom de eerder verstrekte stukken af te voeren. Het aangepaste voorstel staat bij agendapunt 39 en om de oude stukken af te voeren hamert u bij dit agendapunt dus negatief. Dus u stemt er dus niet mee in dat de stukken verder wordt behandeld en teruggaan naar het college. Dat is eigenlijk wat hiervan wordt gevraagd. Eigenlijk meer een formaliteit. Is dat akkoord? Ja. Dan gaan we naar de overige hamerstukken. Die loop ik zoals u weet, één voor één langs en dan kunt u een korte stemverklaring geven, als u daar behoefte aan heeft. Negen is het vaststellen van de herbenoeming van twee leden van de raad van toezicht van het Stedelijk Dalton Lyceum. Is akkoord. Tien, daar hebben we volgens mij van gezegd dat we dat geen hamerstuk meer laten zijn dus dat behandelen we na agendapunt 42. Kom ik bij elf, vaststellen startnotitie Dordtse visie voortgezet onderwijs.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Een kleine stemverklaring. Als CDA hadden we ietsje moeite met het derde speerpunt. We zullen overigens wel voorstemmen, maar we vinden de vorm waarin het nu verwoord is dat talentontwikkeling toch vooral bij het primair onderwijs moet blijven liggen of als taak primair bij het onderwijs ligt en pas daarna bij de gemeente. Dus dat wilden we graag even meegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Ik hoorde nog anderen. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, daar sluit de VSP zich bij aan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u wel, voorzitter. GroenLinks Dordrecht zal ook voor stemmen. We hebben wel een extra opmerking en dat is dat de plannen uitgevoerd moeten worden en dat er voldoende docenten moeten zijn. En daarom verzoeken we de

wethouder om al het mogelijke te doen, om een bijdrage te leveren aan het verminderen van het lerarentekort.

De voorzitter: Dank u wel. Kunnen wel goochelen, maar niet toveren. Gaat uw gang, de heer De Heer.

De heer De heer: Dank u wel. Steun voor de startnotitie, maar we hebben de afgelopen tijd in de commissie ook wel veel zorgen van ouders en organisaties gehoord. Begrijpelijk dat die nu niet direct konden worden verwerkt in de startnotitie, maar we rekenen erop dat dit wel straks terug te lezen valt in het uitvoeringsprogramma dat volgt.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan stellen we hem vast met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is. Dertien, verhogen van het investeringsgeld voor nieuwbouw Drechtse college en de bijbehorende gymzaal en het toekennen van het krediet voor het inrichten van de openbare ruimte. Ik vergeet twaalf. Ik had al een krul gezet. We gaan eerst naar twaalf. Instemmen met de garantstelling grootschalige renovatie stichting CKV Oranje Wit hal. Is akkoord. Dertien, dat is dat investeringskrediet voor de nieuwbouw Drechtse college gymzaal en openbare ruimte. Is ook akkoord. Veertien, vaststellen voorbereidingsbudget Knoop Leerpark gezondheidspark Dordtse Spoorzone. Mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen hiermee instemmen. Het CDA wil daar alleen wel een kanttekening bij maken dat het niet vanzelfsprekend is dat twee tennisverenigingen wijken voor woningbouw. Als conclusies die kant opgaan, verwachten we dat de raad daar, conform de aangenomen motie van 16 mei 2023, vroegtijdig op geconsulteerd wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: De VSP sluit zich aan bij de stemverklaring van het CDA.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen in met het voorstel, maar we vragen wel expliciet aandacht voor positie van het schippers internaat. Zit op een heel cruciale plek en het is voor het schippers internaat van groot belang dat ze in de buurt van scholen zitten. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik sluit me aan bij het CDA.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren wordt geacht tegen dit voorstel te hebben gestemd. De wethouder heeft tijdens de commissie toegezegd aanvullende informatie te sturen over de functie van station Leerpark. Die hebben we nooit ontvangen, dus kunnen we niet instemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schalken.

De heer Schalken-Den Hartog: Voorzitter, Beter voor Dordt sluit zich aan bij de stemverklaring van het CDA.

De voorzitter: Anderen nog? Dan is het aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is. Dan gaan we naar vijftien. Indienen zienswijze op begroting 2024 en wegschrap tunnel Dordtsche Kil. Akkoord. Zestien, geen wensen en bedenkingen kenbaar maken met betrekking tot geactualiseerde bestuurlijke planner. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, de Partij voor Dieren kan instemmen met de bestuurlijke planner, maar we zijn wel wat verbaasd dat we de dierenwelzijnsnota er niet op terugzien. Hopelijk is het college die niet vergeten. Dank u wel.

De voorzitter: Waarvan akte. Anderen nog? Is aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is. Zeventien, beschikbaar stellen van aanvullende investeringskredieten voor de gymzalen Het Kristal en de Pius 10. Is akkoord. Achttien, herstellen van onjuist vastgestelde versie winkeltijden verordening Dordrecht 20 juni 2023. Is akkoord. Negentien, aanwijzen contact functionaris voor de wet open overheid. Gaat uw gang, de heer De Heer.

De heer De Heer: Vorige keer, toen de tijdelijke contact functionaris WO langskwam als hamerstuk. Toen hebben we gevraagd of de naam van de contactfunctionaris op de website kon worden vermeld. We zien dat dat nu ook is gebeurd. Alleen staat mevrouw Kahn, de nieuwe contactfunctionaris, al op de website voordat we daar eigenlijk hier nu een besluit over nemen. Dus dat is een opmerking met een knipoog, want we zijn natuurlijk vooral dat het is opgevolgd, alleen wel erg voortvarend. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan is het akkoord met inachtneming van de knipoog. Dan was hij ook echt. Heel goed. Dan hebben we daarmee de hamerstukken gehad en dan gaan we naar de stukken te kennisname. Agendapunt 25, zoals u weet, behandelen we alsnog op het eind. Dus dat is niet, nee dat is niet waar. Die behandelen we niet op het eind. Dus de agendapunten 20 tot en met 38 zijn alle stukken ter kennisname en de vraag is even of daar nog vragen of opmerkingen bij zijn. De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Dank u voor deze informatiebrief. Maar wat we willen meegeven is dat in de raadsinformatiebrief staat dat we een doelstelling hebben voor 2030 om 30 procent minder energieverbruik dan 2020 te hebben.

De voorzitter: Heel even, de heer Gündogdu. Over welke raadsinformatiebrief heeft u het, want er staan er vrij veel op.

De heer Gündogdu: 24.

De voorzitter: Nummer 24.

De heer Gündogdu: En dus in de raadsinformatiebrief hebben we een ambitie uitgesproken om 30 procent minder energie bereikt hebben in 2030 dan in 2020, maar in

het vervolgdokument staat dat daar 20 procent minder energieverbruik dan in 2020. Dus dat scheelt nogal wat. Is het nou 20 of 30 procent?

De voorzitter: Dat weet ik niet. Is wel een beetje een technische vraag voor een stuk ter kennisname. Ik weet niet of de wethouder daar direct antwoord op kan geven, dan hebben we dat maar opgehelderd.

Mevrouw De Jonge: Dat wil ik zeker doen, voorzitter. U heeft inderdaad twee documenten. Het eerste is de gemeente Dordrecht die in de versnellingen intensivering gekozen heeft voor 30 procent. En het tweede document wat te lezen is de regionale energiestrategie en die is vastgesteld op 20 procent. En die blijft voorlopig op 20, maar dat neemt niet weg dat wij als Dordrecht voor 30 procent gaan.

De voorzitter: Helder. Andere vragen of opmerkingen? De heer Portier.

De heer Portier: Even over agendapunt 25. De geheime gratie van wereld '...' over Chemours, waar ik uiteraard inhoudelijk niks over kan zeggen. Maar niet inhoudelijk. Wat ons betreft hoeft het niet geheim te zijn. Wat hier instaat.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? De heer Van Dam-Timmers.

De heer Van Dam-Timmers: Voorzitter, bij agendapunt 32 gaat het over de raadsinformatiebrief over de wijkaanpak zwem veiligheid op de basisschool en we zijn erg blij met deze informatie, omdat dit bijdraagt aan een de zwemveiligheid en we hier ook een verkiezingsbelofte mee hebben ingelost.

De voorzitter: Waarvan akte. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben een stemverklaring bij punt 28. In de commissievergadering hebben we meegegeven dat we het belangrijk vinden dat jeugd ... Althans ... Dat criminaliteit of dat er niet op handhaving wordt ingezet. Toen werd duidelijke dat handhaving het sluitstuk is en dat willen we graag nog meegeven, omdat we zien staan dat er op preventie met gezag wordt ingezet.

De voorzitter: Oké. Waarvan akte. Laten we daar nu niet al te veel op ingaan, maar dat helderen we nog wel eens op. Anderen nog? Gaat uw gang.

Mevrouw Van Waardhuizen-Simon: Voorzitter, vanuit fractie Van Waardhuizen een opmerking bij agendapunt 27 de '...' over de vestiging azc in Dordrecht. Waar wij toch een beetje moeten bij blijven houden is het toegezegde budget naar neutraliteit. In onze eerder gestelde artikel 40 vraag en antwoord daarop evenals de begrotingsstukken over 2024, blijkt dat wat ons betreft in ieder geval niet. Dus enige openheid, transparantie hadden we zeer gewaardeerd. Dank u wel.

De voorzitter: Die laatste zin die u zei, kunt u die nog een keer zeggen, want die verstond ik niet.

Mevrouw Van Waardhuizen-Simon: Enige openheid en transparantie daarover hadden we zeer gewaardeerd.

De voorzitter: Oké, maar nu wordt er gesuggereerd dat er geen openheid en transparantie was. Op welk punt dan niet? Want ...

Mevrouw Van Waardhuizen-Simon: Ik refereer naar onze artikel 40 vragen. Het antwoord daarop. Daar hebben we concrete vragen gesteld, waarop het antwoord wat minder concreet was als dat we gedacht en gehoopt hadden.

De voorzitter: Ik vind het wel lastig hoor dat we nu zoiets hier in het midden leggen, zonder dat dat verder wordt onderbouwd en dat daar iemand zich op kan verweren. Dit zijn eigenlijk meer stukken ter kennisname, waarvan u kunt zeggen nou ik heb nog een vraag of een opmerking dit is ook een opmerking. Dat snap ik. Ik denk dat het wel goed is als de wethouder daar ook even een zin aan wijt.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Wat er in de artikel 40 vragen vooral gevraagd werd, was wat het mogelijk niet doorgaan van de spreidingswet in verband met de val van het kabinet zou betekenen voor de financiële consequenties. Die zijn er niet. En dat komt omdat wij afspraken maken met het COA, we sluiten een bestuursovereenkomst en een huurovereenkomst met het COA. En het COA gaat dus met ons die privaatrechtelijke overeenkomst aan dat zij die verplichting hebben om die kosten te maken. Dus dat heeft niets te maken met wel of niet het hebben van een demissionair kabinet. Dat is hoe we de vraag hebben beantwoord. Als u daar een ander antwoord op had gewild, dan had u wellicht even moeten kijken of u de vragen anders konden stellen, want dit is het antwoord wat daarbij past.

De voorzitter: Oké. Voor nu, denk ik, even genoeg en anders moeten we misschien nog aanvullende vragen krijgen en die beantwoorden. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik heb ook nog een paar stemverklaringen, als dat mag vanuit de VSP.

De voorzitter: Het zijn geen stemverklaringen. Het zijn stukken ter kennisname.

Mevrouw Stolk: Maar daar mag ik toch een opmerking bij maken?

De voorzitter: Ja, dat is wat and... Maar dat is geen stemverklaring.

Mevrouw Stolk: Kan mij het schelen wat het is.

De voorzitter: Ik zeg het maar even.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, bij agendapunt 27 ook raadsinformatiebrieven over de vestiging azc in Dordrecht. De VSP vindt dat wij te hard vooruitlopen. De spreidingswet is er nog niet en het besluit is al genomen. Zelfs de randvoorwaarden zijn al besproken. Bijvoorbeeld het OV. Er komt mogelijk een buslijn en halte, terwijl andere lijnen en haltes worden opgeheven. Dat was agendapunt 27. Dan nog een opmerking, geen stemverklaring, maar een opmerking bij agendapunt 28. Dat is voortgang nationaal programma Dordt West. Het nationaal programma 2023-2043 komt met meerdere aansluitende programma's. De agenda Dordrecht 2030, het ontwikkel Crabbehof en de sportvisie 2030. Waarom maakt met daar niet een plan voor? Op deze wijze is het totaalplaatje moeilijker te overzien. En dan agendapunt 32. Daar maakte het CDA een

opmerking over. Daar sluiten wij ons gedeeltelijk bij aan. Daarbij gezegd dat de grondlegger van ieder kind een zwemdiploma bij de VSP vandaan komt. Waarvan akte.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat uw gang, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, mijn fractie sluit zich aan wat betreft punt 27. Bij de uitspraak, laat ik het even zo noemen, van mevrouw Stolk.

De voorzitter: Dank u wel. Hebben we nu genoeg ingebracht bij de stukken ter kennisname? Ja. Dan gaan we naar de stukken ter bespreking.

39. Vaststellen Jaarstukken 2022 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Als eerste de jaarstukken 2022, agendapunt 39. Die hebben wat voeten in aarde gehad, omdat het controleproces niet binnen de wettelijke termijn was afgerond of het proces. Heeft het college een aantal RIP's gestuurd om u te informeren en onze auditcommissie heeft het proces kritisch gevolgd en u ook voorzien van een advies dat bij de stukken zit. Dank daarvoor. Vorige week zijn de jaarstukken besproken in een oordeelsvormende commissie. Hier heeft de commissie besloten het onderwerp te agenderen voor bespreking met een spreektijd van twee minuten. De bespreking richt zich, zoals gezegd, primair op de amendement emoties, maar wel indien gewenst met een iets bredere uitleg daarvan. Dus ik stel voor dat we gewoon de fracties, dat we gewoon beginnen bij de fracties op volgorde, zoals we dat altijd doen en dat we dan zien wanneer de amendementen en moties worden ingediend. Ik start bij de VVD-fractie. Wie mag ik het woord geven. Gaat uw gang, mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn blij dat het college en de wethouder financiën hebben geluisterd naar onze geuite zorgen rondom de kwaliteit van de jaarrekeningen de toekomstige pc-producten. Het is belangrijk dat de rechtmatigheid en de verantwoording van de gemeente op orde is en de raad in positie kan blijven.

Daarom is goed dat het college zich de bestuursopdracht organisatie beter in control voorgenomen heeft. Via deze bestuursopdracht verwachten wij dat zowel binnen financiën als in de lijn de mogelijkheid tot verbetering kan ontstaan. Wetende dat het college voldoende aandacht en commitment voor onze zorgen heeft, stemmen wij in met het vaststellen van de jaarrekening.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de volgende fractie. Dat is de fractie GroenLinks. Wie mag ik het woord geven? Gaat uw gang. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. We zijn blij dat de jaarstukken een getrouw beeld geven van het financiële beleid en bedanken daarvoor de organisatie, de wethouder en ook de accountant die daar de nodige moeite voor hebben moeten doen om dat voor elkaar te krijgen. Dat heeft te maken met onder meer en vooral de personele onderbezetting. De wethouder heeft aangekondigd een bestuursopdracht te geven om de problematiek die daaraan vastzit, waardoor ook het hele proces vertraagd is en kunnen zorgen dat in de toekomst de raad tijdig van informatie wordt voorzien door een bestuursopdracht te formuleren. Ik zou de wethouder willen vragen om nog enigszins toe te lichten, omdat daar ook kennelijk moties over worden ingediend.

Waarom en hoe we kunnen verwachten dat die bestuursopdracht in de raad tot een verbetering van de situatie leidt? Ik heb andere dingen in mijn woordvoering staan, maar die reageren eigenlijk op moties die officieel nog niet ingediend zijn dus daar wacht ik even mee, voorzitter. Wij kunnen dus instemmen ondanks het feit dat helaas door de hele gang van zaken de accountant niet een positief oordeel over de rechtmatigheid van de uitgaven en aanbestedingen heeft kunnen formuleren, gaan ervanuit vooralsnog, totdat problemen in de toekomst opgelost wordt. En gezien het getrouwe beeld kunnen we instemmen met de vaststelling van de jaarrekening.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een interruptie van de heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ik wil mijnheer Van der Meer bedanken voor zijn pleidooi. Afgelopen anderhalf jaar heb ik GroenLinks natuurlijk gekend met transparantie en daar ben ik eigenlijk blij mee dat ik dat elke keer ook mag zien in de commissies. Ook de fractievoorzitter heeft daar ook diverse keer uitspraak over gedaan. En u geeft de nodige kritiek, maar u geeft wel aan van ik ga toch wel meestemmen. Dat stukje begrijp ik even niet.

De heer Van der Meer: Voorzitter, we krijgen straks naar aanleiding van amendementen, denk ik, nog een discussie over aspecten van de resultaatbestemming. Wat ons betreft is voldoende duidelijk uitgelegd hoe die onrechtmatigheden, met name in de aanbestedingen, tot stand gekomen zijn. En we gaan ervan uit, maar wachten het antwoord van de wethouder af, dat dat in de toekomst er beter geregeld kan worden. En verder geeft de jaarrekening wel een adequaat beeld van wat er gebeurd is. En daar kunnen wij ons verderop baseren als we straks over begroting, bezuinigingen en kadernota gaan praten, want dat is denk ik het moment waarop we reële afwegingen moeten maken.

De voorzitter: Dank. Dan hebben we daarmee de inbreng van GroenLinks gehad. Gaan we naar Beter voor Dordt. Gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. De afgelopen maanden heeft de commissie regelmatig gesproken over de achterstand en slordigheden en de P&C-cyclus. Hoewel wij als Beter voor Dordt begrijpen dat het niet eenvoudig is om personeel te werven die direct bij kunnen dragen aan de P&C documenten, verzoeken wij het college om de achterstanden zo snel mogelijk weg te werken en verbeteringen door te voeren, zoals voorgesteld door de accountant. Het college moet zich nu wel bewustzijn dat de raad niet tevreden is over hoe een en ander is gelopen. Dus graag een grondige aanpak van alle issues die spelen en dit in samenwerking met de accountant en de raad en ook kennisnemen van het memo zoals die is opgesteld door de voorzitter van de auditcommissie, de heer Katif. Beter voor Dordt heeft kennisgenomen van een ruim 38 miljoen positieve resultaat uit 2022, als wij daar bij de kadernota, eerder dit jaar, hadden geweten dat we 38 miljoen zouden overhouden, dan hadden, denk ik, alle partijen meer beleids mensen ingediend. Beter voor Dordt kan zich grotendeels wel vinden in de reserveringen die het college voorstelt, maar is wel teleurgesteld dat de raad niet gevraagd is hoe deze 38 miljoen te besteden. Beter voor Dordt heeft wel een issue met de reserve van 9,3 miljoen voor toekomstige kosten opvang ontheemden. Het Rijk en COA hebben aangegeven dat alle onkosten voor opvang worden vergoed en ook dit jaar houden we een bedrag over volgens de wethouder. Beter voor Dordt heeft dan ook een

amendement samen met DENK een amendement en een motie ingediend om dit geld te besteden in Dordrecht voor onze Dordtenaren. En die kan ik nu indienen.

De heer Van der Meer: Voorzitter?

De voorzitter: Even kijken. Wie roept? De heer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Over het feit dat de raad niet eerder geïnformeerd is, dat komt door de wijze waarop het proces gelopen is. Hadden wij dan met een andere bestemming en al dat geld kunnen geven? Ik neem aan dat de heer Wringer ook kennis heeft genomen van de opmerking van de accountant dat een heleboel van de gelden die nu overschieten in feite tot uitgaven verplicht in 2023 of misschien wel volgende jaren. Dus niet zomaar kunnen worden besteed. Dat is een. En de andere vraag die ik heb, is of hij niet met mij van mening is dat het goed is om eventuele beleids mensen niet ad hoc vorm te geven, maar om die in het kader van het reguliere begrotings- en kadernota proces af te wegen tegen andere belangen, tenzij daar natuurlijk een geweldige urgentie mee gemoeid is.

De voorzitter: De heer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Om met de tweede vraag te beginnen. Als we eerder op de hoogte waren geweest van de resultaten van 2022, dan hadden we meer kunnen doen, denk ik, want bij de kadernota van dit jaar was er maar heel weinig geld beschikbaar voor beleids mensen. En dat is wel jammer. Nu blijkt er heel veel over te zijn. En uw eerste vraag, die was wel erg lang. Kunt u die nog even kort samenvatten?

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, graag met microfoon.

De heer Van der Meer: Dat gaat over het feit dat het overgeschoten geld, om het zomaar te zeggen, niet zomaar vrij besteedbaar is. U heeft het bijvoorbeeld over het geld voor de Oekraïense oorlogsvluchtelingen. Daar staan mogelijk er ook in het komend jaar grote uitgaven tegenover. Dus zomaar doen alsof we 38 miljoen over hebben, dat is denk ik niet helemaal de juiste voorstelling van zaken.

De heer Wringer: Nee. Dat begrijp ik. Ik heb het ook nog niet over die 38 miljoen. Ik heb over de 9,3 miljoen die wel volgens mij vrij besteedbaar zijn door het college en die zouden we graag gedeeltelijk anders willen besteden in Dordrecht en aan onze Dordtenaren.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie nog een vraag van mevrouw van mevrouw Stolk en van mevrouw Boom, klopt dat?

Mevrouw Stolk: Mag ik een vraag stellen aan mijnheer Van der Meer?

De voorzitter: Nee, laten we dat nou niet doen. Dan gaan we meteen in het begin ontsporen. Mevrouw Boom gaat uw gang.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter, ik vraag me af of de heer Wringer bedoelt dat die in de kadernota niks heeft kunnen doen, dat ook niks in met begroting qua plannen vanuit de algemene middelen reserves wil halen?

De heer Wringer: De begroting komt natuurlijk nog aan voor volgend jaar. We hoeven niks uit de reserves te halen als we deze 9,3 miljoen aanspreken die gereserveerd is voor opvang van ontheemden, die we niet nodig hebben, want alles wordt vergoed door het Rijk en het COA.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij hebben we daarmee de termijn van Beter voor Dordt gehad. Ze hebben een amendement ingediend en een motie. Amendement steun Marokko en Libië met meer dan een footje, dat is A1. En motie M3, aantal beleidswensen voor Dordrecht en de Dordtenaren. Dan ga ik door naar de fractie VSP. Niet mevrouw Stolk, maar mijnheer In 't Veld. Gaat uw gang.

De heer In 't Veld: Voorzitter, de VSP heeft kennis genomen van de jaarstukken 2022. Alles overzien zijn we behoorlijk geschrokken van de staat waarin de organisatie verkeerd met betrekking tot de procesbeheersing. Hoe betrouwbaar is de financiële informatie waarop we in de loop van een jaar als gemeenteraad onze besluiten moeten baseren? Verontrustend is zeker ook de trend met betrekking tot de beheersing van processen in 2022, die zelf nog een verslechtering laat zien ten opzichte van de voorgaande jaren. De '...' heeft bij de controle van de jaarrekening zo'n vijftigtal fouten laten herstellen. Daarnaast nog een aantal fouten die niet meer gecorrigeerd zijn, omdat de tijd daarvoor ontbrak. Als resultaat hebben we dan ook een control verklaring met een beperking voor betreft de rechtmatigheid. Een geprononceerd overschot van 2 a 3 miljoen blijkt opeens 38 miljoen te zijn.

Het is zonde dat we daar als gemeenteraad bij de buraps of anderszins hierover maar enig signaal hebben ontvangen. Het niet in control zijn bij de processen, betekent dat besluiten van de gemeenteraad niet altijd genomen kunnen worden op basis van betrouwbare informatie. Daarbij komt dat indien de gemeenteraad wel tijdig over de juiste informatie had beschikt, er wellicht andere keuzes gemaakt hadden kunnen worden. Het kan zomaar zijn dat we de burgers waar we het toch allemaal voordoen, tekort hebben gedaan. Als gevolg van een gebrekkige informatievoorziening. Zijn we als gemeenteraad in staat onze kaders stellende en controlerende taak goed in te vullen? De VSP vindt van niet. Het voelt alsof we op een schip varen, midden op zee in dichte mist zonder radar, met als koers Jelle zal wel zien. Vervelende bijkomstigheid is dat de vooruitzichten voor 2023 niet veel beter zijn. Het is namelijk niet te verwachten dat de processen nu opeens wel goed beheerst worden en dat de jaarstukken 2023 wel tijdig, inclusief een afgeronde accountantscontrole, opgeleverd kunnen worden. Een extra complicerende factor hierbij is dat de college zelf, in plaats van de accountant, de rechtmatigheid verklaring moet afgeven. Hierdoor zou de druk op de interne organisatie alleen maar toenemen. Een zeer stevig, verbeterd traject binnen de hele organisatie is in de commissievergadering toegezegd door de wethouder. Graag horen we van de wethouder wanneer we de verbeterplan tegemoet kunnen zien.

De voorzitter: Komt tot een afronding, want uw tijd is op.

De heer In 't Veld: Ja. Ik ben er bijna. Tot slot hebben we nog een aantal vragen voor de voor de wethouder. Welke invloed heeft het stevige resultaat overschot 2020 voor de aangekondigde bezuinigingen 2024? Tweede vraag, waarom een nieuwe bestemming reserve Dordthuis van 700.000 euro? Er is toch al voldoende dekking voor? Is toch vrij recent medegegeeld. En als laatste, waarom een nieuwe bestemming reserve van 9,3 miljoen voor toekomstige kosten opvang ontheemden? Daar zou toch voldoende dekking voor zijn vanuit de overheid? Hier laat ik het dan bij.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie geen vragen of opmerkingen in uw richting. Dan ga ik naar de ChristenUnie-SGP fractie. Gaat uw gang.

De heer Droog: Dank u wel, voorzitter. Het voordeel van de accountant is duidelijk. De jaarcijfers over 2022 zijn getrouw. Er zijn geen schulden en in zoverre staan de financiële indicatoren op groen. Wel is het ten aanzien van de jaarrekening een beperking op rechtmatigheid. Het voordeel van het positieve saldo maskeert dat het onderliggende proces zorgen baart. De gemeentelijke organisatie heeft haar best gedaan alle informatie correct en tijdig aan te leveren, maar heeft te maken met een capaciteitsprobleem. Er is inzet, tegelijkertijd is er een tekort aan slagkracht. Veel mensen zijn de achterliggende jaren vertrokken uit de organisatie. Zorgen zijn er over het traject. Zo is er een te lange doorlooptijd en is het van belang de basis van de organisatie te verstevigen en inrichting voor processen te verbeteren. We uiten onze zorg over de planning en control cyclus van volgend jaar. Extra inspanningen zijn nodig om ervoor te zorgen dat de rechtmatigheidstoets voor 2023 wel gehaald wordt. En de zorgen hierover zijn groot, want de eerste drie kwartalen van 2023 zit er bijna op. We begrijpen dat het college bovenstaande onderkent. Er worden dingen erkend en op toegezegd. Er is een bestuursopdracht vastgesteld die verbetering moet gaan geven.

De essentie blijft om de organisatie beter in control te krijgen, kennis te borgen en scherpte in te brengen. Resumerend, we maken ons zorgen over proces stemmen echter in met het vaststellen van de jaarrekening, we benadrukken de extra inspanningen die nodig zijn en geven het college de ruimte de bestuursopdracht op te pakken en informatie qua voortgang en uitvoering te delen met de raad. We komen straks nog terug op de moties en amendementen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. En de heer Droog is inmiddels vertrouwd in ons midden, daarom had ik het niet vooraf aangekondigd, maar dit was zijn maidenspeech in onze raad. Dank. Even kijken. We gaan door naar de CDA fractie. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw van Vugt, gaat uw gang.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Geld overhouden lijkt goed, maar het is beter om het uit te geven. In 2022 ging het financieel nog goed en hielden we geld over, maar er liggen dus zorgen aan ten grondslag van plannen die niet doorgang hebben gevonden. Over de organisatie is voldoende gezegd. Maar in de accountsverklaring staan ook bevindingen die nog losstaan van de onderbezetting. We horen dus als CDA graag welke aanbeveling het college overneemt uit het accountantsverslag. Als CDA vinden we wonen een topprioriteit. En dat zullen velen met ons eens zijn. In hoeverre is het college bezig met het mogelijk maken van andere woonvormen, zoals mantelzorgwoningen of aanpassing aan huizen of het herbesteden van leegstaande winkelpanden die nu verwaarloosd worden. Horen graag van het

college hoe u denkt de woningbouw en dan met name de sociale woningbouw goed op gang te krijgen. We zijn dan ook blij dat binnenkort de huisvestingverordening aan de orde komt, want daar heeft het CDA veel goede ideeën over. Eerder heeft CDA aangegeven dat op de moment dat de commerciële woningbouw niet lukt, dat er dan maar flink moet worden ingestoken op de sociale woningbouw. Projectontwikkelaars geven bovendien ook dit advies. Verder willen we wijzen op de motie M4 van 22 februari 2022, budget overheveling. Daar is duidelijk in verwoord dat alle budgetoverhevelingen goed aan de raad moeten worden voorgelegd. En nu worden we weer geconfronteerd met budget overheveling die niet echt goed worden uitgelegd. Waarom is een grondbedrijf 15 miljoen en niet 5 of 25? Die keuzes hadden we graag met de raad gemaakt. We roepen het college op om de raad continu op de hoogte te houden. En ik vat het even samen nu. Welke aanbevelingen neemt het college over uit het verslag van de accountant? Hoe wordt er gewerkt aan het woonproblemen? Kunnen bestemmingen alsnog beter worden beargumenteerd? Houdt u de raad vaker en eerder op de hoogte en hoe en wanneer gaat u de motie budget overhevelingen uitvoeren? Dus geld overhouden lijkt goed, maar het is beter om het uit te geven.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we door naar mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We hebben het in de commissie uitgebreid gehad over de jaarrekening en het accountantsverslag. We vonden de reactie van de wethouder in de commissievergadering over het minister van de deadline van de jaarrekening en de problemen die spelen in de organisatie oprecht en eerlijk, in die zin dat er problemen spelen die niet zomaar opgelost kunnen worden.

We horen graag reactie van de wethouder op de aanbevelingen van het accountantsverslag en de moties en amendementen. En wat betreft de maatschappelijke resultaten we willen de effecten van onze inspanningen beter in beeld krijgen en vinden dat er vaker SMART geformuleerd moet worden op maatschappelijke opgaven als onderwijs voorschoolse opvang, armoede en huisvesting. Kan de wethouder ons toezeggen dat in het vierde kwartaal aangegeven wordt hoe maatschappelijke resultaten beter SMART en meetbaar in beeld gebracht worden? En daar laten we het graag even bij voor nu.

De voorzitter: Hartelijk dank. Steek ik over naar de Partij voor de Dieren. De heer Venderbos. Gaat uw gang.

De heer Venderbos: Voorzitter, dank u wel. Ik wil beginnen met onze waardering uitspreken voor het vele werk dat de betrokken ambtenaren onder zeer moeilijke omstandigheden hebben verricht. Helaas heeft het alles geleid tot een controleverklaring van de accountant met ons oordeel goedkeurend, hoe wat betreft de getrouwheid met een beperking als oordeel over de rechtmatigheid. Met in achtneming van de adviezen van de auditcommissie staat de Partij voor de Dieren positief tegenover de jaarstukken 2022.

De voorzitter: Hartelijk dank. Ik ga over naar mijnheer Safranti, namens DENK. Gaat uw gang.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Dit gaat echt heel snel. Voorzitter, zorgelijke dossier waar rechtmatigheidsfouten zijn gemaakt. Dat heeft volgens mij alle partijen zo'n beetje ook benoemd.. Ook dit hebben we tijdens de commissie duidelijk aangegeven, maar nodig ook kritiek geuit. Vinden dat dit niet kan en maken ons zorgen over de gang van zaken. Het schip waar we in zitten wordt namelijk niet goed bestuurd, onze kapitein, de wethouder, moet voldoende rekening houden met wind, regen, storm, zeilen en de koers. Hierin is hij tekortgeschoten en ons een verkeerde richting gegeven. Tijdens de commissie heeft de wethouder duidelijk aangegeven dat het fout zat. Voorzitter, het is nu van belang dat de onderliggende probleem zo snel mogelijk onderzocht en opgelost wordt. Met aanvoer van fractie Waardhuizen en andere partijen komen wij met twee moties. De heer Stam zal de moties verder toelichten. Hierbij wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar Gewoon Dordt. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Gaat zeker snel, voorzitter. Dank. Lelijk proces gewoon, net als vorig jaar niet in control om het in goed Nederlands te zeggen. Wat ik teleurstellend vind, is dat ondanks dat de wethouder wel aangeeft dat er dingen niet goed zijn gegaan ik weinig het idee krijg dat hij daar dan ook zelf nog wat van vindt. Het is een beetje technisch allemaal. En ik denk dat het terecht is dat een heleboel mensen zich zorgen maken over hoe we hier nu mee om moeten gaan. En daar wil ik toch wel nog wat tekst op. Verder met betrekking tot veranderingen in de organisatie enzovoort. Ik ben blij dat ik daar als raadslid niks van hoef te vinden. Laat dat nou lekker bij de organisatie.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de inbreng van Gewoon Dordt. Gaan we naar Op Ons Eiland, de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Zonder in herhaling te vallen. Voorzitter, we hebben allemaal kennisgenomen wat de accountants vindt van de stukken die hem zijn voorgelegd en hij geeft aan een beperking van de rechtmatigheid. We hebben ons namelijk afgevraagd van wat betekent dat nou concreet? We hebben ook nog eens even voor de zekerheid de stukken van 2020 en 2021 erbij gehaald, ook bekeken door de account. En wat blijkt? De accountant heeft reeds in 2020 en 21 zo ongeveer dezelfde constatering van beste organisatie, de manier waarop u rapporteert dat is niet oké. Dit gaat naar grote problemen of gaat leiden naar grotere problemen. Dus datgene waar we nu voorstaan dat is niet nieuw. Dat hebben we allemaal zien aankomen. De wethouder heeft aangegeven dat hij keihard zijn best gaat doen om daar verandering in te brengen. Ik ben benieuwd hoe dat zijn vervolg gaat krijgen. Maar voorzitter, waar ik ook wel benieuwd naar ben. Het is allemaal gemeenschapsgeld en de rechtmatigheid dat is heel belangrijk, maar daar zitten we allemaal op. En ik vroeg me af en dat is dan kijk ik even direct mijn collega's van de VVD aan. U heeft jarenlang als partijbestuurders geleverd die de portefeuille financiën op zich hebben genomen. En dan krijg je met de ervaring van de afgelopen jaren mee, als er iets op financieel gebied aan de hand zou zijn, Vooral als we het hebben over een accountantsverklaring met beperkte rechtmatigheid, Zou u vanuit uw partij hemel en aarde bewegen om daar iets van te vinden. Ik vind de manier waarop U NU reageert of inbreng in ieder geval heel anders. Heel subtiel, heel zachtjes, terwijl het om vele miljoenen gaat. En ik vraag me dan af, nu dat u geen portefeuillehouder financiën heeft, wat is er veranderd in uw opstelling? Dat is even een vraag, ik ben benieuwd naar het antwoord. Vervolgens voorzitter, waar wij ook zeker benieuwd naar zijn. We kunnen ons namelijk niet voorstellen, voorzitter, dat pas ergens

in eind augustus bleek dat we al die miljoenen zouden overhouden. Dus concreet de vraag wanneer was het college bekend met het bedrag wat we zouden overhouden? Ik zeg maar even overhouden en vanuit actief informatieplicht, wanneer had het college ons dan willen informeren? Behalve eind augustus. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, heer Gündogdu. De tijd zat er ook op. De heer Van der Net had de behoefte volgens mij of mevrouw Boom, namens de VVD te reageren op hetgeen u tegen hen zei. Gaat u gang

Mevrouw Boom-Vos: Ik wil eigenlijk de heer Gündogdu bedanken dat wij altijd zo streng zijn geweest voor onze eigen wethouder, in de vorige periodes. Dat zijn wij nu ook geweest in de commissies nu. Wij hebben onze zorgen geuit. Wij hebben gezegd wat er aan de hand is. Daarnaast is er uitgebreid besproken met de wethouder waarom er rechtmatigheid is en wij delen echt wel de zorgen dat er veel fouten in zitten, wat de wethouder zelf ook zegt. Daar zit soms beetje gemakzucht, soms beetje onwetendheid, maar er zit ook een heleboel in vanuit voorgaande jaren. Dus wij hebben echt keihard in de vorige periodes en ook nu ons best gedaan dat de wethouder hier wat aan gaat doen. En daar is die bestuursopdracht, volgens mij, een goede uitkomst van.

De voorzitter: Dank. Volgens mij hebben we dan de inbrengen van Op Ons Eiland gehad. We gaan naar de SP, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, heel kort. Wij delen natuurlijk ook de zorg over hoelang het allemaal geduurd heeft en over de rechtmatigheid, et cetera. Er is een punt waar ik op in wil gaan en dat is het geld dat overgehouden is aan de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne. Het is natuurlijk ergens een beetje cynisch dat daar een gigantische oorlog woedt met alle dode gewonden en ellende van dien en dat wij er als stad ineens neggen komma zoveel miljoen aan overhouden. En ik begrijp dan ook het idee van dat bestemmen aan vluchtelingen. Aan de andere kant vraag ik me af bestemmingsreserves, hoe goed werken die? Is het te verwachten dat we in de toekomst dat geld ook daarvoor nodig gaan hebben? Ik denk een van de zaken die het moeilijkst ligt in de opvang van vluchtelingen en de duurzame opvang van vluchtelingen en het draagvlak daarvoor is de enorme woningnood. Dus ik zou vooral inzetten, als het geld in de toekomst ergens besteed aan gaat worden, om dat veel meer mogelijk te maken, zodat de capaciteiten en het draagvlak voor de opvang van vluchtelingen in stand blijft. En daar wou ik het voor nu even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar Forum voor Democratie, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u, voorzitter. Voorzitter, wij kunnen instemmen met het vaststellen van de jaarrekening. Zojuist is een amendement voorbijgekomen en een motie van Beter voor Dordt. Daar zou ik dan nog wel even op willen reageren. Ik vind het stukje van de motie waarin we kijken naar de constatering en de overwegingen heel terecht. Waar ik nog een beetje moeite mee heb, is uiteindelijk datgene wat het college wordt verzocht aan alle punten die daar staan, want die zijn al vrij concreet en directief. Ik merk dat ik daar zelf wel iets meer ruimte in zou willen hebben of wat meer overleg in zou willen hebben. Dus dat maakt het op zich lastig om nu meteen ja te zeggen, dus ik hoor graag verder de reacties. En dat geldt eigenlijk ook zo voor het amendement. Dus als daar nog een andere toelichting op kan komen dan hoor ik dat uiteraard graag. En

verder zijn er nog dingen die nog niet ter tafel zijn gekomen, dus dat hou ik nog even voor me.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan snel oversteken naar de fractie Van Waardhuizen. Dan geef ik het woord aan de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. À la Max Verstappen schuiven wij een plekje door naar voren, dus van 15 naar 14.

De voorzitter: Max zit wat meer in de kopgroep, meestal.

De heer Stam: Dat is ons dat is ons streven ook, voorzitter dus wie weet. Maar goed, op dit moment weinig woorden voor de inhoud van de jaarstukken. Dat hebben we al uitgebreid gedaan in de auditcommissie en in de commissiebehandeling. We hebben lang nagedacht hoe we onze zorg, die breed is uitgesproken in de commissies, stevig kunnen benoemen en formaliseren. Hiertoe hebben we toch met een aantal partijen motie van treurnis opgesteld. Jammer genoeg raakt de motie dan niet de rol van accountant, omdat we daar ook vragen over hebben.

Tegelijkertijd en dat kan als tegenstrijdig worden gezien, heeft het ons verbaasd dat, naast alle uitgesproken zorg, er tot op heden nog geen partij en ook geen coalitiepartij is geweest die dan ook de daad bij het woord heeft gevoegd en steun biedt aan het college om de problematiek op te pakken. Fractie Van Waardhuizen heeft hiertoe aangekondigd in de commissie die handschoen wel te willen oppakken. En we hebben dan ook een amendement opgesteld om binnen de resultaatbestemming een bedrag te reserveren om de cultuur, de werkgeverschap van de gemeente Dordrecht aan te kunnen pakken. Daarnaast hebben wij nog een motie ingediend die eigenlijk uitgaat van een plan van aanpak opstellen, omdat meerdere partijen in de commissies hebben aangegeven dat ze de vingers strak aan de pols willen houden. En dit doen wij niet op basis van de woorden die de wethouder in de commissie uitgesproken, maar omdat onze stad vooruit moet en er veel te doen is, waardoor we genoodzaakt zijn om de financiële kolom zo spoedig mogelijk weer op niveau te krijgen, omdat dit anders de inhoudelijke opgave en zaken in de stad gaan raken, die onze inwoners nodig hebben en verdienen. En daarnaast verdient de gemeenteraad en elke partij om vanuit zijn '...'middelen uit 22 de mogelijkheid om eventueel extra incidentele wensen te kunnen realiseren. Zie het als een compensatie voor de late informatievoorziening. En als laatste voor de resultaatbestemming hebben wij een motie ingediend om een second opinion met betrekking tot het drinkwater onderzoek bij HVC.

De voorzitter: Maar het is al helemaal niet te verstaan als er doorheen gepraat wordt dus als die ramen dicht zijn, wil ik de heer Stam ... Mag dat raam dicht? Wij wisten ook niet dat er een slijptol zou worden ingehuurd om hier voor de nog vragen resteren.

De heer Stam: Dat is goed, voorzitter. Dan begin ik bij het stuk dit doen wij niet op basis van de woorden die de wethouder in de commissie heeft gesproken, maar omdat onze stad vooruit moet en er veel te doen is, waardoor we genoodzaakt zijn om de financiële kolom zo spoedig mogelijk weer op niveau te krijgen, omdat dit anders de inhoudelijke opgave in de stad gaan raken, die onze inwoners nodig hebben en verdienen. En daarnaast verdient de gemeenteraad en elke partij om vanuit zijn '...'middelen uit 22 de

mogelijkheid om eventueel incidentele wensen alsnog te kunnen vervullen. En als laatste hebben wij een motie ingediend om een second opinion op het drinkwater onderzoek, om die te kunnen bekostigen uit de resultaatbestemming. Dus nogmaals een drietal moties en een amendement.

De voorzitter: Dank u. Die mag u straks ook indienen, want dat is nog niet gebeurd. Ik zie een interruptie van de heer Kuhlmann. Ik had u gehoord. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Voor wat betreft de motie over het drinkwater voorzien. Laat ik beginnen met een compliment tuurlijk aan de heer Stam voor zijn betrokkenheid bij de gezondheid van onze inwoners. En ik begrijp natuurlijk ook zijn vragen rond de drinkwatervoorziening. Wat ik alleen niet zo goed begrijp, is dat hij die vragen niet heeft gesteld op 27 september, bijvoorbeeld aan professor De Boer of aan de GGD in de commissievergadering toen. Of op 15 november toen het RIVM in de commissievergadering was of op 21 februari aan het drinkwaterbedrijf, toen zij daar waren.

Bij al die vergaderingen heeft u die vraag niet gesteld, sterker nog, u of uw fractie fractiegenoot was er niet eens bij die commissievergaderingen en als u daar wel was geweest dan had u kunnen horen dat er niemand is van al die deskundigen die zegt dat het onderzoek van de RIVM niet te vertrouwen is, dat er niemand vraagt om een second opinion van deze deskundigen en dat niemand van deze deskundigen ontraadt om ons drinkwater te drinken. Dan ben ik toch benieuwd, want we hebben hier uitgebreide commissievergaderingen over gehad. Er zijn er meer geweest waar u overigens ook niet bij bent geweest. Ik ben benieuwd, heeft u de moeite genomen om die notulen te lezen van die vergaderingen toen u deze motie op stelde?

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Allereerste opmerking richting de heer Kuhlmann, dat ik het best wel pittig vind om te vragen of ik de notulen wel heb gelezen, want die lezen wij allemaal. Punt twee, als u allerlei data noemt waarin vragen gesteld hadden kunnen worden, dan kijk ook even, wat had de afgelopen 30 jaar kunnen gebeuren? Is ook niet gebeurd. En natuurlijk hebben wij ook geluisterd naar al die deskundigen, maar we hebben ook 30 jaar lang deskundigen gehoord rondom Chemours waarin werd gezegd het valt allemaal best wel mee, het gif valt best wel mee, grond is niet vervuild. U kunt gewoon zwemmen. En nu zitten we in een situatie dat alles naar boven komt, wat blijktbaar in het verleden toch andere zaken aan de orde zijn geweest dan dat nu het geval is. En ook met betrekking tot drinkwater hebben we ook een discussie gehad met andere partijen. Tuurlijk zien wij ook de RIVM cijfers en wij zien ook die onderzoeken en we zien niemand de vraag stellen van moet daar een second opinion opkomen? Wat wij eigenlijk zoeken is wel die second opinion om de bewoners verder gerust te stellen. Een onderzoek is geen onderzoek, daarnaast is het vertrouwen van de inwoners in de overheid op een aantal fronten, zeker met betrekking tot Chemours is gewoon onder het nulpunt gedaald. En als je dat kan wegnemen met een second opinion, een klein onderzoek waarmee je wellicht kan bevestigen wat het RIVM ook zegt, dan kom je denk ik tegemoet aan heel veel wensen van onze inwoners en als u daar anders naar kijkt, dan bent u waarschijnlijk minder betrokken als ik op dit onderdeel.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik twijfel toch of de heer Stam die notulen gelezen heeft van die vergadering, want dan had hij gewoon kunnen zien. Hij kan trouwens ook terugkijken dat daar vragen over gesteld zijn, dat daar ook antwoorden op gekomen zijn. En zeker, we hebben het nu specifiek over die drinkwatervoorziening. Ik vraag me af als hij het RIVM niet vertrouwt, DCMR, de heer Vollenbroek, chemicus, een milieuvadviser, professor De Boer ook scheikundige en milieuoonderzoeker, de GGD, drinkwaterbedrijf. Als al die partijen, in zijn ogen, daar niet iets zinnigs over zeggen. Wie zou dan die second opinion moeten doen? Oom Joop die ook een Teleac scheikunde heeft gedaan?

De heer Stam: Voorzitter, mijnheer Kuhlmann trekt het op het vlak van vertrouwen. En daar gaat het helemaal niet om. Wij willen gewoon richting onze inwoners laten zien dat al die cijfers die nu op de site staan, die RIVM heeft onderzocht, dat we daar gewoon een nog een onafhankelijke partij tegen over willen zetten om alles en verder uit te sluiten. En alle partijen die mijnheer Kuhlmann noemt, allemaal gezien en allemaal gelezen, maar onze inwoners die zitten nu in een situatie dat ze al die onderzoeken tot nu toe, want er zijn een heleboel partijen die u genoemd heeft die ook met Chemours allerlei onderzoeken hebben gedaan, maar daar is de wereld nu ook veranderd. Maar blijkbaar verschillen waar daarover van mening.

De voorzitter: Ik zag de heer Portier al een tijdje met zijn vinger omhoog zitten. Gaat uw gang.

De heer Portier: Ik haak even aan op de woorden van de heer Stam dat een second opinion nodig zou zijn om het vertrouwen in de overheid te herstellen. Nu heb ik ook wel eens kritiek gehad op het RIVM, maar dan niet omdat zij slecht onderzoek gedaan zouden hebben, maar omdat zij ja normen hanteren die in Europa nog wel golden, maar die in andere landen allang achterhaald waren, maar de feitelijke onderzoekgegevens die zijn altijd betrouwbaar gebleken, wat mij verbaasd en daar is mijn vraag aan de heer Stam, u wilt het vertrouwen van de overheid herstellen door een second opinion, die aangevraagd wordt of betaald zal moeten worden door de gemeente Dordrecht. Dat is toch ook de overheid. Waarom zouden mensen daar dan wel vertrouwen in hebben? Ik begrijp uw redenering niet.

De heer Stam: Als gemeente heb je een rol in de volksgezondheid en je kan een derde partij niet zijn in de overheidsinstantie te vragen om die cijfers die RIVM heeft gedaan, nog een keer te checken. En dat is op sommige fronten helemaal niet zo erg, mijnheer Portier. Ik bedoel, we hebben allerlei onderzoeken die we door andere partijen laten checken. Dus waarom in dit geval zou je dat niet doen? Als je gaat kijken naar heel de situatie daar. Chemours vervuild, het zwemwater is niet goed, Merwelanden wordt gesloten. Terwijl er twee, drie jaar geleden werd gezegd het valt allemaal mee. Surfplas is vervuild, eieren in de '...' en ons drinkwater zou dan goed kunnen zijn, maar als je dan reacties hoort van mensen uit de wijk die zeker op De Staart wonen die zeggen dan

kloppen die cijfers dan wel? Ik heb daar ... Ik lees ze, ik zie ze, maar ik zou dan graag van een derde onafhankelijke partij willen weten of die cijfers ook inderdaad kloppen.

De voorzitter: Oké, de heer Portier nogmaals.

De heer Portier: Ja, heel kort. Het blijft altijd dan gaan om een onderzoek dat ingekocht wordt door de gemeente Dordrecht. En voor de rest, ik heb geen enkele reden om te twifelen aan de onderzoekscijfers van deze instituten. Je kan je wel afvragen tegen welke normen aan worden gehouden, maar dat is echt een hele andere kwestie.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stam. Er waren nog wat interrupties, zag ik. Even kijken. Even de vingers helder in de lucht. Ik zag mevrouw Boom, mijnheer Van Dam-Timmers, mijnheer Van der Meer. Ik begin met mevrouw Boom en dan ga ik het rijtje af.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter, ik heb een interruptie over een andere motie dus als andere mensen nog hier over deze motie hebben dan is dat bete, denk ik.

De voorzitter: Ik heb het gevoel dat zo is. Dat is heel vriendelijk van u. Ha ik naar de heer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. In het amendement zitten twee elementen. Een gaat over het verbeteren van de financiële kolom. Laat ik het maar even zo zeggen en ik ben erg benieuwd naar de reactie van de wethouder daarop of hij aan 2,5 miljoen iets zou hebben om het probleem op te lossen. Die andere 2,5 miljoen laat eigenlijk, net als de discussie over het drinkwater, zien dat het erg lastig is om ad hoc een goede bestemming voor een paar miljoen die je over hebt te bedenken. Dus ik wilde heer Stam met name vragen of hij het niet een veel beter idee vindt om het geld wat we over hebben in een integrale afweging van onze prioriteiten en problemen in het kader van de begroting en de kadernota voor volgend jaar aan de orde te stellen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is een vraag aan de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Dat zou een overweging kunnen zijn, mits dat bedrag wel specifiek gereserveerd wordt. Er is al hier gerefereerd aan een kadernota. Op het moment dat de algemene uitkering extra middelen laat zien en dat hoor je pas na negen maanden, ben je eigenlijk de mogelijkheid ontnomen om bij die kadernota van die middelen gebruik te maken, mochten ze daar ingezet kunnen worden. En ze hadden geen label dat ze aan een bepaald bedoel besteed moest worden. Dus vanuit die optiek hebben wij gedacht van als je nou gaat kijken, je gaat zo'n college ondersteunen met een bedrag beschikking te stellen om problematiek goed aan te pakken dan zou je ook naar die gemeenteraad moeten kijken, die je een jaar lang eigenlijk op onjuist een onvolledige financiële basis een kadernota heeft gedaan om het kortweg te zeggen, wij hebben ons terughoudend opgesteld, omdat er geen geld was, we hebben jarenlang gehoord, de laatste twee jaar van er is geen geld, wees voorzichtig en nu blijkt er opeens, op goed geluk, 38 miljoen over te zijn. Dan vind ik, als je kijkt naar de resultaatbestemming die er is, die wij eigenlijk grotendeels intact laten, dat we 5 miljoen van die 9 miljoen misschien wel zou kunnen gebruiken om enerzijds het college te ondersteunen, maar anderzijds ook enigszins die gemeenteraadspartijen tegemoet te

komen om incidentele wensen die ze ingeslikt hebben, om die toch nog dit jaar of volgend jaar te kunnen realiseren.

De voorzitter: De heer Van der Meer, laatste keer.

De heer Van der Meer: Laatste opmerking. Het geld ligt er gewoon in de ... Bij begrotingsbehandeling gaan we praten over de besteding voor het komend jaar, laten we het daarvoor benutten en zorgen dat we het volgend jaar allemaal een beetje eerder in beeld hebben.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik naar de heer Van Dam-Timmers.

De heer Van Dam-Timmers: Dank u, voorzitter. Ik wil toch ingaan op de motie over het drinkwater. Trouwens, goed controleren is beter. Dat vind ik een beetje ingewikkeld in dit geval. Zeker als er natuurlijk al een controle is door Evides, het waterbedrijf zelf, die zijn drinkwaterbronnen niet uit Dordrechts oppervlaktewater haalt. En daarnaast ook omdat er al een second opinion is door de inspectie van de leefomgeving en wat ik het lastige vind is aan deze motie is dat fractie Van Waardhuizen voor kiest om op het gebied van drinkwater dus twijfel te zaaien, voordat ze zelf dat goed hebben nagegaan en ik denk dat dat niet verstandig is en dat het beter is om eerst de cijfers bij die instanties na te gaan en als u die echt in twijfel trekt om dat dan te zeggen in plaats van te vragen voor een second opinion die al gedaan wordt.

De heer Stam: Als reactie, voorzitter. Het gaat ons meer om het tijdstip waarom al die onderzoeken zijn geweest. Als je nogmaals, als je die in lijn trekt van wat er Chemours aan de hand is ... '...' signalen zijn. Dan kiezen wij er toch voor om nu toch enige, hoe moet je het noemen? Enige borging te zoeken met nog een opinion erbij die alles bevestigt wat er nu al staat, maar ik begrijp dat u daar moeite mee hebt, maar u heeft dan blijkbaar meer met marktkooplui die sigaren en sigaretten verkopen.

De voorzitter: Oké. Zullen we proberen die toevoegingen, die u iedere keer aan als laatste zin nog even toevoegt ... Als u die nou achterwege laat, dan is het debat gewoon wat vriendelijker en meer op de bal in plaats van op de man of vrouw. En ik zou ook graag willen dat u via de voorzitter praat.

De heer Van Dam-Timmers: Dank, voorzitter. Mijn excuses. Wat hier wordt aangegeven is inderdaad dat die meetgegevens dan niet frequent genoeg zouden zijn. Evides publiceert die maandelijks, die inspectie voor de leefomgeving, maakt daar rapporten over. En dan vraag ik me toch nog steeds af en dat is misschien nog steeds niet duidelijk geworden, wat maakt nou dat dat in twijfel getrokken moet worden, hier in deze vergadering?

De heer Stam: Voorzitter, misschien gaat het dan niet eens zozeer om onze twijfel. Nogmaals, want wij lezen die cijfers ook. Maar als je op De Staart bij mensen gaat vragen van hoe is de situatie nu, hoe wordt die door u geïnterpreteerd? Dan horen wij heel veel om ons een ja die cijfers staan er wel, maar dat is allemaal oude cijfers en Chemours was ook zo dus klopt dat nog allemaal wel? Nou en als je op basis van die participatie gaat kijken van kunnen we doen? Dan is een heel klein onderzoek is misschien al een

bevestiging. Dus ik begrijp dan de weerstand niet tegen een klein extra onderzoek. Het lijkt wel of we iets willen verbergen.

De voorzitter: Dank. Ik denk dat er over dit onderwerp nu voldoende gewisseld is en u kunt straks denk ik uw mening ook laten zien in uw stemgedrag. Mevrouw Boom had nog een interruptie te goed. Gaat uw gang.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel, voorzitter. De heer Stam leidde net zijn motie in en ik was daar een beetje over verbaasd. Hij was beetje verdrietig, boos, dat de jaarrekening laat was. Zijn wij ook. Maar ik begreep uit zijn motie dat hij ook compensatie wilde hebben via deze motie. Wat voor compensatie verzoekt u?

De heer Stam: Compensatie?

Mevrouw Boom-Vos: Ja. Dat begreep ik uit uw woorden toen u uw motie inleidde van ik vind het wel vervelend dat het zo laat is en als compensatie verwachten wij nog wel bestemmingen via deze moties. Heb ik dat verkeerd?

De heer Stam: Compensatie is het niet. We hebben alleen gezegd van laten we het college steunen om die problematiek aan te pakken, maar dat is een hele andere invalshoek als compensatie. Of ik moet iets hebben gezegd wat ik nu niet meer kan herinneren, maar dat kan de leeftijd zijn.

Mevrouw Boom-Vos: Goed om te horen dan.

De voorzitter: Mijnheer Stam heeft er in ieder geval geen actieve herinneringen aan. Dan gaan we, als de moties en amendementen zijn ingediend, tot slot naar de fractie Van Leeuwen. Geef ik het woord aan ...

Mevrouw Pichel: Voorzitter, zou ik toch nog heel even snel een vraag mogen stellen?

De voorzitter: Een vraag aan de heer Stam? Gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Vraag aan de heer Stam. De vraag gaat over het amendement gemeenschappelijke deler is eerlijker. Vind het heel sympathiek om te zeggen, we willen het college graag helpen om problematiek aan te pakken. Mag ik vragen waar deze bedragen vandaan komen? Kunt u dat onderbouwen?

De heer Stam: Natuurlijk mag u vragen en dat is natuurlijk best wel een beetje heel snel geredeneerd als je gewoon gaat kijken wat allerlei activiteiten kosten om op te zetten. Cultuuronderzoek, hoe ga je reclamecampagnes opzetten om Dordrecht beter op de kaart te zetten, om het juiste personeel te kunnen treffen. Hoe ga je nog veel meer bureaus inschakelen dan heb je het wel over een som, maar het is niet gezegd dat dit bedrag op moet zijn. Misschien kan het ook voor 1,5 miljoen, maar misschien kost het ook 6 miljoen. Het enigste wat wij willen hebben laten zien, is van wij erkennen de problematiek. Wij zien een probleem en we willen daar gewoon ook onderdeel van uitmaken om die oplossing te kunnen genereren. Daarom hebben we gezegd van laten we een bedrag als fractiebudget beschikbaar bestellen om het college en de organisatie

houvast te bieden om die activiteiten goed te kunnen ondernemen en dat wij kunnen sturen op die budgetuitgaven.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, overheden ontvangen geld van inwoners en moeten daar verantwoord mee omgaan. De gemeente Dordrecht legt in de jaarrekening verantwoording af hoe gelden zijn besteed. En dan, voorzitter, moet ik zeggen dat ik enorm geschrokken ben van de bevindingen van de accountant. In het verslag is onder meer of onder andere geschreven dat het controle proces een moeizaam en voor alle betrokkenen erg intensief verloop kende.

Ook vermeldt het accountantsverslag dat kritisch vermogen van de bijzondere interne controle moet fors omhoog om tot een deugdelijke rechtmatigheidsverantwoording kunnen komen. De processen zijn kennelijk niet op orde, er worden veel fouten gemaakt die wel voor een deel zijn gecorrigeerd en de interne controle is niet op orde. Ook de Europese aanbestedingsregels zijn niet nageleefd voor een bedrag van totaal 4,8 miljoen euro. De accountant geeft dan ook een beperkende verklaring af als gaat om rechtmatigheid. Al met al is het een ontoelaatbare situatie. Ik vind dan ook dat het college gefaald heeft als het gaat om goed beheer van de financiële middelen die de belastingbetaler ter beschikking heeft gesteld. Ik wou dat ik milder kon zijn, maar dit gaat om het vertrouwen in de overheid. Daarom ben ik het eens met het advies van de auditcommissie dat er een passend verbetertraject wordt opgesteld door de wethouder en aan de raad wordt aangeboden. Dit voorstel zal er op korte termijn moeten komen. Ik heb twee vragen aan de aan de wethouder. Punt een, wanneer kunnen we dit voorstel verwachten? Wat mij betreft zo snel mogelijk. Punt twee, in het raadsvoorstel wordt genoemd het is eigenlijk door andere partijen ook genoemd, dat er een voorstel is om een bedrag van 9,3 miljoen kosten opvang ontheemden vormen '...' van het resultaat. Mijn vraag aan de wethouder is, volgens mij zien we dit bedrag helemaal terug van de van de rijksoverheid. Dus hoe zit dit? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie verder geen interrupties in uw richting en daarmee hebben we dan de eerste termijn van de raad bij dit onderwerp gehad en ga ik naar het college. Ik geef het woord graag aan de wethouder financiën. Wethouder Heijkoop.

De heer Heijkoop: Geachte voorzitter, geachte leden van de raad, de jaarrekening, de jaarstukken. We hebben daar al een aantal keren met elkaar over gesproken en ik wil eigenlijk mijn eerste termijn beginnen met u te danken voor prettige en constructieve gesprekken en debatten die we daarover hebben gevoerd. Met name ook afgelopen dinsdag, waarin we volgens mij het goede gesprek met elkaar hebben kunnen voeren. De kwetsbaarheden op tafel hebben gelegd, maar ook het perspectief naar de toekomst hebben geschetst. En dat is ook zeker vanuit de ambtelijke organisatie zeer gewaardeerd dat college en raad in die zin aan dezelfde kant van het touw trokken. En als we kijken naar deze jaarstukken en ook naar de accountantsverklaring, dan zie je dat de financiële positie van de stad goed is. Dat de cijfers een getrouw beeld geven van de financiële situatie. Positie van de raad is in orde, maar de verantwoording is niet geheel. Niet alle uitgaven zijn rechtmatig gedaan en dat is op zich niet van iets van dit jaar. Ook de afgelopen jaren hebben we daar natuurlijk mee te maken gehad. En het is in de vorige collegeperiode nog, dat heb ik u ook uitgelegd, we hebben een keer een forse

keuze gemaakt met een forse consequentie voor de rechtmatigheid. Wel een keus waar we achterstonden, namelijk het contract omtrent handhaving een jaar te verlengen. Vanuit beleid een prima keuze, staan we ook nog steeds achter, maar heeft wel gevolgen voor de rechtmatigheid. Ik moet zeggen als we dat niet gedaan hadden, hadden we heel het gesprek over onrechtmatigheid hier denk ik niet gevoerd, want dan was er niets aan de hand geweest. In die zin een relativering, waarbij ik wel aangeef en daar heb ik ook nadrukkelijk met bij stilgestaan vorige week dat we echt iets met elkaar hebben op te lossen. En u heeft daar ook zorgen over geuit. We hebben daarover gesproken en vandaag heeft u die zorg ook herhaald.

Vorige week heb ik namens het college aangegeven dat wij met een bestuursopdracht komen. Het werd al door u genoemd, de organisatie beter in control, dat is de bestuursopdracht. Dat gaat niet zozeer over de financiële kolom, want u heeft ook in het accountantsverslag kunnen lezen dat het eigenlijk over de hele organisatie gaat. Daar moeten we echt mee aan de slag, op alle afdelingen moeten goed geregistreerd, goed verantwoord worden, moeten goed weten wat we aan doen zijn. En meestal gaat het ook goed, maar we willen echt dat het nog wat beter gaat. En daarom gaan we dat traject opstarten. En een aantal van u heeft ook gevraagd van wanneer komt u met uw bestuursopdracht? We hebben in het college besproken dat we binnen enkele weken willen we die in het college hebben liggen. 10 oktober, 17 oktober. En dan gaat hij gelijk naar uw raad toe. Binnen een maand is dat. En dat kan zijn in de vorm van een brief, van zo willen we het met elkaar gaan doen, maar zeker als er ook middelen voor nodig zijn om die aanpak door te zetten om die bestuursopdracht goed uit te voeren, zeg ik ook richting de heer Stam, we zullen daar ook gelijk een raadsvoorstel van maken om u als raad ook te vragen om daar benodigde middelen voor beschikbaar te stellen. Daarmee zeg ik ook dat hoezeer ik het ook waardeer van de heer Stam, dat we het nu niet opportuun vinden om onmiddellijk beschikbaar te stellen. We komen dan bij u als raad om aan te geven wat daarvoor nodig is. Andere punten over de organisatie daar komt collega Merx straks op terug. Dat gaat over cultuur. Daar hebben we ook een middelen voor gereserveerd, maar daar kan de Merx meer over vertellen. Als het gaat over de financiële kolom, heb ik vorige week ook met u gedeeld, dat gaat wel echt de goede kant op. We zijn weer bijna helemaal op sterkte. We hebben een paar mooie aanwinsten aan onze organisatie kunnen binden. En wij hebben er ook vertrouwen in dat we naar de toekomst toe dit echt goed op orde kunnen brengen. Waarbij een van u al wel terecht aangaf, dat was de heer De Vries van de VSP. Nee, de heer In 't Veld van de ... Excuus, van de VSP, dat de jaarstukken voor volgend jaar nogal uitdaging worden. En dat is echt zo. Dat heeft de stadscontrole sessie ook al aangegeven. We moeten echt nog even flink alle zeilen bijzetten om het voor elkaar te krijgen. Ik heb een vertrouwen in dat dat echt beter zal gaan dan dit jaar, maar die verbeterslag die moeten we maken, vooral ook met het oog op de jaren daarna. Als we kijken naar het jaarrekeningresultaat, dan is het wel goed denk ik, om met elkaar vast te stellen dat we al jarenlang tientallen miljoenen resultaat hebben op de jaarrekening en dat is deels de frustratie, het is deels inherent gewoon aan begrotingsystematiek, ook vanuit het Rijk. En u bent als raad altijd goed in positie geweest om keuzes te maken, maar het is ook zo dat wij liever strakker zouden willen begroten op voorspelbare financieringsstromen vanuit het Rijk, maar we hebben er echt nu mee te maken en dat gaan we dit jaar ook weer zien dat in oktober, november, december dat er opeens nog heel veel middelen onze kant op komen die we nu nog niet konden voorzien. Soms zijn er zelfs departementen die zeggen van

wij hebben op onze begroting nog geld over. Bij SZW gebeurt het wel eens, dat willen we toch weggezet krijgen bij gemeente. En dan krijg je in december alsnog een forse uitkering en het is niet altijd eenvoudig omdat op een goede manier weg te zetten en dan zie je dat ook in de jaarrekeningresultaat. En de bijzondere omstandigheid dit jaar was dat we in het kader van de crisis omtrent Oekraïne dat we daar een enorme uitkering hebben gekregen en dat we dat redelijk ... We hebben dat goed kunnen organiseren in de stad tegen relatief lage kosten en dat leidde tot een enorm overschot.

De voorzitter: Interruptie van de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Wat de wethouder zegt, dat geloof ik en dat dat zie ik ook wel. Maar het gaat ons te meer om van vanuit die beheersing wanneer dat dan gemeld wordt aan de gemeenteraad en wat je ermee kunt doen. En wat je nu eigenlijk ziet is dat die melding pas bij jaarrekening komt. Ik ben het wel met u eens dat al die algemene uitkeringen, doeluitkeringen, die kunnen zo laat komen alleen, nogmaals die melding geeft aan, los van de inhoud, dat die beheersing onvoldoende in de organisatie is. En vandaar dat wij die ook heel snel willen verbeteren.

De heer Heijkoop: Voorzitter, richting de heer Stam zou ik willen zeggen ja en nee. Enerzijds wil je binnen de organisatie scherper en sneller in beeld hebben als er overschotten of tekorten dreigen. Ook nu in de tweede burap zie je weer een financieel beeld ontstaan waarvan we nu al zeggen van even nog een keer goed kijken of dit echt het beeld is. Want dat gaat niet zozeer om u als raad, maar ook wij ons college. Wij willen allemaal gewoon weten hoe financieel ervoor staat. Dus daar kijken we extra scherp naar. Maar ook nu op dit moment weten wij nog niet wat er in november en december gaat gebeuren. We weten nog niet of er extra middelen onze kant op komen. De effecten van de september circulaire. Dat dat dat houdt je altijd. Daarom hebben we de afgelopen jaren ook die tientallen miljoenen overschot gezien. En we willen daarom ook werken met het Rijk aan een nieuwe verdelingssystematiek, zodat eigenlijk die stroom van financiën voorspelbaarder wordt, want dat maakt het begroot ook beter. Bent u als raad beter in positie en kunnen we als college ook voorstellen voorleggen die ook recht doen aan de financiële situatie en mogelijkheden, maar dat zal altijd blijven schipperen, zeg ik richting de heer Stam. Laat onverlet dus dat we intern dat echt willen gaan verbeteren en waarom we dat ook willen en daar gaan we dus ook met u over spreken aan de hand van die bestuursopdracht is omdat wij binnenkort ook met elkaar gaan spreken over traject richting de toekomst. Met name de jaarschijven 2026 en verder om ook de begroting duurzaam structureel evenwicht te krijgen. En ook daarvoor is het gewoon belangrijk dat je als organisatie goed in control bent. Beter in control dan nu. En wij zullen u ook, een beetje rond dezelfde datum, medio oktober ook daarover informeren. Dus dan kunt u als raad dat ook eventueel in commissie met elkaar bespreken. Voorzitter, waar het gaat over het jaarrekeningresultaat. Daar heb ik al enige het enige woorden aan gewijd. Laat bekend vanuit het Rijk. Die buraps, waar het ook nog niet bekend is. Excuus trouwens voor het jargon. De raadsleden zullen het kunnen volgen, maar de buraps zijn dan de tussentijdse rapportages, maar we maken toch een aantal keuzes ook bij deze jaarrekening en daar heeft u kennis van kunnen nemen. Dan gaat u over besluiten. We hebben het over het grondbedrijf in de commissie gehad. En vandaag, deze middag, legt u vooral de vinger bij de reserve ontheemden. Die reserve die komt voort vanuit de overschotten rondom de Oekraïne-middelen en wij vinden het

zorgvuldig en behoedzaam om deze middelen op deze manier in een reserve te zetten. Dus we zeggen we geven ze niet uit, we zetten ze in een reserve. Als we ze gaan uitgeven dan komen we bij uw raad met de voorstel en dat loopt natuurlijk dan ook gewoon via de portefeuillehouder. En waar moet u dan aan denken?

Wij hebben het in het verleden wel eens gehad over bepaalde infra rondom voorzieningen, azc's erbij genoemd, maar denk ook aan klaslokalen, maar denk ook aan de enorme opgave die we straks hebben rondom de herhuisvesting van Oekraïners. Het grootste deel verblijft nu in het gebouw Crownpoint, maar daar hebben we met oog op de toekomst met elkaar op te lossen, want we hebben daar ook een stedelijke ontwikkeling die we tot stand willen brengen. We zitten daar tegen bepaalde kosten en je weet niet hoe dat in de toekomst zich zal ontwikkelen. Dus ik zeg niet dat we die reserve tot in lengte van dagen onaangeroerd moeten laten, maar wij vinden het vanuit behoedzaamheid en zorgvuldigheid goed om die reserve nu wel hier neer te zetten. En trouwens ook als signaal naar de landelijke overheid die deze middelen beschikbaar heeft gesteld via een uitkering. Dat wij ook laten zien van we gaan deze reserve aan ... Deze reserve ook vormen met het oog op de doelgroep waar het over gaat.

De voorzitter: Als eerst de heer Wringer en dan mevrouw Stolk.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Al die onkosten die u noemt, volgens mij worden die ook zou ook gedekt moeten worden uit het Rijk of uit de COA. Daarnaast als u het in een reserve stopt, u labelt die reserve wel, dus u zet het wel vast voor een bepaald doel. Maar het is geen doel, want alles wordt al vergoed door het Rijk, het COA. Ook de onkosten die u net noemt, klaslokalen, infrastructuur. Dus ik begrijp het niet helemaal.

De voorzitter: Mevrouw Stol, wilt u meteen uw interruptie plaatsen?

Mevrouw Stolk: Daar gaat mijn vraag ook over. In principe zou alles gedekt worden door het COA, maar ik heb nog even een andere vraag daarbij. We gaan dadelijk met de begroting een intensief traject aan met de raad, dat heeft u toegezegd, over de bezuinigingen, want we komen nogal voor grote opgaves te staan. Waarvoor is er door het college niet gekozen om bijvoorbeeld 15 miljoen naar het grondbedrijf te doen en de rest gewoon met de raad te bespreken, zodat wij de komende periode, omdat we voor grote opgaves komen te staan die 15 miljoen voor het grondbedrijf zou bij wijze van spreken dan voor sociale woningbouw kunnen zijn en dan kunnen wij als raad de keuze maken wat we met dat overige geld gaan doen. Hoe kijkt u hoe kijkt u daar tegenaan, voorzitter?

De heer Heijkoop: Ja voorzitter. Ik denk dat de vraag voor mij was.

De voorzitter: Hoe kijkt de heer Heijkoop daartegenaan, voorzitter? Het was duidelijk.

De heer Heijkoop: De heer Heijkoop is namens het college ... De heer Heijkoop is niets in die zin. Als onderdeel van het college kan ik u wel antwoord geven. Waar het gaat over die Oekraïne reserve, technisch gezien is het zo, je kunt met voorstellen komen, die kun je dekken vanuit de reserve. Deze reserve is een reserve en daar kun je voorstellen vanuit dekken. In de toekomst zou je wel weer deze reserve kunnen afbouwen of je kan een deel laten vrijvallen om aan een algemene reserve. Je zou in theorie ook een nieuwe

reserve kunnen vormen, dus dat is even de techniek. Wij hebben nu gezegd echt vanuit behoedzaamheid zetten we dit even op deze manier apart. Daar gebeurt helemaal niks mee. In die die zien we hadden ook kunnen vrij laten vallen aan de algemene reserve. Dan gebeurt er in die zien ook niks mee, maar we willen het echt ook laten zien van wij zien dat we in een in een onrustige tijd zitten met grote vluchtelingenstromen en wij vinden het verantwoord om deze middelen, die we al met dit oogmerk hebben gekregen vanuit het Rijk, om die even apart te zetten, laat onverlet, wat u allebei aangeeft mevrouw Stolk en de heer Wringer dat alle kosten die wij maken ook rondom het azc dat die tenminste, we hebben zelfs dat wordt tenminste, tenminste kostendekkend moeten zijn. En collega Van Benschop voert die gesprekken en die lopen goed en we verwachten ook en alles wijst erop, dat dat ook zo zal zijn. Maar het kan ook zo zijn dat je bijvoorbeeld vanuit bepaalde investeringen die je doet ten behoeve van het azc of ten behoeve van herhuisvesting van Oekraïners over rondom klaslokalen. Dat je misschien nog wat extra wil doen, ook voor de stad, dat je werk met werk wil maken of dat je denkt we kunnen nou gelijk een ingewikkeld verkeersknooppunt aanpakken. Ook dat soort uitgaven zouden we kunnen doen vanuit deze reserve ontheemden. Dus die komen dan een beetje in het verlengde daarin mee. Zo moet u er ook naar kijken. Maar het staat pal boven water. In principe alle kosten die direct gelieerd zijn aan de opvang van vluchtelingen dat die worden gedekt vanuit het COA, respectievelijk het Rijk.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter. Volgens mij heb ik dan nog geen antwoord op mijn vraag. Wel vanuit de Oekraïners en de vluchtelingen. Waarvoor heeft het college niet ervoor gekozen om te zeggen we doen bijvoorbeeld ... Want het grondbedrijf daar moet gewoon geld naartoe. Dat weten we allemaal, want dat staat onder water. Waarvoor heeft het college er niet voor gekozen, met de bezuinigingsopgave die er de komende periode aankomt, het traject wat u heeft toegezegd, met de raad te willen voeren niet gekozen om te zeggen van oké we hebben nu een meevaller. Het is niet mooi of goed te praten hoe het proces gelopen is. Maar waarvoor doe je dat niet met alle 39 raadsleden de keuze maken waar het geld naartoe gaat?

De heer Heijkoop: Voorzitter, die tweede vraag die had ik inderdaad nog staan. Ik dacht dat uw interruptie nog over de eerste deel van mijn beantwoording ging. Voorzitter, dat doen we vandaag. En dat deden we vorige week en we hebben eerder ook in een beeldvormende sessie over met elkaar over gesproken. Het is altijd zo dat het college komt met een jaarrekening, komt met een en jaarrekeningresultaat, dat is de afgelopen jaren altijd positief geweest en het college komt ook met een voorstel van hoe je met dat resultaat om zou kunnen gaan. En vervolgens is het aan de raad om met elkaar daarover te spreken. En wij hebben daar meerdere keren met elkaar over gesproken en de raad heeft aangegeven wij kunnen in grote lijnen goed uit de voeten met deze bestemming. En als u raad dat anders wil en liggen vandaag ook enkele moties, amendementen voor. Dat kan dat hè? Dat gesprek voert u met elkaar, maar het college wel verwachten, voorzitter, dat wij niet komen met 39 miljoen. En zoek het maar uit. We gooien het hier in het midden. Nee, wij als college maken daar in een voorstel en het voorstel dat heeft u kunnen zien als onderdeel van de stukken.

Mevrouw Stolk: Dank u, voorzitter voor de beantwoording. Hij is ook helder, maar stel nou dat wij en dan kijk ik even mijn collega's aan, nogmaals, ik herhaal nog een keer, we komen echt voor hele grote opgaves te staan.

Stel nou dat wij een amendement indienen waarin we zeggen 15 miljoen gaan naar het grondbedrijf en het restant, wat over is, dat bewaren we. Dat houden we als het ware in reserve of hoe je dat ook mag noemen en dat gaan we rond de begroting gaan we eens kijken hoe we dat met elkaar uitgaan? Hoe kijkt het college daartegenaan? Want we hebben hem in de achterzak zitten.

De heer Heijkoop: Voorzitter, Defacto maakt altijd de integrale afweging bij kadernota die dan uitgewerkt wordt richting begroting en dat is nu ook niet anders, voorzitter, en de bestemming die we nu voorstellen daarmee wordt het ook netjes op de balans in postjes weggezet en uiteindelijk gaat u straks weer bij kadernota begroting daar de integrale afweging in maken. En dat zou ook mijn proces opmerking zijn. Ook met het oog op de stukken die voorliggen, een jaarrekening is niet per se het moment om te zeggen van gaan heel veel nieuw beleid financieren. Bij een jaarrekening zeg je van we kijken terug. Wat hebben we gepresteerd in maatschappelijke zin en in financiële zin. De financiën laat een bepaald beeld zien. Dat zet je weg en daarna ga je bij de begroting, bij de kadernota ga je met elkaar weer nieuwe plannen voor het maken voor het komende jaar. En u bent altijd uitgenodigd om als raad met elkaar met plannen te komen, plannen te wijzigen. Dat kan altijd. Maar ik ben in die zin een klein beetje streng op het proces dat ik de jaarrekening daar niet per se ... Dat is daar gewoon niet het moment voor. De afgelopen jaren hebben we de jaarrekening ook altijd gehamerd. Ik vind het heel goed en het verdient het ook zeker ook gezien waarmee we aan de slag gaan de komende tijd ook rondom de planning en control intern en de registratie vanuit de organisaties uit de organisatie dat we daar war uitgebreider bij stil hebben gestaan, maar dat betekent niet dat ik nu zou willen propageren van ga er nu ook een bestemming aangeven. Anders zijn dan het voorstel dat college gedaan heeft en natuurlijk ook niet voor niets doen wij dit voorstel, omdat dit onze inziens het beste voorstel is.

De voorzitter: Mevrouw Stol. Tot slot, laatste interruptie.

Mevrouw Stolk: De wethouder heeft het over het proces. Dat proces is gewoon niet goed gelopen, niet netjes gelopen. De raad is op het verkeerde been gezet. We zijn niet op tijd geïnformeerd, want volgens mij heeft u de jaarrekening ingediend, hadden we nog februari, maart, april, mei waarin u een actieve informatieplicht heeft. U heeft de raad niet in positie gebracht en nu zegt van ja we gaan dat beleid nu niet aanpassen, omdat de kadernota al eigenlijk klaar is, maar als wij hadden geweten dat er andere middelen beschikbaar waren gesteld, want er is ons constant voorgehouden we moeten gaan bezuinigen, het wordt een zwaar jaar, we moeten een zwaar traject in. Dus wij zijn als het ware gewoon op het verkeerde been gezet en dat is toch eigenlijk wel een beetje een doodzonde, hoor. Kan ik u wel vertellen.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dan maken alle gemeenten jaar in jaar uit diezelfde doodzonde, want dit is namelijk hoe de planning en control cyclus werkt. Ik kan het niet mooier maken. Dit jaar is niet anders dan andere jaren, behalve dan dat de interne controle ingewikkelder was. Daar hebben we uitgebreid over gesproken. Het is altijd zo

dat je incidenteel geld overhoudt, soms is dat een heel groot bedrag zoals de afgelopen jaren en dit jaar eigenlijk weer vergelijkbaar en soms is dat een wat kleiner bedrag.

En uiteindelijk kijk je dan weer naar je structurele begroting van wat kunnen we structureel met elkaar aan plannen maken voor de toekomst? Ik kan me ook het debat herinneren rondom kadernota toen u ook aangaf van we hebben incidenteel honderden miljoenen en we hebben tegelijkertijd ook een structureel tekort, kunnen we dat ook niet bij elkaar brengen? Wij maken daar vanuit college echt fundamenteel andere keuzes in. Wij zeggen de reserves die we hebben, die hebben we geoormerkt om de stad sterker te maken. Met name in de agenda 2030 en de structurele exploitatie van de gemeente moet gewoon op orde worden gebracht. En ik moet u helaas teleurstellen. Nog steeds hebben we met elkaar een vraagstuk in de komende jaren en nog steeds gaan we met elkaar een traject uitlijnen om uiteindelijk tot bezuinigingen te komen. De omvang van die bezuinigingen weten nog niet, want dat daarvoor geldt hetzelfde dat het Rijksbeleid daar heel bepalend voor is. We hebben nu vandaag Prinsjesdag, straks komt een nieuw kabinet. Dat gaat ook weer nieuwe keuzes maken. In die zin zijn het onrustige tijden en in financiële zin ook onvoorspelbare tijden. En dat heeft niks te maken met de informatie positie van de raad. Dat heeft meer mee te maken met gewoon de tijd waarin we leven en ook een planning en control cyclus waarbij je op verschillende momenten verschillende informatie krijgt.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, mag ik nog een opmerking maken?

De voorzitter: Heel kort dan.

Mevrouw Stolk: Ik kijk maar gewoon even de raad rond. Als wij nu instemmen met wat het college nu voorstelt. En dan heb ik het alleen eventjes over de oppositie, dan kunnen wij als kippen achter de kruimeltjes aanlopen en zijn we totaal alles kwijt, want het college bepaald en als het college de gelederen gesloten houdt, hebben wij de kruimels. En dat wil ik alleen maar even meegeven.

De voorzitter: Voorzitter, ik laat deze woorden voor mevrouw Stolk. Het is gewoon een jaarrekening en een jaarrekening blijft geld over en uw raad besluit ... Niet het college, maar uw raad besluit waar je het resultaat ten goede aan laat komen en inderdaad het vastgoed, het grondbedrijf, die positie willen versterken. We hebben nog een aantal posten die we gewoon goed onderbouwen en uw raad is vooral uitgenodigd om straks bij de begroting en zeker ook straks bij de kadernota met elkaar het debat te voeren waar deze stad heen moet, waar de middelen heen moeten, welke integrale keuzes we maken behoeven van zorg, onderwijs, werk, infra, wegen en alles wat erbij komt. Dat heeft niet zo zeer te maken met deze jaarrekening en de toch wat bombastische woorden die daarbij worden gebruikt.

De voorzitter: Misschien wilt u zo goed zijn even de amendement en de moties van een korte duiding te voorzien.

De heer Heijkoop: Voorzitter, nog even heel kort. Enkele vragen vanuit andere fracties. Budget overheveling CDA kwam ermee, met de wens om dat met de raad te bespreken. Daarvan zou ik toch ook wel willen zeggen. We hebben dat vorige week in de commissie gehad. We hebben een technische sessie gehad.

Wij hadden hier met elkaar gewoon over kunnen spreken en u bent altijd uitgenodigd op moment dat wij stukken aan uw raad doen toekomen en u spreekt dat in uw commissie of in de raad om dat gesprek ook te voeren aan de hand van een politieke vraag. Dus ik kan op dit moment kan ik eigenlijk niet zoveel mee met die met die vraag rondom budget overheveling en behalve wel dat wij daar vanuit de financiële kolom wat strakker op zijn gaan sturen, omdat in het verleden werd er soms al heel veel overgeheveld. Nu zeggen we wel van joh wat is nou realistisch? Wat ga je nou echt nog daadwerkelijk uitvoeren het komende jaar en waarvan kunnen we toch al zeggen van dat gaat dat gaat om niet meer worden en dat kunnen we laten vrijvallen en we maken gewoon weer nieuwe plannen. Voorzitter, waar het gaat over de resultaten in de mate waarin ze SMART moeten zijn, dat is een gesprek dat uw raad via auditcommissie en ook in de raad zelf al heel lang voert al tien, twaalf jaar, in ieder geval zolang ik politiek actief ben. Dat is altijd een zoektocht en je ziet ook dat elke raad en elk college weer andere informatiebehoefte heeft. We houden ons vast dan eigenlijk de feitelijke bbv structuur, wat daar allemaal in opgenomen moet worden, maar we hebben wel met de oudercommissie afgesproken van zijn er nog een aantal criteria, KPI's die we met elkaar kunnen afspreken en de auditcommissie heeft zich daar zeer betrokken op getoond en wil daar ook de lead in nemen. En vanuit planning en control komen we ook binnenkort met een aanzet om dat gesprek te kunnen voeren. En dan hoop ik ook dat u richting kadernota 2025 beter in positie bent om ook in ieder geval die SMART doelstellingen iets meer uw kant op te laten bewegen, maar dat is echt aan uw raad, daar hebben wij als college voor de rest niet zo heel veel van te vinden, behalve dat het wel uitvoerbaar moet zijn, natuurlijk.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Dus als ik het goed begrijp, geeft de wethouder aan of zegt wethouder eigenlijk toe dat er een aanzet, dus een vorm van een voorstel onze kant op komt over de SMART formulering?

De heer Heijkoop: Dat hebben we met de auditcommissie afgesproken. Die behartigt in die zin ook uw zaken heel goed, want daar die willen ook in de techniek kijken van welke doelstellingen zouden daarbij horen? We hebben wel eerder besproken ook dat first things first. We hebben net gesproken over de organisatie beter in control, de jaarstukken moeten naar de provincie, dus dat heeft nu even alle prioriteit. We hebben nog een aantal andere nota's die voorliggen, maar dat gaat in goede samenspraak met de auditcommissie en de voorzitter van de auditcommissie. En dit gaan we zeker ook ter hand nemen. Die afspraak ligt er en daar gaan we ons aan houden.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter nog een kleine ... En wanneer zouden we dat dan kunnen verwachten?

De heer Heijkoop: Dat antwoord moet ik even schuldig blijven. Maar volgens mij in het najaar gaan we dat gesprek al voeren? Ik kijk even naar met een schuin oog naar de voorzitter van de auditcommissie. Ja. Ik zie hem knikken.

Dus wanneer kan u dat verwachten? Dat hangt van de bespreking in de auditcommissie af, maar dat zal in ieder geval ruimschoots voor de kadernota bespreking zijn, denk ik zomaar. Dan tot slot, voorzitter. Over de motie amendementen heb ik eigenlijk al iets gezegd. Dat waar het gaat over het voorstel onmiddellijk beschikbaar te stellen voor de organisatie daarvan en voor de bestuursopdracht daarvan zou ik eigenlijk willen zeggen van wacht even tot wij naar uw raad komen en als daar middelen voor nodig zijn dan vragen we die graag aan u. Het andere deel, dat zal collega Merx straks nog even doen. Dan hebben we ook nog ... Waar het gaat over de toewijzing van alle middelen vanuit de reserve Oekraïne, daar adviseren we dus echt negatief op. We zeggen nee, vanuit behoedzaamheid willen die reserve echt even in stand houden. Het zou zomaar kunnen dat over een jaar of op een gepast moment dat we zeggen nou we weten nu eigenlijk wel meer waar we aan toe zijn, laten we toch eens over die reserves laten praten dus dat je ze laat vrijvallen of anderszins gaat inzetten. Nu zouden we voor zijn om die reserve echt in stand te houden. En voorzitter, dan tot slot ook nog het amendement Libië Marokko. Het is een ongelooflijke tragedie die daar heeft plaatsgevonden. De burgemeester heeft namens het stadsbestuur ook zijn medeleven betuigd en ook aangegeven waarom wij de keuze maken om bij te dragen aan wat daar gebeurd is, maar ook de mate waarin we dat doen. De omvang van de ramp destijds in Turkije was bijna niet te beschrijven zo groot. Dat was echt ... Daarvan hebben we toen met elkaar gezegd van nou daar willen we inderdaad die euro per inwoner voor beschikbaar stellen. Er zijn op dit moment ook rampen gaande in Congo, in Jemen, overal in de wereld, nu recent ook in Marokko en Libië. Daarmee hebben we gemeend van we kunnen daar ook niet elke keer op deze manier ons toe blijven houden, elke keer daar geld voor vrijmaken. Dat ligt primair ook op tafel van de landelijke overheid, vanuit ontwikkelingssamenwerking. Daar worden ook de nodige miljoenen vrijgemaakt. Dus wij maken op dit moment de keuze wij stellen voor omdat op dit moment niet te doen, te doen wat we al gedaan hebben. De burgemeester heeft het uitstekend toegelicht en staat natuurlijk een ieder vrij om een particuliere afweging te maken om bij te dragen via het Rode Kruis. En dat moedigen wij natuurlijk alleen maar aan. Tot zover, voorzitter.

De heer Stam: Voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Stam.

De heer Stam: Toch nog een vraag. Ik hoor natuurlijk allerlei inhoudelijke vragen over de bühne gaan. Wanneer worden stukken opgeleverd? Ik vind dat best wel risicovol, want eigenlijk zit onze vraag meer opgesloten van kom nou eerst met zo'n duidelijk plan van verbetering, want u geeft zelf aan het zit ook in de lijn. Het loopt door heel de organisatie heen. Dus ik begrijp dan die min of meer toezeggingen niet van dat die stukken wel komen als je nog niet eens weet waar de problemen zitten, dus dat zou ik allereerst willen weten dat plan van aanpak of zoals u dat noemt een bestuursopdracht. En dan vind ik het erg jammer dat u eigenlijk de hand die we u reiken van om 2,5 miljoen te reserveren. We zeggen niet dat ze morgen uitgegeven moeten zijn, dat u zegt van nou daar komen we nog wel een keer mee.

En ik snap best wel dat de broekzak vetzak wordt, want als u echt geld nodig hebt halen we toch wel uit de algemene reserve, maar wat wij bedoeld hebben is gewoon een heel duidelijk handvat waar je mee aan de slag kan en ja dat vind ik dan best wel jammer,

omdat ik de inhoudelijke vragen heel goed snap, maar we hebben nog niet eens problemen helder in beeld, heb ik het idee, klopt dat?

De heer Heijkoop: Voorzitter, het zijn een aantal dingen. Ik heb allereerst benadrukt dat wij heel blij zijn met de wijze waarop u het college en de ambtelijke organisatie ook onder wilt ondersteunen om dit op te gaan lossen. Wat ik alleen aangeef van het is niet nodig in die zin, we hebben om met elkaar afgesproken dat we met een bestuursopdracht komen en wij voelen in ieder geval nu het vertrouwen en de steun om eventueel ook met een raadsvoorstel te komen om de middelen ook beschikbaar te krijgen. Dan weten we gewoon precies waar we het over hebben en dat maakt eigenlijk dit deel van de motie niet nodig. Het andere punt is de auditcommissie, een belangrijke adviserende commissie van uw gemeenteraad, die heeft een auditjaarplan. Daarin maken we afspraken. We hebben een aantal documenten denk aan de notitie kiezen, sturen, verantwoorden. Documenten rondom de grondposities en dergelijken en die staan gewoon in het jaarplan. En de organisatie, de planning en control afdeling functioneert op zich prima alleen we hebben nu even een onderliggende vraag op te lossen, dat gaat over de hele organisatie. Daar hebben we met de accountant over gesproken en daar gaan we mee aan de slag, maar ondertussen blijven we ook gewoon werken, want die mensen zijn gewoon dagelijks bezig met hun werk om de stukken voor te bereiden ten behoeve van de auditcommissie. En dat raakt niet direct het onderliggende vraagstuk dat we de organisatie eigenlijk willen professionaliseren, weer beter toegerust willen laten zijn op de toekomst en zeker ook met het oog op wat ons nog te wachten staat.

De voorzitter: Ik begreep dat vanuit het college alleen nog een korte reactie komt van wethouder Merx. Gaat uw gang.

De heer Merx: Voorzitter, dank u wel. Dat gaat inderdaad over de cultuur. U heeft daar omgeven vraagt om een onderzoek te doen. Eigenlijk zijn we al mee bezig, meer in de brede omvang. Bij de kadernota hebben we aangegeven dat we voor de organisatieontwikkeling in de komende jaren, drie, vier jaar ongeveer 5 miljoen, iets meer dan 5 miljoen nodig hebben voor de organisatieontwikkeling. Die bedragen zijn ook opgenomen in de kadernota en wij denken daarmee dit te kunnen redden. Bovendien staat er een reorganisatie op til, twee organisaties die samengevoegd moeten worden met ook ieder hun eigen identiteit. Ook de ondernemersraad vindt dat belangrijk dat dat samengevoegd wordt en ook dat we daar kijken naar wat is die cultuur? Wat bindt elkaar en hoe gaan we daarmee verder? Wat we hebben aangetroffen en dat is een onderdeel van de van de organisatie cultuur, waarbij ik allereerst moet opmerken dat we moeten voorkomen dat we hier net doen of het beeld laat ontstaan dat de organisatiecultuur echt heel erg slecht is. We zijn op dit moment hard bezig om mensen binnen te krijgen, in de financiële kolom lukt dat nu aardig, maar het zou een heel slecht teken zijn als wij hier het beeld laten ontstaan dat de gemeente Dordrecht echt een organisatie is qua cultuur waar je niet zou moeten willen werken.

Dat wil ik ... Ik zeg niet dat u dat gezegd heeft, voorzitter, maar dat is wel wat ik een beetje het gevaar vindt, als we hiermee aan de slag gaan. Terwijl er wel degelijk verbeterpunten zijn.

De heer Stam: Voorzitter, daar wil toch even op reageren. De wethouder corrigeert zich altijd te zeggen dat ik dat niet gezegd heb. Dat heb ik ook inderdaad niet gezegd, maar iedere organisatie die '...' concern is, lopende zaken, duiken er af en toe stukken op. Ook over cultuur waarom mensen weggaan, waarom mensen niet binnen willen komen en dat wil niet zeggen dat de cultuur verrot is of slecht is, maar blijkbaar zijn er dingen waardoor er veel mensen zijn vertrokken. Ik kom ook uit de financiële wereld, spreek ook mensen. En ik kreeg een beetje de indruk dat men, dat Dordrecht even niet in beeld was. En dan kom je tot de vraag van waarom dan niet en waarom wil je daar niet toe? En misschien moeten we dan eens kijken wat het betekent voor die cultuur.

De heer Merx: Dat zijn een hele goede vragen en ook in het kader van de realisatie kijken we niet alleen naar de hartjes, de structuur we hebben ook heel duidelijk de opdracht meegegeven, kijk eens naar cultuur. Wat is je gewenste cultuur, want wat wij bijvoorbeeld ... Waar wat deze organisatie, vind ik, last van heeft gehad echt veel last van heeft gehad en een deel van de oorzaak is dat mensen zijn weggegaan, zijn de zelfsturende teams. Als je mensen wil laten verdrinken dan moet je ze vooral in zelfsturend team zetten zonder een leidinggevende die echt aandacht aan je kan besteden, die eens in het half jaar minimaal met je om de tafel gaat zitten om te vragen hoe gaat het met je? En dan gaan mensen zelf gaten dicht lopen. Anderen die misschien wat minder doen. En vervolgens krijg je met allerlei kwalen te maken. En er is er ook niemand die op dat moment prioriteit stelt die zegt hè Piet, ik vind dat jij het een beetje een beetje druk hebt, moeten we niet eens even kijken naar ja portefeuille? Daar hebben we nu gelukkig verandering in gebracht. We hebben we teamleiders aangesteld, dat is in ieder geval een hele belangrijke geweest, maar we zijn er nog niet. Een van de dingen waar we nu ook stappen op zetten ...

De voorzitter: Ik onderbreek u heel even. Het college had eigenlijk tien minuten bij dit onderwerp en die zijn eigenlijk bijna helemaal opgebruikt door wethouder Heijkoop. Dus ik spreek niet persoonlijk aan, maar ik zou wel willen vragen om u en ook aan wethouder Van der Linden, die nog iets wil zeggen, dat echt zo kort mogelijk te houden.

De heer Merx: Zeker, zo kort mogelijk. Fractie Van Waardhuizen en ook de rest van de raad vindt het volgens mij heel belangrijk.

De voorzitter: Maar die hebben ook tijden vastgesteld.

De heer Merx: Zeker, ik kom tot een afronding. Dus die cultuur dat dat maakt echt onderdeel uit van niet zozeer het onderzoek, eigenlijk wel een onderzoek. We zijn bezig met reorganisatie. Daar wordt ook gekeken naar de cultuur en de gewenste cultuur. We hebben een aantal lekken inmiddels gezien die van invloed zijn op de cultuur. Ik heb er juist een genoemd. Ik kan nog even doorgaan, maar dat mag niet van de voorzitter. En die zijn we aan het dichten. Maar we zijn er nog niet.

Tegelijkertijd wil ik ook niet het beeld hier naar voren zetten dat we echt een hele vervelende organisatie, want dit is juist een hartstikke leuke organisatie waar iedereen heel graag zou moeten willen werken. Qua geld zeg ik al, hebben we in kadernota voorgesteld en dan staat dus ook in de begroting, ik hoop dat hij daarmee instemt, in ieder geval 5 miljoen voor de bredere organisatieontwikkeling. Wethouder Heijkoop of het college komt nog met een voor de financiële kolom, die echter door de hele

organisatie heengaat. Als daar extra geld nodig is, zullen we zeker niet schromen om dat te vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Helder, dank. Dan ga ik naar wethouder Van der Linden. En die staat bekend om zijn beknopte antwoorden.

De heer Van der Linden: Dat klopt. Ik wil nog even reageren vanuit mijn portefeuille ten aanzien van aandeelhouderschap Evides op de motie over een second opinion drinkwater. U bent daar en dat sluit aan bij de opmerkingen die al zijn gemaakt door de heer Kuhlmann, de heer Portier en de heer Van Dam-Timmers. Eind vorig jaar vrijuit geuit over geïnformeerd over hoe drinkwater tot stand komt, over hoe de kwaliteit getoetst wordt, hoe dat ook nog eens een keer door het RIVM is gedaan, dat gebeurt ook nog periodiek door ILT. Dus er zit heel veel check en dubbelcheck op. Waarbij het ook zo is en uw motie lijkt de lezer op het andere been te zetten, dat de bronnen van Evides niet tegenover de fabriek liggen. Die liggen ... Oppervlaktewater zit in de Brabantse Biesbosch. En er zijn ook andere bronnen en er wordt ook geen gebruik gemaakt van de afstroom kant van de Merwede. Dus wij zien geen aanleiding om een second opinion te adviseren. Daarmee wil ik de motie ontraden.

De voorzitter: Dank. Ik kijk even rond of er in de raad behoefte bestaat aan een tweede termijn. De heer Wringer in ieder geval. Anderen nog? Ga ik toch even iedereen af. Als meerdere fracties zijn. Heeft de VVD fractie nog behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Boom?

Mevrouw Boom-Vos: We hebben al lang genoeg gesproken, zou je bijna zeggen. De belangrijkste zaken even over de tweede termijn over de moties die ingediend zijn. Zoals al tijdens het debat gebleken zijn, zo'n motie M6 stemmen wij tegen. We zien geen redenen om de onderzoeken van de onafhankelijke organisaties RIVM en de drinkwatermaatschappij te wantrouwen. Wij zullen voorstemmen voor de motie M5 op basis van orde. Deze motie staat gelijk aan onze uitgesproken tekst rondom de jaarrekening, dus daar kunnen we mee instemmen. Wij zullen tegenstemmen tegen de motie M4 gemeenschappelijke deler. Cultuur onderzoek binnen de organisatie vinden wij iets van het college en niet aan de raad om op de uitvoeringstoel te gaan zitten. En de motie M3 meer beleids mensen nou ja, zoals de wethouder dat al aangaf ... Nee, sorry, mevrouw Stolk zie ik al als een wethouder. Nee, zoals mevrouw Stolk al aangaf, we komen voor hele grote opgave staan en het lijkt alsof we heel veel geld overhouden, maar dat is er niet. Laten we dat nou niet allemaal uit gaan geven. Is onverstandig en laten we deze beleidswensen een voor een bespreken wanneer ze bij de begroting bij het beleid komen, zoals die van de woningen, is een hele belangrijke. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar GroenLinks, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ook kort, voorzitter. Wij steunen het idee om de gelden die voor de opvang van Oekraïners over zijn, om het zo maar te zeggen, om die voorlopig veiligheidshalve te blijven reserveren voor opvang van ontheemden. Dat is een politieke keuze, maar die delen wij absoluut. Voor andere suggesties die er nu gedaan zijn voor besteding van de overschotten denken wij dat het veel verstandiger is om dat in het kader van het reguliere begrotingsproces te gaan doen. Er zijn natuurlijk urgente

voorstellen gedaan, zoals over de buitenlandse problemen in Marokko en Libië. Dat is toch een heel lastig vraagstuk in die zin dat er heel veel meer problemen in het buitenland zijn en de vraag is wat eigenlijk criteria zou moeten zijn wanneer wij wel en niet daar een bijdrage aan leveren en het is misschien goed om het daar een keer ook apart over te hebben. Dat is, denk ik, wat ik op dit moment wil zeggen. De motie over de basis op orde delen wij qua strekking, maar lijkt ons gezien het verhaal van de wethouder overbodig.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar Beter Voor Dordt, wilt u nog een tweede termijn? De heer Wringer.

De heer Wringer: Kort, voorzitter. Luisterend naar het verhaal van de wethouder dat heeft ons alleen maar overtuigd dat deze reserve voor ontheemden totaal overbodig is en dat dat geld beter besteed kan worden in Dordrecht en voor Dordtenaren. Daarnaast vinden we het spijtig om te horen dat het college niet zo heel veel overheeft voor Marokko en Libië, ondanks dat ze 9,3 miljoen over hebben voor ontheemden. Er zitten heel veel ontheemden in Libië en Marokko die wel iets hulp kunnen gebruiken en daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan we naar de VSP fractie. Niet? ChristenUnie-SGP. Heeft u nog behoefte aan de tweede termijn? De heer Droog.

De heer Droog: ChristenUnie-SGP is van plan om de motie basis op orde te steunen en de overige amendementen moties niet.

De voorzitter: Hartelijk dank. CDA fractie, mevrouw van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Er zijn natuurlijk commissievergaderingen geweest over de jaarstukken en daar zou je inderdaad alles kunnen bespreken wat maar in je opkomt, maar die jaarstukken gaan zo'n beetje over alle beleidsstukken. Als we hier het debat zou horen dan voelen toch diverse fracties zich niet volledig in positie of onvoldoende in positie om nou echt daar zich senang bij te voelen. Ik wil daar toch nog even terugkomen op die motie van 22 februari 22, waar ik lees het college wordt verzocht de nieuwe raad over circulaire gemeentefonds in kader stellende positie te brengen op het punt van effecten van circulaires en bij de derde bullet, scherpere regels voor budget overheveling op te stellen en door de raad te laten goedkeuren. En die is unaniem aangenomen. En dat maakt toch wel dat we daar opnieuw even bij stil willen staan van hoe kan het college nou duiden wat er hier ...

Op welke manier nou concreet handen en voeten wordt gegeven aan deze motie, En verder hadden wij ook nog gevraagd om aan te geven welke concrete aanbevelingen er uit het accountantsverslag worden overgenomen door het college. Voor wat betreft de moties en amendementen. Kunnen we ons in grote lijnen aansluiten bij wat VVD daarover gezegd heeft. Basis op orde vinden we qua strekking wel oké, maar het is wel heel heftig geformuleerd en dat vinden we wel een beetje ver gaan. En daar kan ik het bij laten, denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schnabel nog.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij willen graag over amendement steun Marokko en Libië met meer dan een footje. We vinden dat amendement sympathiek maar we kunnen er niet in meegaan, omdat we vinden er zijn heel veel mensen die zijn ontheemd en dan zouden we die allemaal ... Het beste zou zijn om ze allemaal, maar dan zouden we een gemeenschappelijke noemer moeten gaan benoemen, vinden we. En de rest van de moties ... We kijken uit naar de bestuursopdracht die onze kant opkomt en voor de rest is dat het. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren. De heer Venderbos.

De heer Venderbos: Dank u wel, voorzitter. Wij houden het bij twee stemverklaringen. Amendement A2 een gemeenschappelijk deler is eerlijker, de Partij voor de Dieren zal tegen dit amendement stemmen. Personeel problematiek moet met structurele middelen opgelost worden en niet met incidentele middelen. En motie M6 vertrouwens goed is goed, maar controleer is beter, ook hier zullen wij tegenstemmen. Partij voor de Dieren vindt dieren vindt onze drinkwaterkwaliteit zeer belangrijk, maar heeft geen aanleiding om te twijfelen aan de kwaliteit van de metingen van het RIVM en daarom stemmen we tegen deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Het lijkt er al op alsof de tweede termijn ook een rondje stemverklaringen wordt, maar dat scheelt ons straks weer. Dan ga ik naar de heer Safranti van DENK, gaat uw gang.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk niets toe te voegen, buiten dat ik de woorden van CDA onderstreep.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar Gewoon Dort, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Wij stemmen alleen in met motie M5.

De voorzitter: Hartelijk dank. Op Ons Eiland, de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, niks nieuws voor de tweede termijn, maar ik ondersteun van harte datgene wat mevrouw van Vugt heeft ingebracht. De positie van de raad. Ik zie dat helaas in het afgelopen proces niet terugkomen, ook niet naar aanleiding van de beantwoording van het college.

De voorzitter: Dank, dan de heer Portier nog.

De heer Portier: Voorzitter, even kort over de moties en amendementen. In ieder geval zullen we motie M5 even als signaal aan dat er daadwerkelijk wat moet gebeuren. Al zie ik ook al de nodige toezeggingen wat betreft de diverse reserveringen en cadeautjes die uitgedeeld voor een in diverse moties vinden we dat dat beter bij de begrotingsbehandeling kan. We kunnen instemmen met ... Na de discussie gehoord te hebben met de reserveringen, zoals het college die voorstelt. Wat dat betreft ook niet helemaal eens met wat mevrouw Stolk zei of van dat was als raad niet in positie zijn, want we beslissen er nu over en we hadden ook andere voorstellen kunnen doen. En er zijn ook andere voorstellen, alleen kunnen we ons daar niet in vinden. Wat betreft de motie vertrouwen is goed, maar controleren is beter. Het probleem ligt niet in de

meetgegevens, want die zullen echt wel in grossen und ganzen kloppen. Het probleem gaat inderdaad over de normen die gebruikt worden. Bijvoorbeeld de normen over zwemwater daar is nog heel matig wetenschappelijk onderzoek aan vastgesteld. Dat is naar een zwemplas gekeken van dat vinden we onveilig. Als het daaronder ligt is het goed, als daarboven ligt is het onveilig. Wat dat betreft zou er goed naar die normen gekeken moeten worden, maar wel geen reden om aan de metingen te twijfelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar fractie Van Waardhuizen, tweede termijn.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Wij blijven ons meer richten op proces. De cijfers die plat gezegd, die geloven we wel. We kijken reikhalzend uit naar de bestuursopdracht die komt, hoe dat verbeterplan gaat uitpakken. De moties die we ingebracht brengen we gewoon in stemming en de overige moties kijken we wel hoe we gaan stemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Tot slot de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Even heel kort. We stemmen tegen amendement A1, ik vind dat het college het best goed heeft uitgelegd en verder stemmen we voor de amendementen moties A2 tot en met M6. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan kijk ik nog even naar de collegeleden. Met name wethouder Heijkoop.

De heer Heijkoop: Voorzitter, heel kort. Motie M5 dat zien we eigenlijk al een prima uitkomst ook van het gesprek dat we vorige week met elkaar hebben gevoerd en we komen dus ook op korte termijn naar u toe met de bestuursopdracht, al dan niet voorzien ook van een raadsvoorstel om daar middelen voor beschikbaar te stellen. Richting het CDA, het is nu al zo dat wij altijd informeren en ook met voorstellen komen rondom de circulaire. Die zijn er meerdere keren in het jaar. En we hebben ook sinds kort nu een extra bestuursrapportage waarmee we informeren. Dus ik denk dat we daar echt wel in voorzien, laat onverlet en daar gaat die bestuursopdracht ook aan bijdragen, dat wij de informatievoorziening vanuit de organisatie naar het college graag beter willen hebben en ook in de organisatie zelf is dat gewoon goed en ook richting de accountant.

En als de informatievoorziening voor ons beter wordt, dan gaat het ook over getallen bij eerste burap, tweede burap en dergelijke dan gaat het natuurlijk ook de kwaliteit toenemen in onze informatievoorziening naar u als raad. Dus los van al die processtappen dat we met voorstellen komen naar circulaire en met bestuursrapportages gaat het ook om wat er in die stukken staat en dat dat zo rechtmatig en getrouw mogelijk is en daar gaan we nu een mooie extra stap zetten na vandaag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Volgens mij kunnen we dan richting de stemmingen. Dan beginnen we zoals gebruikelijk met de amendementen. Amendement A1 van Beter Voor Dordt en DENK. Steun Marokko en Libië met meer dan een footje. Kijk even rond of er nog stemverklaringen zijn. U heeft die voor een groot deel al gegeven. Zijn er nog stemverklaringen achterwege gebleven? Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij zullen tegen dit amendement stemmen. En waarom? Omdat daar een euro per inwoner gevraagd wordt. Het college heeft afgelopen week een geste gedaan naar de Marokkaanse gemeenschap, wat ontzettend goed is ontvangen. En daarvoor zullen wij ook tegen dit amendement stemmen.

De voorzitter: Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op amendement A1. Als u voor bent plus, als u tegen het amendement bent min.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter, mogen we heel even schorsen?

De voorzitter: We zijn nu echt aan stemmen om te stemmen. Schorsen om te stemmen?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Als het niet mag, mag het niet, maar ...

De voorzitter: Stemming loopt al, we gaan stemmen. Amendement is verworpen 33 tegen, 5 stemmen voor. Voor waren Beter Voor Dordt, DENK en Op Ons Eiland en de overige fracties tegen. Dan hebben we amendement A2 van fractie Van Waardhuizen, VSP, DENK, fractie Van Leeuwen en Op Ons Eiland. Gemeenschappelijke deler is eerlijker. Zijn er nog stemverklaringen bij A2? Is niet het geval. Gaan we stemmen op A2. Als u voor bent plus, als u tegen bent min. Is verworpen 29 tegen, 9 voor. Voor waren fracties DENK, Op Ons Eiland, Van Leeuwen, Van Waardhuizen en de VSP fractie. De overige fracties tegen. Dan hebben we het voorstel zelf. Afstellen van de jaarstukken 2022. Zijn daar nog stemverklaringen?

De heer Stam: Voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Stam.

De heer Stam: Wij zullen uit proces overwegingen tegen het voorstel stemmen, wetende dat er een meerderheid is.

De voorzitter: Dus als er geen meerderheid was dan had u voor gestemd. Leuk, interessant. De heer Safranti.

De heer Safranti: Dat geldt ook voor ons, voorzitter.

De voorzitter: Als iedereen dat nou doet.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: Wie roept mij? Mijnheer Van Leeuwen?

De heer Van Leeuwen: En dat geldt ook voor mijn fractie. Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog? Dat is niet het geval, dan gaan we nu stemmen op het voorstel zelf, de jaarstukken 2022. Voor is plus, tegen is min. Voorstel is aangenomen 30 voor, 8 tegen. Tegen DENK, Van Leeuwen, Van Waardhuizen en de VSP en de over fracties voor. Even kijken. Dan gaan we naar de moties. Motie M3 van Beter Voor Dordt, aantal beleids mensen voor 2024 voor Dordrecht en Dordtenaren. Zijn er nog stemverklaringen bij die motie? Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Wij kunnen niet mee instemmen, omdat we er graag in de commissie over hadden gehad.

De voorzitter: Anderen nog? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u, voorzitter. Zoals ik al eerder heb aangegeven kunnen wij ons heel erg vinden in de constatering en de overwegingen maar we zien dat inderdaad graag terug in de commissie, zodat we verder de onderstaande onderdelen kunnen bespreken.

De voorzitter: Anderen nog? De heer Portier en dan mevrouw Stolk.

De heer Portier: Voorzitter, ik vind het een beetje een onkies motie. Het schept een soort tegenstelling tussen geld dat bestemd is voor vluchtelingen en de in behoefte van bewoners vanuit Dordrecht die er wat ons betreft niet is dus wij zijn absoluut tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij zullen tegen dit voorstel stemmen, omdat we dit ook eerst in de commissievergadering willen bespreken.

De voorzitter: Anderen nog? Is niet het geval. Gaan we stemmen op motie drie. Voor is plus, tegen is min. Motie is verworpen, 34 tegen vier voor, voor de fracties Beter Voor Dordt en Fractie Van Leeuwen, de overige fracties tegen. Gaan we naar motie M4 van Fractie van Waardhuizen, VSP Dordrecht, DENK Dordrecht, Fractie van Leeuwen en Op Ons Eiland, gemeenschappelijke deler is eerlijker. Zijn daar nog stemverklaringen bij? Zo niet, dan gaan we stemmen op motie M4, voor is plus, tegen is min. Motie is verworpen, 29 tegen negen voor, voor de fracties DENK, Op Ons Eiland, Van Leeuwen, Van Waardhuizen en VSP en de overige fracties tegen. Dan hebben we motie M5 van Fractie van Waardhuizen, VSP Dordrecht, DENK Dordrecht, Fractie van Leeuwen en Op Ons Eiland. Motie heet basis op orde. Zijn er nog stemverklaringen? Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, dank u wel. Wij zullen voor deze motie stemmen omdat we het met de strekking eens zijn omdat het eigenlijk ook een uitwerking is van 22-2- 22, die motie. We zouden ook graag zien dat die motie dan bij de bestuursopdracht wordt gevoegd. We hebben wel wat moeite met de scherpe bewoordingen maar we gaan wel voorstemmen.

De voorzitter: Anderen nog? De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik sluit me aan bij de stemverklaring van het CDA.

De voorzitter: Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen. Voor is plus, tegen is min. Motie is aangenomen, 31 voor, zeven tegen. Tegen de fractie Forum voor Democratie en de fractie van GroenLinks en de overige zijn ervoor. Daarmee is M5 aangenomen en dan kom ik bij M6 van Fractie van Waardhuizen en Fractie van Leeuwen: vertrouwen is goed, controleren is beter. Zijn er nog stemverklaringen? Nee, dan gaan we stemmen, voor is plus, tegen is min. Bijna goed gegokt door de griffier. 34 vier, Op Ons Eiland was voor,

Fractie van Leeuwen was voor en de Fractie van Waardhuizen en de overige fracties tegen, daarmee is de motie verworpen.

40. Oprichten stichting Binnenstadsbedrijf Dordrecht - Raadsvoorstel

De voorzitter: Kom ik bij het volgende agendapunt, agendapunt 40, oprichten stichting Binnenstadsbedrijf Dordrecht. Voorligt een voorstel om geen wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen voor het voornemen de stichting Binnenstad Dordrecht op te richten. Op 29 augustus heeft u er in commissieverband beeldvormend al over gesproken en op 12 september oordeelsvormend. De commissie heeft besloten het onderwerp te agenderen met twee minuten spreektijd, met een viertal politieke vragen. En het debat beperkt zich dus ook tot die vier vragen. Vraag een: zijn de statuten nu zodanig vormgegeven dat de positie van de raad en de gemeente voldoende is gewaarborgd? Twee, is dit een democratische constructie? Drie, in hoeverre is het wenselijk om als democratisch orgaan democratische schijn vast te leggen en op die manier in te regelen? Vier, is de uitnodiging op basis van relevantie voldoende waarborging van inspraak en participatie van bewoners? We gaan de gebruikelijke volgorde hanteren dus ik begin bij de VVD-fractie. Ik zie nog een vraag van mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja voorzitter, dat heb ik misschien aan het begin van de vergadering gemist maar waar is wethouder Burggraaf?

De voorzitter: Wethouder Burggraaf is afwezig vandaag in verband met, laat ik het zeggen, positieve privéomstandigheden.

Mevrouw Koene: Oké. En wie doet dan, wie is dan nu de wethouder ...

De voorzitter: Het college geeft altijd antwoord op al uw vragen dus dat komt helemaal goed. Ik kijk naar de VVD-fractie, wie gaat er als eerste het woord voeren? Dat is de heer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Ja, de voltallige VVD-fractie sluit zich aan bij mevrouw Koene dat het heel vervelend is dat de heer Burggraaf er niet is. Maar nee, het zijn gelukkig mooie redenen. Nee, ik ook niet. Nou, dan over het Binnenstadsbedrijf, voorzitter. Oprichting van de Binnenstad is volgens de VVD gewoon een goed idee. Betere samenwerking, een commitment ook op inhoud, maar ook op financiën. En uiteindelijk is dat ook de basis waarop je vooruitgang brengt voor de binnenstad. De wijze van besluitvorming en vertegenwoordiging van bewoners zijn na enkele aanpassingen door het college op een goede wijze volgens ons zeker gesteld. En in dat licht voegen andere initiatieven naar onze smaak niet zoveel toe en kiezen we ervoor zonder wijzigingen de wensen en bedenkingen in te stemmen met het besluit.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie GroenLinks. Gaat uw gang, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel voorzitter. GroenLinks is van mening dat stichting Binnenstadsbedrijf Dordrecht laat zien dat gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren de handen ineen kunnen slaan om zo het beste uit onze binnenstad

te halen. Maar er is nog een belangrijke partij die onze binnenstad maakt tot wat zij is en dat zijn onze inwoners. In het raadsvoorstel wordt al veel gesproken over oog hebben voor de belangen van inwoners en het betrekken van inwoners en partijen wanneer het relevant is. Dit mag van GroenLinks aangescherpt worden door verwoordingen als oog hebben voor en uitnodigen wanneer relevant kan er onduidelijkheid ontstaan wanneer en onder welke voorwaarden de inwoners en hun belangengroepen worden uitgenodigd. We zetten ons allemaal in voor een betrouwbare overheid en een belangrijk middel om dit te bereiken is duidelijkheid geven aan de inwoners. Daarom dient GroenLinks samen met PvdA een amendement in die het college in de positie stelt om duidelijk vast te leggen wanneer de inwoners en hun vertegenwoordigende partijen worden uitgenodigd, zodat zij weten wat ze kunnen verwachten van onze nieuwe stichting en wanneer zij inspraak hebben. Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat inwoners die niet vertegenwoordigd zijn alsnog op de hoogte worden gesteld van besluiten die genomen zijn door de stichting en daarvan hoor ik graag van het college hoe ze daar tegenaan kijken. Dank u wel.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, ik zou graag van mevrouw Van Engelen horen waar het Binnenstadsbedrijf voor op wordt gericht.

Mevrouw Van Engelen: Nou, mevrouw Koene, dat heb ik hier staan. Eens even kijken, ga ik even wisselen van scherpje hoor. Het uitvoeren van opdrachten en activiteiten in het vastgestelde centrumgebied van Dordrecht ten behoeve van de genoemde organisaties die gericht zijn op bevorderen van de leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, economische ontwikkeling van het gebied. Het Binnenstadsbedrijf zal bestaande activiteiten als sfeerverlichting, de passantentelling en het communicatiekanaal Channels denk ik en de marketing en de promotie van de binnenstad overnemen van de POBD. Nou, dat stukje daarna is extra. Maar het is heel duidelijk waar het Binnenstadsbedrijf voor dient en wat hun doel is. En wij vinden dat bewoners, de inwoners van de binnenstad een belangrijk deel zijn van onze binnenstad en daarom betrokken moeten worden als het hun leefomgeving direct raakt en op de hoogte moeten worden gesteld van de besluiten.

Mevrouw Koene: Zeker voorzitter, dat ben ik met mevrouw Van Engelen eens, dat de bewoners ook bij dingen betrokken moeten worden, maar het Binnenstadsbedrijf is in eerste instantie wordt dat in het leven geroepen, is min of meer al in het leven geroepen, door de ondernemers en de vastgoedeigenaren die hun ding doen vanuit de rol die zij hebben. En onze taak is het nou als volksvertegenwoordigers om die bewoners te vertegenwoordigen. En waarom vindt GroenLinks dan niet dat de term relevant, wat, ik bedoel, het gaat erom van op het moment dat die vastgoedeigenaren en zo en de ondernemers vastlopen of gewoon iets van informatie willen hebben, dat ze dan dus bepaalde bewonersorganisaties erbij kunnen betrekken en de raad daarbij kunnen betrekken. Wat zou het voordeel opleveren om die bewoners altijd erbij te betrekken want dat is hun pakkie-an helemaal niet.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, als ik even mag reageren op mevrouw Koene, het is niet onze intentie om de inwoners altijd aan tafel te hebben. Dat zou inderdaad niet heel

efficiënt werken. Er is eigenlijk in het raadsvoorstel is er al een hele hoop intentie uitgesproken door het college om de bewoners zoals er staat wanneer relevant te betrekken. Wij willen dat alleen toespitsen en dat duidelijker vastleggen zodat er ook duidelijkheid ontstaat: wanneer is dat dan? Dus eigenlijk het grijze gebied daarin weghalen, maar de en de intentie vastleggen tot een actie.

De heer Katif: Voorzitter?

Mevrouw Koene: Maar voorzitter, mag ik nog even een afrondend?

De voorzitter: Ja natuurlijk, u heeft gewoon het woord.

Mevrouw Koene: Want, nou ja, wat met name mijn nieuwsgierigheid zeg maar is, is waarom GroenLinks de stichting, de drie partijen en de stichting niet in staat acht om zelf op het moment dat er iets is waar bewoners bij betrokken moeten worden aan de bel te trekken.

Mevrouw Van Engelen: Nou voorzitter, zoals ik net ook al duidelijk maakte: die intentie staat zeker in het raadsvoorstel, maar naar onze mening is dat niet scherp genoeg en kan het beter verwoord worden en vooral ook om duidelijkheid te geven richting die partijen die dan eventueel betrokken zouden worden die aan tafel komen of komen kijken wanneer en hoe dan.

De voorzitter: Oké, interruptie van de heer Katif.

De heer Katif: Ja voorzitter, nou, ik hoorde mevrouw Koene het een en ander vertellen over de nut en noodzaak van zo'n stichting maar volgens mij uw partijgenoot in de commissie had juist dit stuk, het besluit, als hamerstuk betiteld voor de raad. Dus ik snap ook niet waarom de vraag van mevrouw Koene op die manier ervoor gesteld wordt.

Mevrouw Koene: Voorzitter, er wordt wat ons betreft had het gehamerd mogen worden, maar het wordt niet gehamerd, want er wordt een amendement onder andere ingediend. En daar mag ik altijd op reageren.

De voorzitter: Ja, dat klopt. Als het eenmaal een bespreekstuk is, mag elke fractie erop reageren of er nou wel of geen amendement ligt. We zijn bij de termijn van GroenLinks, dus heeft u een vraag voor GroenLinks? Gaat uw gang, de heer Stam.

De heer Stam: Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst keek even met een schuin oog naar mijnheer Kuhlmann want mevrouw Van Engelen moest het voorlezen dus ze wist blijkbaar niet uit het hoofd, maar dat even terzijde. Maar ik heb even een vraag over die burgerparticipatie. Bent u dan van mening dat ons participatiebeleid en hoe de omgevingswet '...', dat dat onvoldoende is waarmee wij nu burgers betrekken? Want ik zit veel meer in de houding: volgens mij zijn daar voldoende handvatten voor om dat te organiseren en laten we nu eindelijk eens een keertje ophouden met allerlei moties inwoners betrekken want dat doen we op allerlei manieren en laten we een keer, ik krijg

het bijna niet uit mijn mond, maar geen woorden, maar daden. Laten we gewoon eens een keer echt gaan doen in plaats van moties indienen.

De heer Katif: Voorzitter?

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, mag ik reageren op de heer Stam?

De voorzitter: Mag GroenLinks eerst even reageren.

Mevrouw Van Engelen: Het Binnenstadsbedrijf, stichting Binnenstadsbedrijf is natuurlijk niet de hele binnenstad, er komen hier ook andere beleidsstukken bij kijken, daar is participatie ook in opgenomen. In dit stukje van de binnenstad misten wij dit nog en daarom willen wij op deze manier toch de participatie van de inwoners erbij betrekken.

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Van Engelen stelt een vraag aan het college, ik zal hem niet fraseren, maar wat vindt GroenLinks zelf, de vraag die ze gesteld hebben, wat is het antwoord van GroenLinks zelf? Daar ben ik erg benieuwd naar.

Mevrouw Van Engelen: Het antwoord van GroenLinks zelf op de vraag. Ja, ik kan daar heel moeilijk antwoord op geven want ik stel, u heeft het eigenlijk over wat ik hoop dat het antwoord is. Ik stel de vraag in de hoop dat het college een idee heeft bij hoe ze de inwoners op de hoogte gaan stellen van de genomen besluiten. Niet alle inwoners, de inwoners die het direct aangaat.

De voorzitter: Zijn er nog ... Ja, de heer Safranti.

De heer Safranti: Nou ja kijk, die punt was voor ons ook wel belangrijk hoor, maar in de stukken staan duidelijk dat er voldoende inspraak moet komen. Dus wat zal dan voor GroenLinks in dit geval nog extra's moeten zijn buiten wat er in de stuk staat dat er dus voldoende inspraak komt voor burgers?

Mevrouw Van Engelen: Ja voorzitter, dan komen we weer terug op een spelletje van woord definitie. Zoals ik net heb aangegeven is de bewoording die nu is gebruikt, zit voor ons te veel grijs gebied in en daarom willen wij het college de gelegenheid geven, daarom geven we dus ook bedenkingen mee om dit aan te scherpen, beter toe te spitsen en het vast te leggen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ja, voor onze fractie wordt het er in ieder geval op deze wijze niet heel veel duidelijker op en ik hoorde de fractie van GroenLinks ook manen naar scherpste, dus laten we hem dan ook even in de scherpste pakken. Wat ziet de fractie van GroenLinks naar de situatie zoals die nu in het besluit staat, namelijk relevantie en u brengt daar tegenover nu belangen die elkaar raken. Wat is daar precies het verschil volgens de fractie van GroenLinks?

Mevrouw Van Engelen: Ja voorzitter, zou hem ook anders kunnen stellen. Een voorbeeld is wanneer er een besluit wordt genomen wat bijvoorbeeld direct raakt aan de leefomgeving van een van de inwoners. Ik zal wel even verliezen in een praktisch voorbeeld. Stel ik woon op de Voorstaat op de bovenwoning en daar wordt felle kerstverlichting voor mijn deur opgehangen. Ja, dan vind ik het wel fijn als ik daarvan op de hoogte ben.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ik heb nog een vraag. Ik begrijp de zorgen voor de bewonersbelangen wel, die hebben wij ook vaak aan de orde gesteld. Tegelijkertijd is in de commissiebehandeling ook vanuit het college zijn de nodige toezeggingen gedaan ook over de stemverhoudingen, maar ook over het betrekken van bewoners en andere participanten. Is het voor GroenLinks mogelijk dat het college gewoon de toezegging doet, volgens mij hebben ze dat al gedaan maar wellicht nog een keertje expliciet herhaalt, dat ze dat gewoon gaan doen zoals hun taak is en dat u zegt: daarmee is dat amendement overbodig.

Mevrouw Van Engelen: Ja voorzitter, wij zouden zeker blij worden van een toezegging maar dat betekent wel dat dit ook echt wordt opgenomen, want in de commissie was de toezegging niet zo hard dat wij daar zekerheid van kregen en vandaar ook dit amendement.

En wat vooral echt de belangrijke insteek is, want in de commissie is het ook heel vaak gegaan over vertrouwen en het college vertrouwen en dat doen wij ook zeker. Het gaat ons echt om de duidelijkheid richting de inwoners van de stad en uiteindelijk ook voor ons als raad: wat staat er nu en wat kunnen wij hiermee en wanneer kunnen we zeggen dat de goede partijen wel of niet betrokken zijn?

De voorzitter: Dank. Hebben we daarmee volgens mij de termijn van GroenLinks gehad. Gaan we naar Beter Voor Dordt. De heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel voorzitter. Ik had ook gestemd dat het stuk als hamerstuk deze kant op en ik hoor nu even een noviteit voor mij, dat als een motie ingediend wordt, dan mag je ook woord over voeren. Wat dat betreft ten aanzien van GroenLinks, ik ga heel ver met GroenLinks mee als het gaat om hun woordvoering maar één ding blijft bij mij ontzettend hangen, in die zin dat, oftewel twee vragen. In de stukken wordt gesproken over zogenaamde gouden driehoek die bepalen wat belangrijk is of niet. Dat snap ik niet, want je hebt bewoners van de binnenstad en volgens mij de bewoners van de binnenstad zijn degenen die bepalen wat wel en niet belangrijk is en niet de gouden driehoek. Dus het zou heel verstandig zijn, dan zou ik graag van het college willen horen: hoe ga je dat überhaupt organiseren? Dat vind ik een hele interessante. Twee, als het gaat om participatie van bewoners, je hebt ook bewoners die in principe niet georganiseerd zijn, die niet, geen vergadertijgers zijn. Hoe gaan we daarmee om? Hoe kunnen wij hun wensen en bedenkingen, niet alleen onze wensen en bedenkingen maar hun wensen en bedenkingen gewoon even inzetten om, ja, als daar besluiten genomen worden, dat die op een juiste wijze, ik snap wel dat er daar een bestuur voor is en wijze

mannen en vrouwen erin zitten. Daar ben ik eigenlijk benieuwd naar. En last but not least zou ik bijna zeggen, als er een, dan ga ik even echt een voorbeeld geven, toch. Als er iemand vanuit een andere stad de binnenstad komt en die gaat er wonen dan vind ik dat diegene ook moet weten wat zo een driehoek eigenlijk ooit besloten heeft. Dat vind ik een hele interessante want je komt toch in een binnenstad en dan weet je in ieder geval wat er eigenlijk besloten is. Met andere woorden: ik vind een stukje openbaarheid van datgene wat besloten is binnen zo'n orgaan, want uiteindelijk is het een gebonden partij zoals het CDA dat keurig netjes verwoordde, vind ik dat je dat gewoon openbaar moet maken. En voor de bewoners van de binnenstad in eerste instantie en in tweede instantie voor alle bewoners van de stad. Tot zoverre mijn woordvoering, voorzitter.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Mag ik de heer Katif de vraag stellen wat het verschil is tussen het Binnenstadsbedrijf en Dordrecht Marketing?

De heer Katif: Een, ik ... Volgens mij is het een onderdeel van het geheel zou ik bijna zeggen. Zo zou ik het zien. En een nieuwe organisatie die beter geëquipeerd is om een binnenstad te faciliteren, zou ik bijna zeggen. In al haar facetten, om het mooi te zeggen. Ik hoop dat ik een antwoord gegeven heb.

De voorzitter: Mevrouw Koene neemt er genoeg mee. Dan gaan we als de wiedeweerga naar de VSP-fractie, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Hoe weet u dat?

De voorzitter: Omdat, ja, ik geef u het woord en dat is dus als de wiedeweerga, ja.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij kunnen kort zijn. Wij zijn tegen het voorstel, we willen niet een bestuurslaag erbij dus we zullen tegen het voorstel stemmen en we zullen ook tegen de motie stemmen, of amendementen ook.

De voorzitter: Dank u wel. ChristenUnie/SGP fractie, de heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, vorige week hebben we in een oordeelsvormende vergadering van gedachten gewisseld over het op te richten Binnenstadsbedrijf. We hebben toen al aangegeven dat we ons in de gekozen constructie kunnen vinden. De juridische status van de stichting is die van een verbonden partij zodat sturing door college en raad wat ons betreft voldoende geborgd is. Over het democratisch gehalte van deze constructie wil ik het eigenlijk niet hebben. In ieder geval zijn wij, die er nu over spreken en wensen en bedenkingen kunnen uiten, democratisch gekozen. Ook zit er een wethouder in het bestuur die wij ter verantwoording kunnen roepen. Schijndemocratieën zijn er helaas in de wereld te veel maar gelukkig niet hier. Democratie betekent ook niet dat je over alles met iedereen in debat moet gaan. En uiteraard zijn er genoeg wettelijke inspraakmogelijkheden in voorkomende gevallen. En dat laatste brengt me bij het uitnodigen op basis van relevantie. Hebben we ook even mee geworsteld, maar we vragen ons toch af wat de reden is dat sommigen hier moeite

mee hebben. Wij kunnen ons in ieder geval moeilijk voorstellen dat er voor sommige bijeenkomsten waarbij het uitnodigen van bewoners meerwaarde heeft dat bewust niet gebeuren zal. Dus wat ChristenUnie/SGP betreft: wij kunnen ons vinden in het besluit. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de CDA-fractie, de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, laten we om te beginnen blij zijn dat het college intensief samenwerkt met ondernemers en vastgoedeigenaren om de verbetering van onze binnenstad aan te pakken en dat ze dat gezamenlijk slagvaardiger denken te kunnen doen met een Binnenstadsbedrijf begrijpen wij. Waar het CDA altijd aandacht voor heeft gevraagd kwam net ook aan de orde en dat is namelijk de belangen en de inbreng van de bewoners hierbij en dat die goed afgewogen worden. En dat is in de uitvoering dat hier in de raad vastgestelde beleid vooral door de wethouder goed geborgd wordt en dat hij dat doet. Daarom konden wij ook niet uit de voeten met het initiële voorstel dat de besluitvorming in de stichting in het Binnenstadsbedrijf plaatsvond bij meerderheid, want dan kan de wethouder met twee één weggestemd worden en wie zorgt er dan voor de bewonersbelangen? We zijn dan ook blij met de toezegging vanuit het college en de commissie en die krijgen we graag vandaag herhaald, dat de statuten anders gaan worden, namelijk dat er besloten wordt bij consent.

Oftewel: dan is de wethouder in positie om de bewonersbelangen daar te behartigen. En wij als raad kunnen daar dan ook over kaders meegeven en dat controleren, want inderdaad, de heer Katif zei dat al, deze stichting, dit Binnenstadsbedrijf wordt een verbonden partij en in de P&C cyclus gaan wij dat dan allemaal kunnen beoordelen, meegeven en er wat van vinden, et cetera.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, vindt de heer Van der Kruijff dat het er nu duidelijk genoeg staat, dat we genoeg duidelijkheid geven aan die inwoners die we zo graag willen betrekken, waar zeker de wethouder ook de manier voor is ons erbij te betrekken. Is het voor hun nu duidelijk genoeg wanneer zij aan zet zijn, wanneer zij worden betrokken of kunnen we dat nog duidelijker vastleggen?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, volgens het CDA is dat niet per se nodig als u mij dat vraagt en wel om de volgende reden: het college heeft sowieso als taak om te participeren met alle belangstellenden, stakeholders en hoe ze allemaal mogen heten. Dat zijn niet alleen bewoners, dat kan ook zijn de adviesraad, de Wmo over toegankelijkheid, dat kunnen ook zijn de kerken in de binnenstad, het kunnen de Bomenridders zijn, dat kan de Fietzersbond zijn en zo kan ik die lijst nog heel veel langer maken. En ik ga ervan uit dat het college dat gewoon gaat doen. Dus dat hoeft niet per se vast te leggen. Ik zeg niet dat het er slechter van wordt als je het wel vastlegt, maar eigenlijk is het overbodig vinden wij. Het is gewoon het taak van het college en ik neem aan dat het college dat straks in de beantwoording ook gaat beamen. Als ze dat niet

doen, dan gaan wij elkaar wel weer vinden in het amendement, denk ik, maar ik schat niet in dat dat zo is.

De voorzitter: Interruptie heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Ja, ik hoor de heer Kruijff zeggen dat het college in de stichting de belangen van de bewoners of van onze stad en ook van de binnenstad en van andere groepering die belang hebben gaat behartigen in deze stichting. Maar de delen van de gemeentelijke organisatie die straks zeg maar in die stichting actief zijn, die werken dag in dag uit samen met de ondernemers en de vastgoedeigenaren, hebben dus, vastgoedeigenaren, ondernemers hebben dus ook het oor zeg maar van de gemeentelijke organisatie hier. Wat garandeert u dat de vertegenwoordigers van de gemeente in deze stichting vooral op zullen komen voor de belangen van de bewoners?

De heer Van der Kruijff: Nou voorzitter, ik verwacht om te beginnen, ik kan niet voor de twee bestuurders spreken namens de ondernemers en de vastgoedeigenaren. Ik kan hier alleen maar spreken voor de deelnemer vanuit het college en aangezien er bij consent besloten gaat worden, heeft hij ook een beslissende stem en ik verwacht dat een collegelid dat gewoon gaat doen. Dat geldt voor alle uitvoering van beleid. Een van de politieke vragen was: hoe is het met het democratisch gehalte gesteld?

Met de oprichting van dit Binnenstadsbedrijf dragen wij geen enkele bevoegdheid over, geen delegatie, geen mandaat, het is een samenwerkingsverband, wij blijven als raad in positie en ook het college houdt zijn eigen verantwoordelijkheid of je nou wel een Binnenstadsbedrijf hebt of dat je geen Binnenstadsbedrijf hebt. Het geldt voor alle onderwerpen, ook als we gaan vergroenen tegen hittestress, ook als we andere fietspaden in de binnenstad gaan aanleggen, wat we allemaal gaan doen: er moet met bewonersbelangen en met andere belangen rekening gehouden worden. Daar verandert deze hele stichting niets aan. Neemt niet weg, voorzitter, dat als het voor een meerderheid in deze raad nodig is en dit amendement toch wordt ingediend, kijk, het wordt er ook niet slechter van, zouden wij zelf ook het principe van consent kunnen toepassen. We zijn er niet per se tegen, maar we zien ook geen overwegende bezwaren als dit helpt tot een hele brede raadsmeerderheid om dit voorstel aangenomen te krijgen dat we dan zullen meestemmen. Maar dat zullen we dan nog zien.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, het beeld werd eventjes geschetst: als het echt nodig is, alsof we dan het college willen vastbinden, alsof we ze niet zouden vertrouwen. Maar eigenlijk de intentie wordt duidelijk vanuit de context van het raadsvoorstel, alleen wij vinden dat relevantie, die zin van uitgang wanneer relevant, dat dekt die intentie niet genoeg. En daarom vragen wij eigenlijk om een ander dictum en dat wilde ik toch even helder krijgen bij de heer Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ja voorzitter, laat ik de vraag omdraaien. Kunt u zich ook voorstellen zijn dat er onderwerpen in die stichting aan de orde komen waarbij de bewonersparticipatie niet relevant is? Ik kan er wel een paar verzinnen. Dan hoeft u ze

dus ook niet erover bij uit te nodigen. Dus ik snap die relevantie wel, de vraag is hoe het wordt ingevuld. En u bent er blijkbaar niet gerust op en met u een aantal anderen niet, wij zijn iets geruster. Maar goed, als het helpt om dit vast te leggen, het wordt er ook niet slechter van.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, mag ik, want hier zat een vraag in.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel. Nee, wij, er zijn zeker heel veel situaties waar inwoners helemaal niet betrokken hoeven te worden. En inderdaad, u zei het net zelf ook al, of de heer Kruijff zei het net ook al: misschien wel de Bomenridders of misschien weer een andere partij. Wij leven gelukkig in een stad met veel betrokken partijen, er zijn er ook veel en er is veel inspraak en daar moet ruimte voor zijn, maar het moet wel efficiënt blijven. En altijd met elkaar aan tafel heeft natuurlijk weinig zin. Ik heb al een paar keer aangeraakt, het is voor ons vooral van belang dat die partijen dus ook goed weten waar ze staan en daar zit die twijfel bij de term wanneer relevant. Dat is voor ons niet gericht genoeg.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, het is de termijn van het CDA en u gaat nog een keer uitleggen wat voor u relevant is maar als u een interruptie hebt op de heer Van der Kruijff, dan mag dat.

Mevrouw Van Engelen: Ja, ik wilde eventjes de vraag beantwoorden en daar begon ik mee.

De voorzitter: Oké.

De heer Van der Kruijff: Goed voorzitter, afrondend.

De voorzitter: Ja graag.

De heer Van der Kruijff: Ik denk dat GroenLinks en het CDA qua intentie helemaal niet zo verschillend zijn, maar blijkbaar het verschil is of je erop vertrouwd of het college dit goed gaat uitvoeren voor wat betreft bewonersparticipatie.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Was nog een interruptie van de heer Katif.

De heer Katif: Ja voorzitter, een klein vraagje aan mijnheer Van der Kruijff: vindt u dat alle besluiten die genomen worden zo'n drie gouden hoek noemde dat, ja, ik vind het een prachtige term, dat die openbaar moeten zijn? U als CDA, als democratische partij.

De heer Van der Kruijff: Het lijkt me altijd goed om de besluiten openbaar te maken. Of je nou alle notulen meteen, de vraag is waar het stopt, dat lijkt me wat overbodig. Maar waarom niet? Ik verwacht overigens dat als het dan in de P&C cyclus als verbonden partij opgenomen wordt, dat gewoon qua beleid en uitvoering daar ook gewoon verslag van gedaan wordt, dat zou voor mij voldoende zijn.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Voordat ik naar de Partij van de Arbeid ga ook nog even de vraag aan GroenLinks om het amendement ook even nog daadwerkelijk in te dienen, dan kunnen we het in het systeem zetten.

Mevrouw Van Engelen: Ja voorzitter, ik heb hem een aantal keer naar de griffie gestuurd al.

De voorzitter: Ja, maar hij moet in de vergadering ondertekend worden ingediend.

Mevrouw Van Engelen: Oh natuurlijk, ja.

De voorzitter: Ja. Dan ga ik naar Partij van de Arbeid, mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel voorzitter. Nou ja, wij steunen, we hebben mee ingediend dus wij steunen het amendement met nog kleine toevoeging erbij: wij kunnen niet onzes inziens bepalen wat relevant is en bij wijze van spreken buurtbewoners kunnen zelf aangeven of ze wel of niet naar iets toegaan. Dus dat meegeevende, ja, maakt het het alleen maar open en transparanter.

De voorzitter: Dank u wel. Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel. Er is al veel over gewisseld, dus ik hou het kort. De Partij voor de Dieren sluit zich aan bij de woordvoering van mevrouw Van Engelen van GroenLinks en ook bij wat mevrouw Schnabel net zei namens PvdA. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, dan gaan we naar DENK, de heer Safranti.

De heer Safranti: Dank je wel voorzitter. Voorzitter, ook ik zal het in dit geval kort houden want wij zijn positief richting dit dossier. En als ik naar mijn punten kijk dan denk ik dat VVD maar ook ChristenUnie/SGP, ja, hetzelfde hebben gezegd wat ik eigenlijk wilde zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar Gewoon Dordt, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: En dat geldt ook voor Gewoon Dordt, voorzitter, want ik sluit niet zo snel aan bij mijnheer Struijk, maar in dit geval voor volle honderd procent.

De voorzitter: Dank u wel. Op Ons Eiland. Die is er niet, gaan we naar de SP, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, als SP zijn wij tegen de oprichting van het Binnenstadsbedrijf zoals het nu wordt voorgesteld. Als we gaan kijken naar de doelstelling wordt het aan de ene kant heel onschuldig gebracht: we gaan ons bezighouden met de kerstverlichting. Nou, dat gebeurt al jaar op jaar, dus daar hoeven we geen bedrijf voor op te richten. Dus dat is niet het probleem wat opgelost gaat worden. Maar wat we eigenlijk in de stukken ook zien is dat alle plannen voor de ontwikkeling van de binnenstad, voor de leefbaarheid, voor de ruimtelijke inrichting et cetera, dat die vooral door deze stichting waarin ondernemers, vastgoedeigenaren en dan ook nog de gemeente samenwerken, dat die stichting zich daarmee bezig gaat houden. En daarmee is deze gouden driehoek

gelijk een Bermudadriehoek voor de democratie, waarin de rechten van de inwoners van onze stad en andere betrokkenen, zoals, nou, Bomenridders et cetera, gaan verdwijnen. En er wordt gezegd: ja, wat is nu eigenlijk het probleem, want het college vertegenwoordigt toch de belangen van de bewoners? Maar laten we eens gaan kijken naar discussies die plaatsvinden landelijk of in Europa over lobbyregisters. We vinden het een groot probleem dat vaak onbekend is van welke weken, welke maanden lobbyisten zeg maar praten met ambtenaren of met zeg maar ministers of Europese commissarissen. Nu hebben wij een construct waarbij ondernemers en vastgoedeigenaren dag in dag uit om de tafel zitten met ambtenaren en college en het is een grenzeloze naïviteit om te denken dat dat niet ook de gedachte van het college en de vertegenwoordigers van de gemeente sterker zal beïnvloeden in wat zij hier voorstellen. En dat betekent dat bewoners van de binnenstad en andere bewoners van onze stad op enorme achterstand gezet worden ten opzichte van deze kapitaalkrachtige belangengroepen. Wat ons betreft is dit een voorbeeld waarin one man one vote vervangen wordt door one dollar one vote of one euro one vote en daarom zijn wij tegen dit ondemocratisch construct. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan ga ik naar Forum ... Ja, de heer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Nou, ik moet eerlijk zeggen, ook de rest van mijn vak geniet altijd wel van de karikaturen die de heer Portier hier neerzet maar ik ken ook de heer Portier als wel echt wel een voorstander van de planeconomie. En dat is iets wat ik namelijk toch soms ook een beetje een worsteling vindt in dit voorstel omdat je eigenlijk zegt: het geld waar u als ondernemers over gaat, de vrijheid die u nu als pandeigenaren heeft in onze binnenstad, dat laten we niet meer vrijelijk op de loop. Nee, we hebben commitment, we spreken geldsommen met elkaar af en we gaan met elkaar om tafel en we gaan samen dingen regelen zodat alle Dordtenaren daar profijt van hebben. Dat is bijna toch een stukje planeconomie waar zelfs de SP enthousiast van zou kunnen worden, voorzitter.

De heer Portier: Voorzitter, ik dank de heer Den Heijer om nog eens even voor de gelegenheid iets uit te leggen over een planeconomie. Er zou sprake zijn van een planeconomie als de grote panden in onze stad eigendom zouden zijn van de gemeenschap, zodat we ook daar veel meer controle over zouden hebben, dan zouden wij bijvoorbeeld de huren voor onze ondernemers kunnen verlagen zodat dat de economie van onze stad ten goede zou komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u voorzitter. Voorzitter, geen enkel plan is perfect, enkel kan tot in de puntjes uitgedacht worden. De mens heeft de gewoonte om zoveel mogelijk te plannen en in te vullen en daarmee beperken we ons tot de mogelijkheden die we zelf kunnen bedenken. En voorbij aan die bedenkingen ligt een universum aan mogelijkheden en dat is waar de magie kan ontstaan. Het samenbrengen van de betrokkenen zoals omschreven in het raadsvoorstel geeft wellicht niet een compleet beeld en geeft niet iedereen het gevoel om het onder controle te hebben. Echter, het loslaten van perfecte planning en controle is de manier om het universum een kans te geven om te laten zien hoe de dingen beter kunnen uitpakken dan we zelf kunnen

bedenken. Mijn zegen heeft het en laat maar zien wat er mag ontstaan in onze binnenstad.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we naar de Fractie van Waardhuizen, de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel voorzitter. Wij volgen grotendeels de lijn van de VVD en CU/SGP. Wij zullen dan ook instemmen met dit voorstel. Eerlijk gezegd vinden wij, er wordt al samengewerkt tussen die drie partijen, dat wordt nu geformaliseerd en wij vinden op basis van de vragen die ook gesteld zijn in de commissie dat we voldoende waarborgen hebben gekregen waarin zeg maar die bevoegdheden niet worden overgedragen, waardoor het democratisch proces naar ons idee is geborgd.

Wij zullen niet instemmen met het amendement om wat ik zojuist al heb aangegeven: als je dan de vraag ziet democratische schijn, dan vind ik om nu weer apart iets te roepen over participatie, dat vinden we dan eigenlijk schone schijn. Laten we het vooral gaan doen en de praktijk moet uitwijzen hoe wij die bewoners gaan betrekken.

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, ik wil eigenlijk aan de heer Stam vragen wat die verstaat onder democratie, want volgens mij verwacht u nu inspraak en gehoord worden en ingelicht worden met democratie.

De heer Stam: Ja voorzitter, ik heb het gehoord, alleen ik kijk er anders tegenaan. Ik bedoel, wij, ik vind dat wij voldoende waarborgen hebben, ook voor de binnenstad. Bewoners die zich geroepen voelen om iets te roepen die staat de weg vrij om naar de politiek te komen waarmee ze onderdeel uitmaken van het politieke proces. En als ze dat niet doen dan is dat ook goed. Maar ik vind in de stukken als je praat over relevant of niet relevant, dat is al even aangehaald, soms zijn er wel onderdelen binnen zo'n Binnenstadsbedrijf die toch ook wel een stukje uitvoering heeft in de binnenstad van een aantal zaken dat het misschien niet relevant is dat er bewoners worden betrokken. En als ze klachten hebben, komen ze ook weer bij de gemeente uit. Dus wat ons betreft is het proces dan rond.

De voorzitter: Dat was ook uw termijn? Ja, dan gaan we nu naar de Fractie van Leeuwen, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel voorzitter. De bedoeling van het voorstel is onder meer dat er vaart wordt gezegd als het gaat om de ontwikkeling van de binnenstad, dat de slagvaardigheid wordt vergroot. Dat lijkt ons goed maar ik wil het toch even hebben over inwonerparticipatie. De drie partijen, ondernemers, eigenaren en gemeente hebben elk een stem. De participatie van inwoners, eigenlijk de vierde partij, dat voor onze partij erg belangrijk is, zou dan via de stem van de gemeente tot uitdrukking moeten komen. Is er geen unanimititeit of consent vereist, dan kunnen de twee andere partijen de gemeente overrulen. Dit is niet acceptabel, want dat betekent dat er feitelijk geen enkele garantie is dat wensen van bewoners worden meegenomen. Ook kan dan het

Binnenstadsbedrijf niet door de raad worden aangesproken, via de wethouder bijvoorbeeld, want ja, de stemming was twee tegen één. In het uiterste geval zal de gemeente vanuit het algemene belang een afwijkend standpunt moeten kunnen innemen. Onze partij kan dus alleen akkoord gaan met het voorstel als er een bepaling van unanimiteit van stemmen of consent wordt opgenomen in de statuten. Nou, ik heb er al iets over gehoord van de wethouder maar ik wil dat graag nog een keer bevestigd dat de term consent wordt opgenomen. De oprichting lijkt ons dus een stap vooruit maar we hebben nog wel een vraag aan de wethouder: hoe gaat u ervoor zorgen dat onze inwoners optimaal mee kunnen praten? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Interruptie van de heer Den Heijer. Dat bent u.

De heer Den Heijer: In de discussie opvalt, voorzitter, is dat eraan wordt voorbijgegaan dat veel pandeigenaren maar ook heel veel ondernemers in de binnenstad grotendeels in de binnenstad wonen. Dus hoe kijkt de heer Van Leeuwen daarnaar?

De heer Van Leeuwen: Eigenlijk heel simpel, dat, ik zeg maar zo dat vertrouwen is beter of vertrouwen is goed, maar controleren is beter. Dus ik zeg niet dat de zeg maar de andere partijen dingen doen die alleen maar tegen de inwoners zijn maar ik wil wel een stok achter de deur hebben om ervoor te zorgen dat de belangen van de inwoners ook echt worden, dat eraan, ja, recht wordt gedaan.

De heer Den Heijer: En dan concluderend, voorzitter, gewoon hetgeen wat in de memo van de wethouder stond dat dat consent in de statuten verwerkt gaat worden, dat is voor u dan voldoende?

De heer Van Leeuwen: Dat is voor mij in principe voldoende om achter het voorstel te staan maar wel zou ik dan nog graag nog even van de wethouder willen horen hoe de bewoners kunnen worden betrokken zeg maar in de vorm van, ja, welke inspraak dan ook, laat ik het zo zeggen. Maar in principe sta ik dan achter het voorstel, ja.

De voorzitter: Dan was er een interruptie van de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, even een vraagje aan mijnheer Van Leeuwen. Hij zegt terecht dat consent een stukje van zekerheid zou moeten geven aan ons in ieder geval, de gemeenteraad. Waar ik wel benieuwd naar ben is: wat denkt mijnheer Van Leeuwen zeg maar dat de vertegenwoordiger van het college, op welke stoel hij gaat zitten? Is dat de stoel van de ondernemer, de bewoner, de pandeigenaar of het algemeen belang? En hoe zou dat volgens u dan vorm moeten krijgen?

De heer Van Leeuwen: Ik denk dat de gemeente vooral op de stoel zit van het algemeen belang. En natuurlijk, kijk, we hebben natuurlijk als raad een aantal richtlijnen opgesteld, we hebben ook een bepaalde visie en dat Binnenstadsbedrijf gaat dat uitwerken. En ik denk dat het goed is als de gemeente daar gewoon stevig in komt te zitten. En als je kijkt naar de oorspronkelijke statuten, dan zou de gemeente overruled kunnen worden en dat is, ja, tenminste dat is voor onze partij dan niet acceptabel.

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Ook een vraag aan de heer Van Leeuwen, ik hoor ook hier: onze inwoners moeten voldoende worden betrokken. Nou snap ik dat wel want we zitten hier allemaal voor onze inwoners, maar waar baseert u nou op dat, of waar ligt het signaal of waar staat in de stukken dat we ze helemaal niet willen betrekken?

De heer Van Leeuwen: Dingen gaan soms fout in de uitvoering. En ik bedoel, je kan alles heel mooi op papier opstellen maar het zou best kunnen zijn dat in de loop van het traject op een gegeven moment komt er een positief oordeel uit van de raad.

Nou, tijd gaat verstrijken en, ja, laat ik zo zeggen: het zou kunnen zijn dat die twee partijen, dat die, ik zie dat gevaar wel in dat die best wel met elkaar gaan samenwerken en dat er onvoldoende recht wordt gedaan aan de belangen van de inwoners. En ik vind dat die inwoners een hele belangrijke stem hebben. Ik heb ze ook genoemd dat ze eigenlijk vierde partij zijn, nou, eigenlijk dus zitten ze bij de stem van de gemeente. En wij als raad hebben een belangrijke invloed op het beleid zeg maar. Dat is in het kort het antwoord.

De heer Stam: Voorzitter, nog een aanvullende vraag. Nou, heb ik toch '...' antwoord van Op Ons Eiland horen zeggen: onze bestuurder die gaat met een algemene opdracht, dus de gemeente is opdrachtgever. En binnen dat gemeentelijk proces is die participatie ook geregeld dus dan moet het toch ook goedkomen met die invloed van de bewoners?

De heer Van Leeuwen: Dat is de voorkant, maar er kunnen best dingen misgaan en ik vind dat wij als raad het recht hebben om de gemeente erop aan te kunnen spreken en ik vind dat we ook daar wat mij betreft best wel vanuit de inwoners dicht bovenop mogen zitten, laat ik het even zo zeggen. Dus ik vertrouw, als constructief vertrouw ik het wel, maar ik vind wel dat wij als raad een hele belangrijke stem hebben in, ja, of de inwoners zeg maar zich goed vertegenwoordigd voelen, laat ik het even zo zeggen, bijvoorbeeld door een wethouder.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, ik ga toch mijnheer Van Leeuwen een beetje helpen want als we kijken hoe vaak we horen over participatie, participatie, participatie waarin we bewoners gewoon vergeten, waarvoor denken we dan nu dat het nu wel gewaarborgd is? Ik heb daar echt geen vertrouwen in.

De heer Van Leeuwen: Is dat een vraag aan mij?

De voorzitter: Dat denk ik wel, het is uw termijn.

De heer Van Leeuwen: Nou, laat ik het zo zeggen: wat ik net al zei, het constructief vind ik op zich prima, alleen er zit wel wat u noemt, er zit wel een zorgpuntje in, dat is namelijk in hoeverre de inwoners echt, dat er goed naar wordt geluisterd, dat ben ik met u eens.

De voorzitter: Oké, de heer Stam nog even kort.

De heer Stam: Sorry voorzitter. Ja, een terechte vraag van mevrouw Stolk van de VSP maar daar heb ik eigenlijk al op geantwoord en ik denk dat daar ook een motie ook niet bij helpt. En u dwingt mij weer om die vreselijke woorden te zeggen: geen woorden maar daden. Laat het dan zien in de stad dat het je serieus is.

De voorzitter: Oké. Geen woorden maar daden zijn op zich prima woorden, toch?
Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Leve Feyenoord 1. Ja, ik wil toch nog wel even wat van de heer Van Leeuwen weten. Want aan de ene kant, hij begon heel goed en ik had ook zoiets: hij is docent economie dus hij snapt het. Maar dan even later is dat dan, wordt dat dan net weer een klein beetje tenietgedaan. Kijk, wij hebben als raad hebben wij een bepaalde visie of, we hebben iets met elkaar vastgesteld wat we met onze binnenstad willen. En een van de middelen zeg maar om dat te bereiken is het Binnenstadsbedrijf volgens mij. En die ondernemers en die vastgoedeigenaren, dus de organisatie die er ontstaat, dat moet je eigenlijk ook zien als een soort opgepluste ondernemersvereniging. Laat die mensen nou gewoon doen waar zij goed in zijn en op het moment dat er iets is en die wethouder die zit erbij maar er zijn nog meer organisaties natuurlijk, dat zei de heer Van der Kruijff ook al, die je erbij kan betrekken. Dan haal je ze erbij op het moment dat dat noodzakelijk is. Waarom twijfelt de heer Van Leeuwen eraan dat dat op deze manier gewoon kan?

De heer Van Leeuwen: U heeft het weer over de voorkant, over het construct. Veel dingen in Nederland gaan mis ook op landelijk niveau in de uitvoering en ik wil er een stukje borg in hebben zeg maar dat het duidelijk is dat als je stemt met vanuit unanimiteit of consent geeft het voor mij een bepaalde zekerheid, een zeker gevoel, dat die inwoners inderdaad worden meegenomen in het proces. Ik zeg dus niet dat ze op alle momenten mee moeten kunnen praten, dat helemaal niet, maar ik vind wel als het gaat om relevante zaken dat hun stem gehoord moet worden. Dank u wel.

Mevrouw Koene: Ja voorzitter, dan blijft natuurlijk de vraag wat relevante zaken zijn, maar laten we er maar over ophouden want dat gaat niet werken.

De voorzitter: Volgens mij hebben we nu de eerste termijn van de raad gehad, is het woord aan het college. Normaalgesproken inderdaad wethouder Burggraaf, wethouder Merx zal hem vervangen en die heeft even vijf minuten nodig voordat hij met zijn woordvoering begint, dus ik zou willen voorstellen om vijf minuten te schorsen.

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend. De vergadering is heropend, gaat u zitten alstublieft? Het woord is aan wethouder Merx namens het college.

De heer Merx: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, de raad staat op het punt een toch eigenlijk wel een heel belangrijk besluit te gaan nemen en ik ben blij dat en mede namens het hele college en wethouder Burggraaf, dat toch overwegend positief is gereageerd op dit voorstel. Het is belangrijk omdat nu de binnenstadondernemers, de vastgoedeigenaren

en de gemeente, die de algemene belangen vertegenwoordigt, samen de handen ineenslaan en ook iedereen daar geld in gaat stoppen. Eigenlijk is het een historisch moment, want vele jaren is geprobeerd om samen met elkaar de handen ineen te slaan en deze binnenstad verder te krijgen. En nou, het lijkt dat het gaat lukken maar laten we niet vooruitlopen op de stemming. Zowel in de commissie als hier komt het toch een beetje naar voren alsof het lijkt alsof de raad bevoegdheden gaat inleveren. Nou, niets is minder waar.

U bent en u blijft verantwoordelijk voor alle besluiten die we hier nemen, er worden geen bevoegdheden of besluitvorming overgedragen aan het Binnenstadsbedrijf. U blijft ook, en wij ook als college, verantwoordelijk voor de participatie en de contacten met onze inwoners als het gaat over bestemmingsplannen, als het gaat over hoe gaan we met onze binnenstad verder, als het gaat over ons horecabeleid en al dat soort andere zaken. Daar zijn en blijven wij met zijn allen hier bij elkaar verantwoordelijk voor. In die zin neemt het Binnenstadsbedrijf ook helemaal geen besluiten.

De voorzitter: De heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Ja voorzitter, de wethouder betoogt dat er geen bevoegdheden worden overgedragen. Dat kan ook niet, want de bevoegdheden van de raad zijn vastgelegd in de gemeentewet. Maar het maakt toch wel degelijk een groot verschil uit of de hele voorbereiding van het beleid, de manier waarop het tot stand komt, of dat gedaan wordt binnen het kader van de gemeentelijke organisatie of door een derde partij waarin de gemeente slechts een minderheid vertegenwoordigt.

De heer Merx: Nou ja, hoe dan ook, u bent en blijft, ook als de voorbereiding daar gedaan zou worden, verantwoordelijk voor het besluit wat uiteindelijk van invloed is op onze inwoners. Als het gaat over bestemmingsplannen, zou het best zo eens kunnen zijn dat we vragen: goh, wat zou het Binnenstadsbedrijf daarvan vinden? Dat wordt meegenomen. Maar u beslist en niet zij. En als u besloten heeft moet het Binnenstadsbedrijf binnen de kaders zoals ze door u zijn vastgesteld dat besluit gaan nemen. Dus in die zin verandert er niks en het college is van mening dat het misschien helemaal niet zo verkeerd is om als we dan toch zo'n orgaan hebben, om ook daar eerst te vragen: hoe denken jullie daarover? Niet, let wel, niet dat we daarmee andere processen overslaan. Bijvoorbeeld zeggen: nou, we hebben Binnenstadsbedrijf gevraagd dus wat de rest van de inwoners van ons bestemmingsplan vindt of ons voorstel vinden wij helemaal niet interessant. Nee, zeker niet, die worden nog steeds betrokken, er zijn nog steeds al die procedures, die gelden en die blijven bestaan. Dus in die zin hoop ik ook hiermee een beetje de angst weg te nemen die bij sommigen er is dat dit Binnenstadsbedrijf een soort schaduwkabinet wordt die alle besluiten neemt voor ons. Dat is zeker niet zo. En dan zijn er ook vragen gesteld over: ja, maar hoe weet nou de inwoner, de inwoner van de binnenstad of andere geïnteresseerden, wat daar besloten wordt? Nou, daar wordt, die informatie, of besloten wordt, welke dingen er zijn gesteld, nou, er wordt gekeken of dat eventueel via onze website of misschien wel een eigen website van het Binnenstadsbedrijf, of misschien wel via Dordrecht Marketing, dat soort informatie naar buiten kan komen. En een van de punten die naar voren is gekomen en dat is hoe verschiet nou die besluitvorming? Nou, ik kan er een heel lang verhaal over maken, ja, dat gaat dus bij consent. De wethouder en het college dus heeft dat toegezegd, heeft dat ook zwart op wit gezet en dat gaat dus ook gebeuren. Dat is ook

mooi, want consent betekent dat je met elkaar in discussie gaat en zwaarwegende argumenten moet wisselen om elkaar te overtuigen van het één of het ander. En dat is veel beter dan unanimititeit, want dan kun je zeggen: tegen. Nou, dan ben je klaar en dan worden er geen argumenten meer gewisseld.

Dus in die zin zijn wij blij met de, en volgens mij kwam die van Gewoon Dordt, suggestie om met consent dit te gaan doen. Dus de statuten worden ook aangepast in die zin.

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: Oké voorzitter, nou ja, mijn vraag is al beantwoord want in de statuten is nog steeds nou een volstreekte meerderheid en dat zou een consent moeten zijn.

De heer Merx: Zeker, absoluut. Dat wordt aangepast.

De heer Katif: En ook zou bijna heel aardig zijn als de consent ook uitgelegd wordt, want het kan ook op twee verschillende manieren uitgelegd worden namelijk.

De heer Merx: Oké. Nee, dat prima, dat komt ook in de toelichting bij de statuten te staan, want dat hebben we afgesproken dus dat doen we ook. Dan, ja, wat de vraag is gesteld, de wethouder, ja, die vertegenwoordigt het algemeen belang, dus laat dat helder zijn. En dan kom ik toe op het amendement. Amendement van GroenLinks en de PvdA, die zegt: eigenlijk worden de woordjes wanneer relevant vervangen door wanneer het raakt aan de belangen van. En eerlijk gezegd: als het de belangen raakt van de inwoners is het altijd relevant. En als het relevant is, raakt het de belangen van de inwoners. Ik zie eerlijk gezegd niet precies wat dit amendement het stuk nu beter maakt. Maar ik heb natuurlijk wel even overlegd want er zijn er velen die daar vragen over hebben gesteld, dus ook even met het bestuur van het Binnenstadsbedrijf in oprichting en gezegd: jongens, hoe gaan we hier nou mee om? Want dit is een vraag die leeft en we kunnen net zoals de heer Van der Kruijff zegt niet iedereen erbij betrekken want als ze aan bomen komen moeten ze toch eerst denk ik voorbij deze wethouder. Maar het leek ons in ieder geval een goed idee om een keer per jaar, want dan gaan we het gewoon praktisch invullen, met de vertegenwoordigers van de groepen zoals die zijn genoemd om de tafel te gaan zitten, het meerjarenplan door te nemen en het jaarplan door te nemen en te kijken: wat zijn nou de punten waar jullie zeggen: daar willen wij ook wel over meepraten. Want er zijn een hele hoop zaken waar ik van overtuigd ben dat die bewoners zeggen: joh, ga je gang, doe en val ons er niet mee lastig. Maar of aan de ene kant of aan de andere kant laten afhangen wanneer iets relevant is of wanneer belangen geraakt worden in welke omvang of dan ook is altijd een beetje schimmig, in die zin, om uw woorden maar te gebruiken. Dus ik zou willen voorstellen: laat die mensen een keer per jaar bij elkaar komen, even deze plannen doornemen en met elkaar afspreken wanneer en hoe en wat.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: De wethouder die doet een voorstel. Ik heb even verduidelijkende vraag daarover want in het amendement staat heel duidelijk de inwoners of hun vertegenwoordigde organen omdat het college heeft zelf al een raadsvoorstel opgesteld waar voorbeelden worden genoemd als bewonersplatform, cultuurplatform, dus voor ons

was het om het even, soms voor de inwoner, maar je mag natuurlijk ook via die platforms doen.

Maar het voorstel wat de wethouder nu doet betekent dat één keer per jaar iets te organiseren waar iedereen welkom is die daar wil zijn of hebben we het over de vertegenwoordigde organen?

De heer Merx: Laten we beginnen met de vertegenwoordigende organen want het is schier onmogelijk om alle inwoners van de binnenstad in een hok bij elkaar te halen en met elkaar dit af te stemmen. Daar zou ik ook niet voor kiezen omdat het juist over onderwerpen gaat waar u als democratisch orgaan de kaders heeft gesteld. Dus ik zou zeggen: vertrouw daarop dat als deze vertegenwoordigers daar worden uitgenodigd, dat daar de dingen worden besproken, dat ook die vertegenwoordigers zeggen: oh, wacht even, dat raakt misschien dat blokje wat meer dan de rest, moeten we even kijken hoe we daarmee omgaan. Ik zou dat op die praktische manier invullen, want anders krijgen we een hele semantische discussie over het amendement wat er nu voorligt waarvan ik op dit moment zeg: nou, ik weet het niet, ik zou in deze vorm niet overnemen of ik zou hem misschien wel ontraden zelfs.

De voorzitter: Mevrouw van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik loop toch met nog een beetje, ik had geen angst in de zin ... Ik ga wel een Pepsi Max pakken tussendoor, dank je wel. We hebben het net veel over angst gehad, ik heb wat ik al eerder zei, het is voor mij geen, van ons geen wantrouwen richting het college maar nu zit er wel een klein beetje angst op. Als we het een keer per jaar gaan doen, dan het meerjarenplan voorleggen, dat zijn natuurlijk plannen die niet zozeer heel gedetailleerd zijn. En wat er juist in het stuk staat over stichting Binnenstadsbedrijf Dordrecht is: zij geven echt invulling en zij gaan dingen uitvoeren en dat gaat heel erg op detailniveau. En dat zijn details die die inwoners dan weer direct raken, zoals dat voorbeeld van de verlichting. Dus ja, mij lijkt het juist niet zozeer praktisch om dat allemaal op een hoop te gooien en ze heel algemeen te betrekken maar juist waar het nodig is.

De heer Merx: Ja, maar ik heb niet alleen gezegd meerjarenplan, ook het jaarplan. En dus dan wordt het alweer een stuk concreter en dat ontslaat nog niemand, want dat blijft er gewoon instaan. Als dit amendement in stemming wordt gebracht en het zou niet worden aangenomen, dan blijft er nog steeds staan: wanneer relevant. Mocht er gaandeweg het jaar iets gebeuren wat niet al eerder is afgestemd of niet in de jaarplannen stond of in meerjarenplan, dan blijft het nog steeds, blijven ze nog steeds verantwoordelijk om op dat moment te zeggen: verhip, dit is relevant voor en nou moeten we ze even betrekken.

De heer Katif: Voorzitter.

De heer Merx: Want het raakt hun belangen.

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: In mijn mening een relevante vraag: wie bepaalt wat relevant is? Want dat is op zichzelf als we het hebben over de participatie van de bewoners in welke vorm, hoe dan ook, wie bepaalt dat? Bepaalt dat het bestuur, de zogenaamde gouden driehoek, of zijn bewoners medebepalend? Ik snap heus wel dat ze niet meebepalend kunnen zijn, maar ze hebben natuurlijk geen inbreng als het gaat om, ja, dat snap ik. Maar dat is voor mij geen maatstaf, voor mij is gewoon: wie bepaalt wat relevant is?

De heer Merx: Ja, nou ja. Precies zoals u zegt, vandaar ook het praktische voorstel door een keer in het jaar in ieder geval, minimaal één keer in het jaar bij elkaar komen, meerjarenplan nog eens tegen het licht te houden en het jaarplan: wat gaan we dit jaar doen? Waar zijn we mee bezig? En als je dan deze groepen erbij hebt dan kunnen zij ook aangeven: verhip, maar dit is wel relevant voor ons. Of dit is, raakt ons belang of in welke woorden dan ook die je daarvoor kiest. En dan kom je er samen uit, oké, dan is dat helder en dan gaan we jullie daarbij betrekken.

De heer Katif: Voorzitter, bij interruptie. Maar wat is nou bezwaarlijk om niet één keer in het halfjaar maar gezien de ... Het kan ook best zo zijn dat er een bepaald nieuws van de dag bepaalt namelijk dat de relevantie wel heel hoog is en dat je niet hangt namelijk aan een jaar en zegt: oké, weet je wat, het is relevant, maar ja, over een maand of acht dan bent u aan de beurt. Nou, dat vind ik nou net niet de relevantie waar ik het over heb.

De heer Merx: Nee en dat ben ik met u eens. Vandaar dat ik zojuist ook gezegd heb: het kan best zo zijn dat op enig moment iets opkomt wat niet in het jaarplan stond maar wel relevant is of de belangen raakt, welke woorden je ook kiest. Dan ontslaat dat, omdat dat ook in onze stukken staat, niet het bestuur van de verplichting om ook op dat moment te zeggen: verhip, dit hebben we nog niet besproken maar dit komt nu op en we denken dat het belangrijk is om met u even in conclaaf te gaan.

De heer Katif: Voorzitter, nogmaals bij interruptie. Dus met andere woorden hoor ik de wethouder zeggen dat op het moment dat er iets relevant is en dat is, nou ja, het voordeel relevant hebben we nog steeds niet gedefinieerd op een of andere manier, als het woord relevant is, dan kan het zo zijn dat je zegt: nou, ik hou me niet aan het jaar, maar ik kan het ook een keer in de twee maanden.

De heer Merx: Ja, dat zou kunnen. En geef het nou een kans en laat deze organisatie nou met de bewonersplatform, met de cultuurplatform rond de tafel gaan want dan gaan ze aan elkaar wennen en dan gaan ze ook voelen: wanneer is iets relevant of raakt het de belangen en wanneer niet? En daar hebben wij wel in ieder geval heel veel vertrouwen in dat dat gaandeweg echt wel tot een heel mooi succes zou kunnen komen. En ik denk dat daarmee ook de belangen en van ieder in deze binnenstad voldoende is gewaarborgd.

De voorzitter: Oké, dan is er nog een interruptie van mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Ik was benieuwd, u heeft het inderdaad over het presenteren van een jarenplan. Zou het dan ook niet zo kunnen zijn als een soort van tegemoetkoming dat je bij wijze van spreken voor de binnenstad dat plan presenteert? En dan kan iedereen uitgenodigd worden, dan kun je zelf de keuze maken als

binnenstadsbewoner om aan te sluiten. Waarschijnlijk zullen er heel veel mensen zijn die zeggen: nou, dat hoeft voor mij niet per se maar dan heb je toch de mogelijkheid om, ja, geïnformeerd te worden.

De heer Merx: Ja weet u, er gebeurt nu natuurlijk ook al een hele hoop in de binnenstad. We beginnen niet nu vandaag en nu zetten we een stap naar voren met het bedrijfsleven, met de ondernemers, met de vastgoedeigenaren en de gemeente. En dan gaan we al een hele belangrijke stap ook in die, nou ja, noem het maar participatie, samen optrekken, zetten. En nou moeten we voorkomen dat we van iets wat bedoeld is als slagvaardig en iets een enorme log te gaan maken waardoor ... Dus ja, ik weet eerlijk gezegd niet hoe we dat precies moeten gaan organiseren. Ik kan uw verzoek meegeven aan de organisatie: kijk eens even of je dat en hoe je dat zou kunnen organiseren, maar om hier nu een toezegging te doen dat wij elk jaar een hele oploop gaan organiseren of de Binnenstadsbedrijf, voor hele binnenstad en alle inwoners, dat gaat me wat te ver op dit moment. En vandaar ook dat we er ook voor kiezen om met een bewonersplatform te participeren, dat zet je ook dat bewonersplatform zet je ook echt in positie. Want als je dat niet doet, ja, dan zeg, ja, ik heb dat bewonersplatform niet nodig dus ik organiseer het zelf wel. Nou en dat is ook iets wat je niet wil want je wil met een overzichtelijke groep mensen die voldoende vertegenwoordigend zijn met elkaar om de tafel.

De voorzitter: Oké, mevrouw Koene.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik heb nog een ...

De voorzitter: Ja, maar ja, ik heb nu mevrouw Koene het woord gegeven.

Mevrouw Van Engelen: Dan mag zij eerst.

Mevrouw Koene: Kijk, dank u wel voorzitter. Voorzitter, er komt steeds meer tekst en het gaat ook steeds meer lijken op alles wat er in de commissie, tenminste een heleboel wat er in de commissie voorbij is gekomen. Mag ik aan de wethouder vragen wat hij vindt van de samenvatting dat wij hier plannen maken voor de stad, dat het Binnenstadsbedrijf één van de partijen is naast bewoners, cultuur enzovoort die daar aan die plannen gaan werken en dat dat het eigenlijk is?

De heer Merx: Is dat een hele mooie samenvatting.

De voorzitter: Dank. Dan kom ik bij de heer Portier en dan bij mevrouw Van Engelen.

De heer Portier: Voorzitter, even een vraagje hoe de wethouder de rol van het bewonersplatform binnenstad ziet, want dat is ook een van de problemen met het amendement van GroenLinks waar ze het hebben over een vertegenwoordigend orgaan.

Het bewonersplatforms ziet zich uitdrukkelijk niet als vertegenwoordiger van de bewoners in de binnenstad maar uitsluitend als een groep bewoners die betrokken is bij de binnenstad. Dus zij kunnen niet voor alle binnenstadsbewoners spreken. Of ziet u dat anders?

De heer Merx: Nee, ik denk dat u daar gelijk heeft maar daarvoor zit u hier. U spreekt namens alle bewoners van de stad dus de belangrijke grote besluiten, de kaders enzovoort, enzovoort, enzovoort, die bepaald worden en die bepalend zijn voor de binnenstad en voor de rest van de stad, ja, dat doet u. En dat doet niet het Binnenstadsbedrijf.

De voorzitter: Oké, dan mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel voorzitter. Ik heb eigenlijk een tweetal vragen die ik wel graag apart wil stellen. Want ik hoorde net opeens een overlap in definities die eerst verschilden nog tussen mij en het college. Ik begreep namelijk uit de woordvoering van de wethouder dat hij onder het woord relevant verstaat hij de belangen die raken aan de inwoners. Dat is voor de wethouder relevantie, klopt dat?

De heer Merx: Ja, in deze context waarin het is opgeschreven wel ja.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel. En dan is de tweede vraag: het voorstel van een keer per jaar samenkomen om dat, of met de genodigden, om dat jarenplan door te nemen, dat is dus boven op de uitnodiging wanneer relevant.

De heer Merx: Ja, zoals het opgeschreven staat is wanneer relevant worden deze partijen betrokken. Dat kan bij wijze van spreken, maar ik verwacht het niet, elke week zijn en in ieder geval één keer per jaar. En dan gaan we met elkaar, althans gaat de wethouder en het bestuur met deze vertegenwoordigers het meerjarenplan en het jaarplan doornemen om te kijken: wat zijn de momenten waarop jullie in ieder geval betrokken moeten worden?

De voorzitter: Goed. Wethouder, bent u al klaar met uw betoog?

De heer Merx: Ik was al lang klaar.

De voorzitter: De heer Katif nog even.

De heer Katif: Voorzitter, een brandende ... Ja, interruptie. Betekent namelijk na dat jaar waar u een evaluatie hebt gehad dat eigenlijk de raad ook, ja, u hebt over raad in positie, dat u gewoon in ieder geval de evaluatie deze kant op doet, dat we weten: goh, wat heeft het dan wel of niet opgeleverd in die zin? En gezien de VVD Dordrecht hier altijd staat voor efficiency en effectiviteit denk ik, nou, dat zou wel heel belangrijk zijn om dat gewoon te weten. Wij investeren 214.000 euro, voor uit mijn hoofd, maal drie, dat is toch een redelijk bedrag boven de half miljoen.

Nou, het zou heel prettig zijn om te weten: goh, wat is er daarmee gedaan? En ik snap heus wel dat het in de jaarrekening terugkomt en dat snap ik allemaal wel maar gewoon woordelijk, dat zou ik graag willen weten.

De voorzitter: De wethouder staat hier namens het college, zeg ik nog eventjes.

De heer Merx: Ja, ik wou net zeggen, stelt u deze vraag aan mij of aan de VVD-fractie?

De heer Katif: Excuses, nee nee nee, dat zei ik niet. Nee, ik appelleer aan de VVD, maar ik stel de vraag namelijk aan het college.

De heer Merx: En uw vraag is: wordt er geëvalueerd? Ja. En u krijgt ook het meerjarenplan zoals u dat onlangs ook al of een poosje geleden ook al heeft gehad. Dus dan heeft u ook de gelegenheid om daar zelf op te reageren.

De voorzitter: Oké, dan hebben we denk ik de termijn van het college gehad. Kijk ik even rond. Maar kunt u gaan zitten wethouder, dank u wel. Kijk ik even rond of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Volgens mij is er heel veel gewisseld, ook in de commissie en nu ook vandaag weer. Als dat niet het geval is, dan denk ik dat we over kunnen gaan tot stemming. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja voorzitter, dank u wel. Na de termijn van de wethouder heb ik de toezegging gehoord dat de uitnodiging op basis van relevantie blijft staan en daaraan toegevoegd wordt dat er sowieso een keer per jaar een moment georganiseerd wordt om bewoners en andere belanghebbenden op de hoogte te houden en bij het Binnenstadsbedrijf te betrekken. Dat geeft voor ons genoeg dekking en daar komt ook nog eens het voordeel bij dat bewoners wel eens goede ideeën kunnen hebben en die kunnen op zo'n moment ook nog ingebracht en gehoord worden. Dus op basis daarvan kunnen wij ons amendement intrekken.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan is het enige wat ons nog resteert om te stemmen over agendapunt 40 zelf, het oprichten van de stichting Binnenstadsbedrijf. Zijn daar nog korte stemverklaringen? Gaat uw gang, de heer Katif.

De heer Katif: Ja voorzitter, dank u wel. Namens Beter Voor Dordt, voor de bewoners mogelijke relevante onderwerpen moeten openbaar terug te vinden zijn. En mensen moeten niet afhankelijk zijn van een uitnodiging wanneer het relevant is. Quote. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen nog? De heer Portier.

De heer Portier: Ja voorzitter, wij blijven van mening dat dit een ondemocratisch construct is. Ik hoorde spreken over besluiten van het Binnenstadsbedrijf. Ja, dat toont al aan dat bewoners zeg maar het nakijken hebben en andere belanghebbenden bij de binnenstad. Het blijft gewoon een democratisch gat en vandaar onze tegenstem.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Nou, ik hoop dat we toch met een duidelijke slotsom eindigen. Het enige wat van ik vanuit mijn fractie nog opmerk en ook richting het college graag mee wil geven is dat ook als we om tafel gaan met vertegenwoordiging namens de bewoners dat het ook demografische samenstelling van die vertegenwoordigingen dan ook gewaarborgd wordt. Dus dat zouden we dan ook graag mee willen geven gezien de balans dan ook van de discussie.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank. Wij zijn blij met de toezeggingen van de wethouder.

De voorzitter: En u bent dus voor, dat maak ik daarop uit.

Mevrouw Schnabel: Ja, excuus. Wij zijn inderdaad voor het intrekken.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij hebben al aangegeven dat we tegen dit voorstel zijn en we sluiten ons ook aan bij de stemverklaring van de heer Portier.

De voorzitter: Anderen nog? Nee, dan gaan we stemmen. Als u voor het voorstel bent, dus het voorstel zelf, oprichten stichting Binnenstadsbedrijf plus. Als u daartegen bent min. Voorstel is aangenomen, 31 stemmen voor, zeven stemmen tegen. Tegen waren de fracties Partij voor de Dieren, SP en VSP en de overige fracties voor. En daarmee is het voorstel aangenomen. Ik stel voor dat we voor een paar minuutjes de vergadering schorsen. Dan krijgen we de wisseling van de kinderburgemeester. Om zes uur schorsen we dan voor de dinerpauze en om acht uur gaan we door met agendapunt 41. Gaan om half zes verder met deze vergadering tot zes uur.

6. Afscheid kinderburgemeester Lynn Loopik

De voorzitter: Dames en heren, gaat u weer zitten alstublieft. De vergadering is heropend. We zijn aangekomen bij een bijzonder moment. We hebben sinds ruim vier jaar hebben we een kinderburgemeester in Dordrecht en dat betekent dat we vandaag ook weer, aan het begin van het nieuwe schooljaar zeg ik dan maar even, de wisseling van de wacht hebben. En we gaan afscheid nemen van onze vorige kinderburgemeester die het afgelopen jaar heeft gedaan, Lynn Loopik. Zij staat al klaar en ik wil je heel graag naar voren vragen Lynn omdat ik je dan even kan toespreken. Je komt een heel stuk, kom maar hier voor staan als je wil, Lynn. Komt een heel stuk zelfverzekerder binnen dan vorig jaar toen je hier binnenliep. Ja, de vierde kinderburgemeester van Dordrecht. Vorig jaar stond je hier ook. Op dinsdag 13 september 2022, Lynn, ben jij geïnstalleerd als kinderburgemeester. En je had een hartstikke leuk filmpje ingezonden waarbij je liet zien heel graag kinderburgemeester te willen worden. En de jury, waaronder de griffier en ik en ook jouw voorganger, Jacob, vonden het eigenlijk meteen heel duidelijk dat jij dat moest zijn. Ja, door het fenomeen kinderburgemeester in het leven te roepen, willen we de kinderen in Dordrecht een beetje meer betrekken bij wat er allemaal speelt in de stad en ook in de Dordtse politiek.

En Lynn, jij hebt dat het afgelopen jaar gedaan en dat heb je geweldig gedaan. Het is ook mooi om te zien, volgens mij zit er ook een fanschare van de nieuwe kinderburgemeester maar er zit ook een grote fanschare van je ouders en allerlei ooms en tantes en opa's en oma's meegekomen en ook vriendjes en vriendinnetjes, dus hartstikke goed om dat te zien. En dat betekent ook wel volgens mij dat je het heel goed hebt gedaan. Ik heb je zelf ook echt zien groeien in je rol en het ging heel snel heel vloeiend en het enthousiasme en dat is natuurlijk waar het ook heel erg om gaat, dat spatte ervan af. Het spreken voor een grote groep mensen of voor een camera, dat ging je meteen eigenlijk goed af en je weet ook jouw mening heel goed te verwoorden. En ik hoop ook dat je er op welke wijze dan ook mee doorgaat want je hebt er echt talent voor.

En we hebben samen ook mooie of leuke, soms heel leuke dingen meegemaakt, zoals de ontvangst van Sinterklaas, volgens mij vond je dat zelf ook een van de hoogtepunten. En de sleuteloverdracht aan prins Krabbejanus de 36e. Ja, het is wat. En je mocht aanwezig zijn bij de bijeenkomst van kinderburgemeesters van de provincie Zuid-Holland en je hebt ook meegewerkt aan het kinderprovincieakkoord, wat zelfs landelijk nieuws werd en op nationale televisie te zien was. We trokken samen op tijdens Koningsdag en je ging 's avonds ook mee met jouw ouders en broertje op onze boot om het prachtige vuurwerk te bekijken. En op 4 mei, tijdens dodenherdenking, heb je een krans gelegd samen met plaatsvervangend voorzitter van de raad. En tijdens de avondvierdaagse zwaaiden we samen naar de kinderen en moedigden ze aan vanaf het bordes op het stadhuis. En samen met wethouder sport, Marc Merx, opende je de Nationale Buitenspeeldagen en had je ook samen met hem een rol bij de World Cup Shorttrack. Maar je opende ook samen met wethouder Heijkoop de expositie ik hoor erBij in de Kunstkerk, expositie van de Dordtse kunstenaar Wouter Sieuwerts. En ik ben bij jou in de klas geweest, samen met de toenmalige chauffeur '...' en dat vonden we heel erg leuk. En zelfs afgelopen zondag had je nog een rol bij de aftrap van het Luuk Sportief Festijn in de sportboulevard. En omdat je zo ontzettend betrokken bent bij de sport bent geweest het afgelopen jaar in Dordrecht maar ook omdat wethouder Merx, dit mag ik toch wel zeggen, wethouder Merx, een beetje persoonlijk fan van jou is geworden, dat ben ik trouwens ook maar wethouder Merx ook, ben je gevraagd om het komend jaar sportambassadeur te zijn van Dordrecht voor de jeugd. En dat is denk ik een heel mooi eervol iets en dat betekent ook dat jij kan doorgaan eigenlijk met waar je mee bezig bent geweest. Beste Lynn, ik weet dat je het ontzettend leuk vond en dat je het eigenlijk het liefst tot in de lengte der jaren kinderburgemeester zou willen blijven, maar vandaag draag je het stokje over want er is altijd een tijd van komen en van gaan en ook jij moet door. En iemand anders moet ook de kans krijgen om kinderburgemeester te zijn en weet dat wij in ieder geval heel erg van jou jaar als vierde kinderburgemeester van Dordrecht hebben genoten. En dat geldt denk ik ook voor Fleur uit mijn kabinet met wie je veel hebt samengewerkt. Dank je wel voor alles, heel veel succes op school, heel veel succes als sportambassadeur en mocht je ooit echt burgemeester willen worden dan weet je me te vinden. We hebben voor jou een paar mooie cadeaus, een trofee, een VVV-bon, een fotolijst en een bos bloemen, dus je gaat niet met lege handen naar huis. En de raadsleden gaan hun handen ook gebruiken want die gaan jou een heel groot applaus geven.

7. Installatie kinderburgemeester Keyshia Andrea

De voorzitter: Gaat Fleur ook weer even die cadeautjes van jou een beetje meer, gaat jou daarvan verlossen want jij moet straks iets doen en dat is namelijk het overhandigen, het overdragen van de ambtsketen van de kinderburgemeester aan de volgende kinderburgemeester. En dat is, dames en heren, Keyshia Andrea. En daar komt ze. Ja en we dachten natuurlijk bij Lynn ligt de lat ongelooflijk hoog en dat was ook zo en toen kwam het filmpje van Keyshia en toen dachten we dit jaar, dit moet haar worden. Wat een enthousiasme, dames en heren. Keyshia is gekozen als nieuwe kinderburgemeester van Dordrecht. En dat weten we al een tijdje, maar nu is het moment dat het echt gaat beginnen. Je solliciteerde door een filmpje op te sturen waarin je aangaf waarom juist jij

kinderburgemeester wilde worden. Je stelde je eerst heel spontaan voor, je filmde op een paar plekken in Dordrecht, in jouw Dordrecht, heb je ook nog benadrukt en gaf aan hoe belangrijk het is dat ieder kind zich speciaal, bijzonder en gezien zou moeten voelen. Je zit zelf op het bijzonder onderwijs, maar eigenlijk gun je ieder kind bijzonder onderwijs, dat is wel heel mooi verwoord. En je hebt natuurlijk heel duidelijk in je film de boodschap opgenomen: iedereen hoort erbij. En wat voor opleiding of afkomst iemand ook heeft, iedereen is bijzonder. En daarom hebben we ook unaniem voor jou gekozen want dat is de boodschap die jij uitstraalt. De jury, bestaande uit Lynn en de griffier Anneloes Wepster en ik waren meteen enthousiast. Hoewel er veel concurrentie was dit jaar van andere kinderen die ook mooie filmpjes hebben ingestuurd, hebben we unaniem voor jou gekozen. Ik heb je toen gebeld om het goede nieuws te brengen en je gooide meteen de hoorn weer op de haak. Heb ik echt nog nooit meegemaakt. Met de burgemeester, ja doe. Zo ging het ongeveer. Maar toen ik je later terugbelde wist je wel dat ik het was omdat jouw moeder jou even had voorbereid en op het moment dat je hoorde dat jij de nieuwe kinderborgemeester was, werd je even heel erg stil. Je kon het niet geloven, maar je vond het geweldig. Keyshia, je hebt er een tijdje op moeten wachten, maar nu is het zover en ik ga over tot het officiële gedeelte. En dan ga ik dus aan alle raadsleden vragen of zij kunnen instemmen met het installeren van Keyshia Andrea als nieuwe kinderborgemeester. En als u voor bent, dan mag u uw hand in de lucht steken. Kijk, dat is zo mooi, die kinderborgemeesters weten de raad altijd unaniem bij elkaar te krijgen. De raad is unaniem voor dus ik zou je heel graag willen installeren als nieuwe kinderborgemeester van Dordrecht. En dan gaat Lynn jou de ambtsketen overhandigen. En dan ben je voor een jaar kinderborgemeester van Dordrecht en dan krijg je ook nog een groot applaus van onze gemeenteraad. Je weet misschien al dat je de keten nooit zomaar mag omdoen, net als ik draag je die keten bij bijzondere gelegenheden. En bij die keten hoort ook een doosje waar je de keten in kunt bewaren of in meenemen naar een van je openbare optredens. En Keyshia, vanaf nu ben je de vijfde kinderborgemeester van Dordrecht. Jij krijgt van mij ook een mooie bos bloemen en daarna gaan we even samen met Lynn een rondje langs alle raadsleden, zodat je ze even de hand kunt schudden. En dan wil ik meteen ook daarna de vergadering schorsen en dan zien we elkaar om acht uur weer terug. Nog een keer een groot applaus voor Lynn en eentje voor Keyshia.

41. Vaststellen Uitvoeringsprogramma Fiets 2023-2026 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Geachte leden van de raad, welkom terug, goed u bijna allemaal weer te zien. De vergadering is heropend en we zijn aangekomen bij agendapunt 41, het vaststellen van het uitvoeringsprogramma fiets 2023-2026. Maar voordat we dat doen begreep ik dat de Fractie van Waardhuizen iets wil zeggen over een van de twee ingediende moties vreemd. De heer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Ja, dank u wel voorzitter. Wij hebben in het begin van de vergadering motie vreemd ingediend met betrekking tot HVC. In overleg met de griffie zijn er wat juridische onduidelijkheden waarom we deze motie nu van de agenda weer willen halen en we eerst in overleg willen treden met de wethouder. Dus dat gaan we binnenkort doen.

De voorzitter: Dat betreft dus motie M2 en die trekt u voor nu in ieder geval in. Waarvan akte. Dan gaan we toch echt naar agendapunt 41, de vaststelling van het uitvoeringsprogramma fiets 2023 2026. Hierover heeft u in de commissie beeldvormend gesproken op de Dordtse Dinsdag van 29 augustus en oordeelsvormend op 12 september. Er is een aantal moties en amendementen aangekondigd en besloten is het onderwerp dan ook ter bespreking te agenderen en afgesproken is om alleen te spreken met een spreektijd van twee minuten per fractie over die moties en amendementen. Ter informatie zijn de stukken met betrekking tot het initiatiefvoorstel fijn fietsen in Dordrecht van de fractie CDA en de raadsinformatiebrief over wensen en bedenkingen op het initiatiefvoorstel toegevoegd als bijlagen. En over deze stukken wordt vandaag voor de duidelijkheid geen besluit genomen. Omdat we alleen spreken over moties en amendementen wil ik de indieners eerst graag kort het woord geven om deze toe te lichten. Ik heb in totaal volgens mij drie amendementen en vier moties gezien, ik geloof dat die primair afkomstig zijn, mede ingediend door andere fracties, maar primair van CDA, Partij voor de Dieren en Op Ons Eiland. Dus ik wou het CDA als eerste de gelegenheid geven om hun amendementen en moties in te dienen. Gaat uw gang, de heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel voorzitter. Ja, voor ons ligt het uitvoeringsprogramma fiets 2023 2026 en tegelijkertijd met deze behandeling ligt ook, nou, in deze zelfde periode is ons initiatiefvoorstel ingediend. En omdat dat, ja, het niet heel waar... of tenminste ja, het is altijd waardevol om over fietsen te spreken, maar dat het ons goed lijkt om die stukken in elkaar te vervlechten en dus samen te bespreken, ja, hebben we besloten om via amendementen en moties proberen toch ook dingen vanuit het fietsinitiatief in het uitvoeringsprogramma te vervlechten. Allereerst is het amendement, dat gaat over meer prioriteit voor fietsradialen en verkeersonveilige situaties. Dat is een amendement, dat is eigenlijk, dat ziet vooral op het projectvoorstel fietspad Amstelwijck station Zuid. Daar werden onze ogen geopend, want zelfs het CDA leek wel een beetje ziende blind, dankzij collega Pieter Groenewege van de Partij voor de Dieren in de commissievergadering. Wij zijn van mening dat er een goede ontsluiting is van Amstelwijck, dat er een goed fietspad ligt ten oosten van de N3 en dat daarom dat stuk wat minder prioriteit heeft en dat we die gelden liever voor andere projecten op de reservelijst uitgeven.

Hetzelfde geldt voor projectvoorstel Twintighoevenweg om op andere punten de hoofdfietsroutes aan te pakken.

De heer De Feijter: Voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer De Feijter: De heer Klerk zei zojuist dat we het geld wat we dan niet gebruiken voor het fietspad Amstelwijck station Zuid dan in andere projecten kunnen stoppen. Is de heer Klerk ervan op de hoogte dat er met deze fietsroute ook een subsidie is gemoeid en dat daarom het bedrag niet zomaar makkelijk naar andere fietsroutes kan gaan?

De voorzitter: Ik stel voor dat voordat we nu een debat beginnen dat u echt even alleen eerst de moties en amendementen indient, daarna is er alle ruimte voor het debat. Dus deze vraag nog even bewaren of het antwoord daarop in elk geval. Gaat uw gang.

De heer Klerk: Dank u wel voorzitter. Nou, dit was tot zover eigenlijk de korte toelichting op het amendement, wat mede ingediend wordt dus door Partij voor de Dieren, GroenLinks Dordrecht, Forum voor Democratie, Fractie van Leeuwen en DENK Dordrecht. Dan nog een motie die heet eenvoudig van wijk naar wijk. Die ziet vooral op, ja, op het gebruik van het principe van zelf verklarende wegen, in jargon self explaining roads genoemd. En deze moeten ervoor zorgdragen dat de hoofdfietsroutes duidelijk zijn, dat het voor fietsers duidelijk is dat zij op een hoofdfietsroute rijden en hoe ze zich van A naar B, van wijk naar wijk en naar de binnenstad kunnen bewegen binnen dus, op die hoofdfietsroutes. Deze wordt mede ingediend door GroenLinks, Fractie van Leeuwen, Forum voor Democratie en DENK Dordrecht. En we hebben nog een motie, die komt voort, dat is de laatste, die heet fijn fietsen Dordrecht, oor voor de Dordtenaar. Die motie roept op om bijlage B van het initiatiefvoorstel, ja, eigenlijk niet verloren te laten gaan omdat het input is geweest die door de inwoners van Dordrecht is aangeleverd en daarom ook zorgvuldig behandeld moet worden. En daarom vragen we het college om bij een volgend fietsuitvoeringsplan in de overwegingen ook de input van de inwoners van Dordrecht weer mee te nemen. Dank u wel.

De voorzitter: En die wordt ingediend namens?

De heer Klerk: Excuses. Die worden ingediend ook mede namens GroenLinks Dordrecht, Fractie van Leeuwen, Fractie van Waardhuizen, Forum voor Democratie, Op Ons Eiland en DENK Dordrecht.

De voorzitter: En dank, waarbij Op Ons Eiland wordt geschrapt want die is er niet. Maar goed, dat is dan even zo. Even kijken, dan ga ik naar de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel voorzitter. Het CDA heeft geïnspireerd op onze bijdrage in de commissie een amendement ingediend over het noordelijke deel van de fietsroute Amstelwijk station Dordrecht Zuid. En de Partij voor de Dieren dient dat mede in, zoals zojuist is toegelicht. Zelf hebben we een amendement over het zuidelijke deel van deze nieuwe fietsroute, ten zuiden van de Zuidendijk.

Dat is nu nog maar een stippelijntje op de kaart maar dat wordt als het aan het college ligt een fietspad dat met kettingzagen en als asfaltmachines dwars door een bos heen moet worden aangelegd, waarmee fietsers uiteindelijk 33 seconden sneller bij station Dordrecht Zuid zijn. In tijden van opwarming vindt de Partij voor de Dieren het onverkoopbaar om voor 33 seconden tijdwinst een van de weinige binnenstedelijke bosjes die Dordrecht nog over heeft toe te takelen. En is het, voorzitter, ook niet een beetje krom om zo'n stippelijntje te tekenen dwars door iemands achtertuin, iemand die daar geen weet van heeft? Vandaar ons amendement: kap bos Zuidendijk Smitsweg niet, dat we samen met Op Ons Eiland indienen als de heer Gündogdu er nog verschijnt.

De voorzitter: Alleen dus denk ik want hij is er niet.

De heer Groenewege: Prima. We hebben ook een motie op dit onderwerp, voorzitter. In het coalitieakkoord hebben de coalitiepartijen beloofd met plannen te komen die de stad groener maken. Dordrecht verder asfalteren is natuurlijk het tegenovergestelde, ook al doe je dat voor fietsers. De stad warmt hierdoor verder op en wordt hier minder leefbaar van. Er blijft minder ruimte over voor de andere dieren waar we deze stad mee delen. En

het minste wat je dan kan doen is dat nieuwe asfalt compenseren met ontstening en vergroening elders in de stad, zeker als je als collegepartijen de kiezer voorhoudt dat je de stad groener achterlaat dan je hem in handen kreeg. Vandaar de motie van de Partij voor de Dieren genaamd compenseer verstening met vergroening, die we alleen indienen. Ik had ook nog een andere motie rondgestuurd, maar die hou ik even achter de hand. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dus de laatste motie die u indient dat is die motie fietsroute alleen zonder bomenkap. Klopt dat?

De heer Groenewege: Nee, dat is de motie compenseer verstening met vergroening.

De voorzitter: Oké en die zonder bomenkap die laat u nog even zitten.

De heer Groenewege: Ja.

De voorzitter: Ja, helder. Dan hebben we het bij dit onderdeel dus over twee amendementen en drie moties in totaal. Die worden nu in het systeem gezet. En ik geef ze graag in bespreking, als eerste de VVD-fractie. De heer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ja, dank u voorzitter. Wanneer we naar deze moties en amendementen kijken, naar het uitvoeringsprogramma, dan is van belang dat de Dordtse VVD wil investeren in het verbeteren van de bereikbaarheid voor alle weggebruikers en dus nadrukkelijk ook voor fietsers. We willen dat het veilig en comfortabel fietsen is in onze stad en maatregelen zoals de aanleg van nieuwe vrij liggende fietspaden staan al lang op onze verlanglijst en we zijn blij dat het college, ons college, hiermee voortvarend aan de slag gaat.

Het uitvoeringsprogramma bevat een aantal grote wegwerkzaamheden en we zijn dan ook blij met de toezegging van de wethouder in de commissie om daarbij pragmatisch te kijken naar kansen om werk met werk te maken en bijvoorbeeld extra parkeerplaatsen aan te leggen in buurten met een hoge parkeerdruk wanneer de kans zich voordoet. Dan even inzoomen op een specifiek aantal moties en amendementen. Het amendement om het nieuwe fietspad tussen Amstelwijck en station Zuid te schrappen vinden we een heel slecht idee. Het is niet alleen een fietspad wat een goede en noodzakelijke stap is voor de fietsbereikbaarheid van Crabbehof, Wielwijk, Dordtse Hout en Amstelwijck, maar het is ook een essentieel onderdeel van de bereikbaarheid van die laatste wijk die we aan het creëren zijn op het moment. Toen we daar die plannen voor maakten hebben we ook wel enigszins tegen de zin van de VVD is er heel beperkt omgegaan met het aantal autoparkeerplaatsen. Maar goed, daar stond dan tegenover dat je die wijk goed kan bereiken met de fiets. En ja, ik kan er niets anders van maken, op het moment dat we nu zeggen: ja, we schrappen dat, dan tonen we ons een hele onbetrouwbare overheid. En ik kan er meteen ook bijzeggen: als dit amendement, ik hoop dat natuurlijk niet maar als dat zou worden aangenomen dan betekent ook dat de VVD zich even goed moet beraden wat we dan doen met überhaupt dit uitvoeringsprogramma, of we dat dan nog wel zouden kunnen steunen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Misschien goed om even de, voor alle helderheid, de nummers van de amendementen en de moties ook even te vermelden. Het eerste amendement is A4, dat is door onder andere het CDA ingediend, fijn fietsen in Dordrecht, meer prioriteit voor fietsradialen en verkeersonveilige situaties. Dat is dus A4. Dan A5, dat is van de Partij voor de Dieren: kap bos Zuidelijk Smitsweg niet. Dan hebben we motie M7 onder andere vanuit CDA, fijn fietsen in Dordrecht eenvoudig van wijk naar wijk. Motie M8 ook van CDA en anderen, fijn fietsen in Dordrecht oor voor de Dordtenaar. En M9, dat is die van de Partij voor de Dieren, compenseer verstening met vergroening. Dat zijn de ingediende moties en amendementen. Dan hebben we de VVD gehad, ga ik naar GroenLinks. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van der Meer, gaat u gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel voorzitter. Klimaat, gezondheid en leefbaarheid in een zich verdichtende stad vragen om een radicale omslag in mobiliteit. Het uitvoeringsprogramma fiets geeft daarvoor aan de T van het STOMP principe voortvarend vorm en daar zijn wij heel blij om. Twee elementen vragen bij het stimuleren van fietsen denken wij bijzondere aandacht, namelijk ten eerste dat de fietsverbindingen inderdaad doorgaande herkenbare verbindingen zijn, letterlijk en figuurlijk zonder al te veel hobbels. Daar heeft het CDA mede namens ons een motie over ingediend en er zijn nog wel de nodige knelpunten in het netwerk op te lossen wat dat betreft. Twee, de veiligheid. Bij het aanpakken van verkeersonveilige situaties en bij werkzaamheden die om andere redenen plaatsvinden moeten ook nieuwe en nieuw gemelde onveilige situaties, met name ook voor fietsers, worden opgelost. Ook daarover is een motie mede namens ons ingediend. Ten slotte, de keuze van de nu of eventueel later aan te pakken projecten. We hebben om te beginnen grote twijfels bij de urgentie van de Twintighoevenweg en ook vragen bij het beoogde fietspad van Amstelwijck naar station Zuid omdat we denken dat over dat laatste nadere bezinning nodig is.

Het gaat daarbij om drie elementen die met elkaar in balans moeten worden gebracht: groen, bereikbaarheid via het STOMP principe en participatie van de bewoners. We hebben de indruk met het CDA, waar we samen een amendement mee indienen, dat deze afweging nog niet helemaal volledig is gemaakt en suggereren daarom om dit even in de wacht te zetten, ons daar nader over te beraden en als daar aanleiding toe is een ander project ter volmaking van het netwerk gestalte te geven. Ik maak een laatste opmerking, voorzitter, over de compensatiemotie van de Partij van de Dieren. Die suggereert een beetje dat het aanleggen van fietspad per saldo in minder groen in Dordrecht zou leiden. Dit college heeft echter een ambitieus programma voor vergroening, de blauwgroene visie, wijkvergroening, ook stimuleren van vergroening in particuliere tuinen. En daarmee vertrouw ik erop dat ook zonder deze motie de vergroening in onze stad gewoon toeneemt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar de fractie Beter Voor Dorcht, de heer Schalken.

De heer Schalken-Den Hartog: Ja voorzitter, dank u wel. Ja, ik zal me ook beperken tot een korte reactie zo op wat is ingediend, waarbij ik van een aantal moties en amendementen ook eerst graag nog een reactie krijg vanuit het college. De heer Van der Meer van GroenLinks gaf net al aan de Twintighoevenweg. Wij zijn ervan uitgegaan dat met het opstellen van het uitvoeringsprogramma ook is gekeken op welke manier je met werk, werk maakt. En naar ons idee is de Twintighoevenweg erin gekomen omdat daar waarschijnlijk toch al uit werkzaamheden uitgevoerd moeten worden. Maar als dat

anders is dan horen we dat graag van het college, want dat zou eventueel wel een reden zijn om een andere afweging te maken. De motie van het compenseren asfalt van de Partij voor de Dieren die vinden wij op zich wel sympathiek. De heer Van der Meer geeft aan dat er een ambitieus plan ligt vanuit het college om sowieso die vergroening te doen maar het kan geen kwaad lijkt ons om ook echt te laten zien aan de stad dat waar je extra, waar je groen weghaalt dat je dat ook weer compenseert en dan wat Beter Voor Dordt betreft ook nog het liefst in dezelfde omgeving. Dat zou wat ons betreft misschien nog een mooie toevoeging zijn want als je dat ergens gaat compenseren waar het niet ten goede komt aan de buurt waar, ja, minder groen is, dan heb je nog niet bereikt wat je graag wil. Ja en voor de rest ook met betrekking tot de ingediende moties van het CDA wachten we nog even ook de reactie af van het college. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de VSP-fractie, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, dank. Ook vanuit de VSP kunnen wij in grote lijnen aansluiten bij de woorden van de heer Kuhlmann. Een ambitie naar groeien naar 140.000 inwoners, dat heb je te maken met klimaat, met lucht en ook met gezondheid. En dat vraagt ook naar een ander mobiliteitsplan met als inzet, zoals het college dus ook voorstelt, het STOMP principe. De VSP kan zich gedeeltelijk vinden in het STOMP principe, maar er moet vanuit ons wel een balans zijn en dan kijken we ook even naar de VVD, dat de auto daarbij, dat we die niet helemaal uit ons straatbeeld kunnen wegdenken. En dan denk ik ook maar even aan de mensen die niet in onze samenleving meekunnen, hetzij met een fiets of wandelend. Maar buiten dat willen wij de ijzeren koe niet uit ons straatbeeld voorlopig.

En de fiets krijgt door het STOMP principe natuurlijk een belangrijke plaats, met als hoogwaardig een fietsnetwerk. Dan over de goede en veilige verbindingen naar de stad en stations realiseren. Nou ja, daar kunnen wij natuurlijk achterstaan. De fietsenstallingen zijn belangrijk en de VSP wil dan ook dat het college zich hard maakt voor meer fietsenstallingen. Een opmerking ook vanuit de VSP, als we spreken over de fietsers maar ook de ouderen of mensen die op een e-bike zitten of een e-fiets, hoe je het ook noemen wil, of een scootmobiel of andere vervoersmiddelen, daar zal rekening mee gehouden moeten worden. En ook de weersomstandigheden spelen daar natuurlijk bij mee. Dus het betekent ook dat er goed openbaar vervoer in onze stad moet zijn, dat onze binnenstad of onze wijken goed bereikbaar blijven zolang er nog geen andere middelen zijn om daar te komen. Dan hebben wij als laatste een aantal opmerkingen in de projecten voor na 2026 en dan ga ik afronden, voorzitter, want ik zie het lichtje al knipperen. Daar staat de Crayensteynstraat en de fietstunnel bij de Transvaalstraat. Deze fietstunnel moet aangepast worden en niet pas na 2026. Evenals fietsovergangen bij de Provincialeweg Tuinwereld. Ook bij beide locaties gebeuren regelmatig ernstige ongelukken. Een nieuwe hotspot is de fietsovergang ook aan het begin, is ook al genoemd, aan de Wioldrechtse Zeedijk, de geplande locatie voor het azc. Daar gebeuren ook ernstige ongevallen, mogelijk ook met dodelijke afloop en ik zeg altijd: ieder ongeval is er één te veel. En over de moties en amendementen willen we eerst even de reactie uit het college afwachten.

De voorzitter: Dank. Er was nog een interruptie van de heer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ja, werden even aangesproken, dus vandaar dat ik even de gelegenheid neem. Hele goede woorden hebben we gehoord van de VSP op een aantal onderdelen en voor wat betreft, ja, dat je, dat het én én is: en goed OV en goed kunnen fietsen en goede bereikbaarheid met de auto en fijn kunnen lopen, en en en. Ik denk dat we daar elkaar helemaal vinden. Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Dank.

De voorzitter: Goed, dan gaan we door. Ga ik naar de fractie ChristenUnie/SGP. Gaat uw gang, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel voorzitter. Ja, er is de afgelopen jaren al een hoop gebeurd voor fietsers in Dordrecht, maar het is wel duidelijk aan de hoeveelheid uitvoeringsprogramma's die we hebben gehad de afgelopen jaren dat we aan het werk moeten blijven om fietsveiligheid en fietscomfort te blijven borgen. Ten aanzien van fietspad Amstelwijck station Zuid sluit ik me volledig aan bij de woorden van de heer Kuhlmann. Ik denk dat, nou ja, de denkomslag waar de CDA-fractie het geregeld over heeft dat het uitvoeren van deze maatregel juist precies die denkomslag is, zeker vooruitkijkend naar de spoorzone ambities die we hebben en de regionale functie van het fietspad. En daarnaast wat de heer Kuhlmann ook al benoemde, Amstelwijck is autoluw ontworpen, dat willen we graag zo houden en daarom moeten we het ook aantrekkelijk houden op die manier door goede fietsinfrastructuur. Dan wat betreft de compensatie voor verstening met vergroening kan ik me vinden in de woorden van de heer Van der Meer van fractie GroenLinks.

Ik denk niet dat dit college alleen in het buitengebied wil vergroenen, dit college wil ook juist het binnenstedelijk gebied vergroenen. Uiteraard vinden we het wel een sympathieke gedachte om het vierkante meter voor vierkante meter te compenseren, maar ik kan me ook goed voorstellen dat dit niet altijd mogelijk is in een binnenstedelijke omgeving. Dus daarom wachten we hierop graag de reactie van de wethouder af. En dat was hem.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar de CDA-fractie. Oh, een interruptie. De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ja, ik mis een reflectie van ChristenUnie/SGP op de afweging tussen fietskilometers aanleggen met asfalt en het groen. En dan met name op dat stukje wat de Partij voor de Dieren heeft aangekaart, dat driehoekje, dat bosje tussen de Zuidendijk en de Smitsweg, wat 33 seconden tijdwinst oplevert als je dat asfalteert. Ik ben benieuwd hoe de ChristenUnie/SGP er tegenaan kijkt.

De heer De Feijter: Ja voorzitter, ten eerste dit amendement gaat over een stukje wat op dit moment geen concreet projectvoorstel is dus er is eigenlijk geen plan op dit moment om er iets aan te doen. Het is meer een missing link in het netwerk, dus ik denk dat we het beste te zijner tijd erover kunnen gaan hebben als dat voorstel voorligt om hier wat aan te gaan doen. Daarnaast denk ik of, nou ja, is ook met dit stuk een subsidie gemoeid. We hebben het hier over Amstelwijck die we gewoon goed moeten kunnen ontsluiten met de fiets, daarnaast vanuit Brabant ook goed bereikbaar blijven en dan is zo'n knik in de weg minder logisch. Daarnaast wil ik ook de heer Groenewege nog even

op wijzen dat een automobilist gemiddeld, of ja, voor een automobilist heb je gemiddeld 102 bomen om te compenseren. Als we nou gewoon de goede fietspaden vijftig automobilisten uit de auto kunnen trekken, dan is mij dat een paar bomen wel waard.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, een bizarre afweging van de ChristenUnie/SGP. Ik snap niet dat de ChristenUnie/SGP niet nu al de keuze durft te maken om te zeggen: we zeggen nee tegen dit voorstel. Kennelijk vindt de ChristenUnie/SGP dat het college aan de slag moet met het uitwerken van een voorstel voor een asfaltpad door dit bos en daarna gaan we wel eens kijken of al die tijd en moeite terecht was geweest. Dat is toch een rare volgorde? Als we nu al als raad kunnen zeggen: we willen dat bos gewoon intact houden, we willen daar geen asfalt, dan kunnen we het college toch die moeite besparen, nu vandaag?

De heer De Feijter: Zeker, dat is een mogelijkheid. Met alle informatie die ik op dit moment heb zou ik die afweging dan zelf dus anders maken aangezien ik denk dat het belangrijk is dat we, nou, wat ik dus eigenlijk precies net zei, dat we Amstelwijck goed blijven ontsluiten voor fietsers. En daarnaast, nou ja, de regionale functie die het fietspad ook heeft, dan is het toch gek om opeens zo'n gekke knik erin te hebben. Tegelijkertijd, ja, vind ik het net zo goed als de Partij voor de Dieren ook zonde als daar groen voor opgeofferd moet worden.

Ik weet momenteel niet of dat het geval is en hoeveel dat dan zou moeten zijn, maar omdat dit geen concreet projectvoorstel is wat nu voorligt, lijkt het me dat we daar te zijner tijd in de commissie dan beter over kunnen doorpraten.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de CDA-fractie. Mijnheer Klerk, gaat uw gang.

De heer Klerk: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, voor ons ligt het uitvoeringsprogramma fiets 2023 2026, een programma dat stevige verbeteringen bevat voor de fietsers in Dordrecht. Onze fractie kan zich hier op hoofdlijnen ook in vinden. In het voorjaar diende het CDA het initiatiefvoorstel fijn fietsen in Dordrecht in. Het is goed om deze stukken integraal te bekijken en waar mogelijk in elkaar te vlechten. Daardoor kwamen wij samen met andere fracties tot de amendementen en moties die ik zojuist heb aangekondigd en ingediend. Het amendement ziet op het naar de reservelijst, dus niet het schrappen, maar het naar de reservelijst verplaatsen van het fietspad van Amstelwijck naar het station Dordrecht Zuid. Omdat er een goed fietspad aan de oostzijde van de N3 ligt en de reistijd zeer beperkt wordt verkort, minder dan een minuut begreep ik van een collega, heeft dit deel voor nu minder prioriteit. In tegenstelling tot wat de VVD zegt is de ontsluiting van Amstelwijck dan ook prima. Temeer omdat het ongetwijfeld gepaard gaat met bomenkap en nog belangrijker: er is ook geen participatie geweest met de bewoners van de woningen langs het woonwagenveld aan de Vorrinklaan en de buitenring van de Piersonstraat, die het groen gemarginaliseerd gaan zien worden, straatverlichting in de woonkamer krijgen en een, zegt men, drukke fietsroute direct voor de achterdeur krijgt. Over uitvoering moet wat onze fractie betreft pas besloten worden nadat de zienswijzen uit de participatie mee afgewogen kunnen worden. Met het vrijgekomen budget van dit project en het project aan de Twintighoevenweg, dat ook minder prioriteit heeft omdat we inzetten op het volmaken

van de hoofdfietsroutes, kunnen andere projecten van de reservelijst worden uitgevoerd die die hoofdfietsroutes afmaken en een goede verbinding naar de fietsenstalling aan de Achterom bewerkstelligen. De motie veilig van wijk naar wijk roept het college op om waar mogelijk gebruik te maken van zelf verklarende wegen, waardoor het aan de inrichting en de kleur van de wegen duidelijk wordt dat de fietser op de hoofdfietsroute tussen de wijk en de binnenstad rijdt en dit zorgt voor zelfverzekerd fietsers en dus voor veiliger rijgedrag. Ten slotte is het CDA Dordrecht heel dankbaar voor de input die het van de inwoners van Dordrecht heeft ontvangen op de advertenties die we hebben geplaatst. Het is belangrijk dat deze aangedragen zorgen door inwoners niet in de vergetelheid raakt maar bij een volgend uitvoeringsprogramma fiets weer wordt meegenomen in de afwegingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank.

De heer Kuhlmann: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ja, ik ben toch nog benieuwd, voorzitter, als ik zo de heer Klerk hoor. Eerder ook heeft het CDA heel veel woorden, groot pakt uit met rondom fietsen en fietsveiligheid maar als er dan zoiets concreets en ongelooflijk logisch als een fietspad naar een station, wat zou je nog meer willen, dan is het antwoord van het CDA: ga maar naar de andere kant van de N3 toe of ga maar fietsen via de route waarbij je geen vrij liggend fietspad hebt, maar gewoon op de weg zit. We hebben allemaal hebben we, u heeft ook bij die vergaderingen gezeten. Sterker nog, u heeft het aan de hele stad gevraagd, al die ik geloof 43 mensen, of wat was het, 34 Dordtenaren die gereageerd hebben, die zeggen natuurlijk: ja, een vrij liggend fietspad, dat is veiliger. Waarom maakt u nu niet die keuze? Het is zo logisch.

De heer Klerk: Voorzitter, ik denk, wat ik heb proberen aan te geven is dat wij kijken naar de prioritering en er ligt een heel mooi vrij liggend fietspad aan de andere kant van de N3. Het is wat ons betreft niet logisch of zo dat er een fietspad langs het spoor aan de westkant van de N3 ook komt te liggen. Amstelwijck is goed ontsloten en dat vrij liggend fietspad aan de, of het fietspad aan de oostzijde van de N3 is vrij liggend. Wat we wel hebben gezegd als suggestie: nou, aan de andere kant van DeetosSnel, daar ligt een groot, nou ja, een vrij brede weg die in de praktijk als fietspad wordt gebruikt, wat officieel een voetpad is. Nou ja, met de juiste inrichting zou je dat heel goed als, hoe noem je dat, shared space kunnen inzetten om zoals je dan toch snel bij dat station wil zijn en die minuut wil besparen, dan kan dat heel goed op die manier. Dus het heeft met prioritering te maken en ik ben niet tegen dat fietspad en dat is onze hele fractie niet, dus laat ik met meervoud spreken. Maar het gaat mij erom dat, we moeten naar de prioriteiten kijken. En wat ik bijkomstig heel belangrijk vind is dat een dergelijk project zonder participatie met zulke grote gevolgen voor de directe leefomgeving van woningen, ja, dat vinden wij niet netjes.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, dan vind ik het toch vreemd dat kennelijk de conclusie voor het CDA is dat het wel netjes is om al die nieuwe bewoners in Amstelveen die rekenen op dat fietspad in de kou te laten zitten. Maar goed, dat is dan zo.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid. Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel voorzitter. Deze zomer stond de wereld letterlijk in brand als resultaat van globale opwarming door CO2, dat werd voor een groot deel veroorzaakt door autoverkeer. Dat probleem wordt op termijn bestreden door elektrisch rijden, maar het volgende probleem dient zich aan en dat is fijnstof en gifstoffen die vrijkomen door bandenslijtage. We kunnen daarom niet anders dan instemmen met maatregelen die het fietsgebruik bevorderen en dus met het voorliggende uitvoeringsplan. De verbetering van het fietspadennetwerk verloopt vinden wij nu, of tot nu toe zeer traag.

Op dit moment of nu wordt er voor belangrijke knelpunten alleen een budget voorgesteld om die knelpunten en de mogelijke oplossingen te bestuderen en er wordt geen geld gereserveerd om deze knelpunten ook echt op te lossen. Kortom, de voorgestelde maatregelen, daar kun je niet tegen zijn maar wij vinden dat het gewoon veel te langzaam gaat. En dan wat betreft de moties en amendementen. Amendement A4, meer prioriteit voor de fietsradialen, deze motie steunen we. We vinden het inderdaad belangrijk dat prioriteit gegeven wordt aan de hoofdfietsroutes. M8, motie oor voor de Dordtenaar, deze steunen we ook. Even kijken en dan wat we voor nu kunnen zeggen, amendement A5, dus kap bos Zuidelijk Smitsweg niet. Voor nu zeggen we dat we deze niet steunen omdat we van mening zijn dat als je fietspaden wilt, dat je niet alle bomen kunt sparen. Maar we wachten daar nog even het antwoord ook van de wethouder op. En M9, compenseer versterking met vergroening en motie fietsroute alleen zonder bomenkap steunen we voor dit moment ook niet. We kunnen niet bij voorbaat aangeven dat we elk stukje groen zullen kunnen compenseren of iedere boom behouden maar daar wachten we ook nog even reactie van de wethouder af.

De voorzitter: Dank u zeer. Ga ik naar de Partij voor de Dieren, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel voorzitter. De Partij voor de Dieren is zonder meer voorstander van het stimuleren van de fiets als duurzaam alternatief voor de auto. Een plan vol maatregelen die de stad aantrekkelijker maakt voor fietsers klinkt de Partij voor de Dieren dan ook als muziek in de oren. Tegelijkertijd weet u dat wij ook het Dordtse groen zeer waarderen en de plakken asfalt die het college voor fietsers door de stad wil trekken botsen daar nogal eens mee. Daarom voorzitter, kijkt de Partij voor de Dieren met een kritische blik naar de nieuwe fietsroutes die het college door de stad wil leggen. En zoals u inmiddels weet valt ons kritisch oog met name op de route Amstelveen station Dordrecht Zuid. Over het noordelijke deel van deze route heeft het CDA een amendement ingediend en over het zuidelijke deel hebben wij dat gedaan. Maar zelfs daarmee zijn we nog niet helemaal gerustgesteld. De wethouder heeft namelijk gezegd: voor deze route lijkt het niet nodig te zijn bomen te kappen. Daarmee laat de wethouder de deur naar de schuur met kettingzagen op een kier staan. Wij roepen de wethouder op

om deze deur dicht te gooien en toe te zeggen dat er voor deze fietsroute geen enkele boom wordt gekapt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. We gaan naar DENK, de heer Safranti.

De heer Safranti: Dank je wel voorzitter. Voorzitter, wat betreft dit onderwerp kan ik kort over zijn, want wij zijn mede-indieners van een aantal moties. Wat betreft de andere moties wacht ik even de reactie van de wethouder af.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar mevrouw Koene, Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Nou voorzitter, dank. Ik zat eigenlijk nog een beetje te filosoferen wat ik met die moties en zo moest, dat weet ik nog niet, ben ik nog niet uit. Maar het uitvoeringsprogramma dat lijkt ons prima om het fietsgebruik te vergroten.

Wel met inachtneming van dat ook andere vervoersmiddelen nog steeds ruimte krijgen en dat een aantal maatregelen wordt voorgesteld dat, waarvan wij denken dat dat binnen dit programma leidt tot praktische oplossingen. En zoals bijvoorbeeld dat er werk gemaakt wordt met werk. Dat is het eigenlijk voor nu. Ik luister nog even over de moties.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar de SP, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik ben vanochtend maar weer eens even op de fiets gestapt om te kijken waar het allemaal over gaat vandaag en ik kan zeggen: de Twintighoevenweg fietst al prima. Er kunnen misschien wat bordjes bij, maar ik steun de motie die zegt: daar hoeven we niet zo heel veel aan te doen. Ik ben ook even gefietst van station Zuid richting Amstelveen. Dat gaat ook prima, ook over de bestaande route. Wat dat betreft steun ik ook de motie van de Partij voor de Dieren. Ik heb wel iets, van het laatste stukje van de Zuidendijk naar station Zuid, dat zou je gewoon strak langs het spoor aan kunnen leggen want eigenlijk hoef je niks te kappen of weg te halen, alleen maar een stukje rood asfalt neer te leggen om dat te realiseren. En het zou fijn zijn als dat stukje rode asfalt dan weer gecompenseerd wordt. Dus wat dat betreft steun ik ook de motie om asfalt te compenseren met groen. En daar wou ik het even bij laten, dank u wel.

De voorzitter: Kijk, dat is nog eens invulling geven aan je volksvertegenwoordigerschap, u bent gewoon gaan fietsen, complimenten. Dan gaan we naar mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Jeetje, dat is wat sneller dan verwacht. Ja, om te beginnen staan wij positief tegenover het uitvoeringsprogramma, dat in zijn totaliteit. En het idee van het CDA om het initiatiefvoorstel deels samen te voegen met dit programma, dat gaan we dus meer dan ondersteunen, we tekenen het mee net zoals de twee andere moties. Het amendement van Partij voor de Dieren, we kunnen hem volgen en we horen graag ook de reactie van de wethouder wat de afweging is en, nou ja, waarom dus het fietspad zo zou moeten lopen en er dus bomen voor gesneuveld moet worden. En als dat niet nodig is dan, ja, dan gaan we daar graag in mee. Motie M9 zullen we dan niet steunen en dat heeft er meer mee te maken dat, ja, we wonen in een stedelijk gebied en, ja, waar het soms nodig is om de, in een stedelijk gebied is het soms nodig om de verstedelijking de

verstedelijking te laten zijn. Dus het lijkt me moeilijk haalbaar. Ja, de andere motie die niet is ingediend, daar voelden we iets meer voor, maar dat is '...'

De voorzitter: Daar hoeven we het ook niet over te hebben. Dank u wel. Dan gaan we naar de Fractie van Waardhuizen, mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Van Waardhuizen: Dank voorzitter. Het uitvoeringsprogramma fiets 2023 2026 biedt wat Fractie van Waardhuizen betreft goede uitgangspunten om het fietsen in Dordrecht veiliger, comfortabeler en aantrekkelijker te maken. Tegelijkertijd sluiten we aan bij de woorden van de VSP met betrekking tot het STOMP principe. En waar we nu praten over de T uit dit principe snappen we ook dat er een aantal moties en amendementen worden ingediend.

Daarover het volgende, te beginnen met het amendement en de moties van het CDA. A4, de strekking van het amendement onderschrijven we en zullen we dit amendement steunen. M7, wat Fractie van Waardhuizen betreft is het concept zelf verklarende wegen een goed alternatief voor verbetering van herkenbaarheid en bewegwijzering van fietsroutes en draagt dit concept er in onze optiek toe bij dat de inrichting van de weg ervoor zorgt dat de weggebruiker meer geneigd is zich aan de verkeersregels te houden. Ook deze motie zullen we dus steunen. Verder zijn we van mening dat het belangrijk is om de input vanuit de inwoners mee te nemen en dienen we een motie M8 mee in. Ten aanzien van het amendement Partij voor de Dieren A5, daar wachten we graag even de reactie van de wethouder af en ten aanzien van motie M9, compenseer de versterking met vergroening, wat ons betreft is dat reeds afdoende geborgd in het huidige gemeentebeleid, namelijk dat er voor elke gekapte boom een nieuwe teruggeplaatst wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Groenewege. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ja, Fractie van Waardhuizen doet hetzelfde als Forum voor Democratie: weigert zelf de afweging te maken of die 33 seconden tijdwinst opweegt tegen het asfalteren van een bos maar legt die afweging bij het college neer. Nou zijn wij hier als raad degenen die de politieke keuzes moeten maken. Heeft Fractie van Waardhuizen zelf geen politieke ideeën over die afweging en de wenselijkheid van 33 seconden tijdwinst ten opzichte van het asfalteren van een bos?

Mevrouw Van Waardhuizen: Ja voorzitter, als ik mijn afweging aan de 33 seconden in het mensenleven moet gaan hangen, ja, daar ga ik me dan verder ook even niet over uitlaten op dit moment. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar ... Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Mag ik een reactie geven aangezien Forum werd genoemd?

De voorzitter: Nou, u werd genoemd dus vooruit maar, ja.

Mevrouw Pichel: Dank u wel voor de vraag aan de heer Groenewege. Ja, wat ik daarover wil zeggen is dat zeker die 33 seconden echt wel wat waard is om daar wat anders voor te doen. En onze overweging is om toch ook even de reactie van de wethouder te vragen

om te kijken welke afwegingen er nog meer zijn gemaakt om vervolgens een weloverwogen keuze te maken om wel of niet voor het amendement te stemmen of tegen.

De voorzitter: Dank, dan gaan we tot slot ...

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, we gaan niet tot slot naar de heer Kuhlmann maar we gaan wel nu naar de heer Kuhlmann. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ja, nog even richting de Fractie van Waardhuizen, mevrouw Van Waardhuizen. Als ik het goed begrijp steunt u het idee om het fietspad van Amstelwijk naar station Zuid te schrappen. En dan ben ik toch benieuwd: ziet u niet die tegenstrijdigheid erin? Want aan de ene kant roept de motie op tot het volmaken van het netwerk, dat is precies ook de categorie die de Fietzersbond toewijst aan dit traject. Terwijl aan de andere kant het amendement juist vraagt om, nou ja, het fietspad te schrappen. Ja, hoe ziet u dat?

Mevrouw Van Waardhuizen: Ja voorzitter, dank. Volgens mij, de woorden die de heer Kuhlmann uitsprekt als zijnde schrappen, volgens mij suggereert het amendement iets anders, is dat er een herprioritering plaatsvindt en dat op die manier zeg maar de afweging anders gemaakt wordt en voorgesteld wordt. En die heroverweging, herprioritering die onderschrijven wij.

De heer Kuhlmann: Ja, dan tot slot, dat herprioriteren dat klinkt dan misschien heel zacht maar de werkelijkheid is natuurlijk dat we een beperkt budget hebben voor fietsinfrastructuur, dat als hij nu geschrapt wordt dat dat betekent dat het niet voor 2026 lukt om dat aan te leggen en waarschijnlijk nog veel later. Dus ja, het is, u zegt herprioritering maar is niet alsof we dan volgende week hem alsnog kunnen gaan uitleggen, nee, aanleggen. Het is zo dat hij dan in feite wordt geschrapt.

Mevrouw Van Waardhuizen: Ja voorzitter, volgens mij heb ik over het woord schrappen net gezegd wat ik wou zeggen. In die zin is de metropool Rome ook niet in één dag gebouwd en hetzelfde geldt voor onze stad Dordrecht. Dus ik verwacht ook niet dat het fietsnetwerk met deze uitvoeringsprogramma ook klaar zal zijn. En daar wou ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik nu tot slot naar de Fractie van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel voorzitter. Naast het gebruik van de auto is het jezelf efficiënt en veilig kunnen verplaatsen met de fiets belangrijk in Dordrecht. Het uitvoeringsprogramma zet voornamelijk in op een betere infrastructuur en daarnaast zijn er ideeën over het oplossen van knelpunten. Wel hebben we een aantal aanvullende ideeën en daarom dienen wij de moties en amendementen die het CDA heeft opgesteld mede in. Het voorstel van het college om het fietspad Amstelwijk station Zuid aan te leggen, vinden we nogal ongelukkig. Het fietspad komt direct achter de achtertuinen van de huizen daar en dit is voor de bewoners natuurlijk zeer onprettig om nog maar te zwijgen van de onveilige situaties die ontstaan met wegrennende kinderen vanuit die

achtertuinten. Ik steun daarom dit amendement dat hierover gaat. Ook vinden wij het belangrijk dat de verkeersonveilige situaties benoemd in het initiatiefvoorstel worden meegenomen in het beleid. Die knelpunten zijn namelijk geformuleerd door de inwoners. Vandaar dat we ook deze motie steunen en zelfs mede indienen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee de eerste termijn van de raad gehad. Gaan we naar het college om zich uit te laten over hetgeen gezegd is en vooral over de amendementen en moties. Wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Nou, dank u wel voorzitter. Er liggen een paar moties en amendementen voor met best wel soms vergaande consequenties en daar gaan we het nu over hebben. Maar allereerst mijn dank voor de hele vruchtbare en goede commissievergaderingen die we over dit mooie thema hebben gehad, waarin ook breed werd uitgesproken dat het heel goed is om het fietsnetwerk te voltooien, aan de radialen te werken, daarbij gebruik te maken van het STOMP principe. Al die termen zijn natuurlijk over de tafel gegaan en dat is ook wat we beogen. We kunnen een fietsuitvoeringsplan maken met 87 dingetjes en andere hoekjes in de stad die we gaan beetpakken, want overal is wel iets te doen. Maar we hebben gedacht: we gaan vanuit het netwerk denken en die radialen die moeten op orde komen want dan pas kun je zeggen dat je een stap verder maakt. Vanuit dat licht ga ik nu de amendementen en de moties door en dan begin ik met amendement vier. En daar schrok ik een beetje van toen ik het zag. Uiteindelijk zal de soep niet zo heet worden gegeten als hij is opgediend, maar misschien ook wel, ik hoop het niet. Het amendement ziet erop dat we een link niet gaan aanleggen waarbij we de wijk Amstelwijck, die nu gebouwd wordt en waarbij we eigenlijk vanaf het nulpunt, toen er nog niks was zijn gaan denken vanuit wat we toen nog niet eens STOMP noemen, maar nu wel, ja, daarbij hoort ook goede ontsluiting op alle manieren. OV hoort daarbij, stappen, trappen, enzovoorts, trappen echt vorm kunnen geven. Dat doen we met een fietspad over een route die eigenlijk al voor een deel aangelegd is, waar we dus ook geen bomen voor hoeven te kappen. We moeten natuurlijk wel even kijken: is er misschien nog iets te snoeien. Maar ik heb de heer Groenewege twee keer het woord kettingzagen horen gebruiken, als ik dat morgen aan mijn thuis, hoe heet dat ding, keukentafel zeg, dan zeggen ze: pap, nooit aan een kettingzaag zitten, dat moet je gewoon niet doen. Nou, dat ga ik ook niet doen, veel te onveilig. Kettingzaag gaat niet uit de schuur. Gaan we niet doen want dat is niet nodig. Er ligt al een route. Moeten wel goed bekijken, want het is nu een calamiteitenroute waar ook heus wel, heus niet veel gebruik van wordt gemaakt en dus best wat begroeiing is. We hoeven er geen bomen voor te kappen.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Kunnen we dit noteren als toezegging? Zegt de wethouder toe dat er geen enkele boom wordt gekapt voor deze route Amstelwijck station Dordrecht Zuid?

De heer Van der Linden: Ik zeg toe dat we geen enkele boom gaan kappen bij de flukse aanleg van dit stuk van ons fietsnetwerk. Dat is namelijk helemaal niet nodig. Twee seconden stilte, geen boom kappen, ja? Het amendement gaat verder over, ja, waarom is het van belang? Omdat we die wijkontsluiting willen regelen vanaf het begin. En

waarom vinden we het van belang, omdat we al die radialen willen goedmaken. En natuurlijk, je kun het op bijna elke plek in Dordt kun je van A naar B. Soms gaat dat heel soepel, soms gaat dat heel goed omdat je al heel lang hier woont, maar er zijn allerlei plekken waarin je een barrière door moet, bijvoorbeeld de N3 of de spoorweg, de plek een beetje donker is, het asfalt echt versleten, de route niet helemaal duidelijk leesbaar. Dat gaan we doen met deze radialen. En daarom is ook aan de westkant van het, of daarmee is ook aan deze kant een verbinding nodig en die willen we aanleggen. Die staat al tien jaar in de plannen, is ook ruimtelijk voorzien, kunnen we gewoon uitvoeren. Willen we ook uitvoeren omdat we ook de mogelijkheid hebben deze voor ongeveer de helft te financieren vanuit een subsidie. Dat traject loopt, daar wordt hard aan gewerkt. Als we nu dingen op een reservelijst gaan zetten weten we één ding zeker, subsidie vervalt. We kunnen natuurlijk altijd over twee jaar weer eens een keer zeggen, o ja, toch een goed idee maar dat is echt te laat voor de subsidie. Het is natuurlijk niet de reden om zo'n ding aan te willen leggen want we willen die radiale beter maken, maar dat is wel een effect. Daar komt bij, ik heb een aantal van u horen zeggen, we snappen op zich wel dat die route een goed idee is maar hoe zit het met de participatie, hoe zit het met het ...

De heer Klerk: Voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel. Ja, ik hoor de wethouder zeggen dat bij het op de reservelijst plaatsen van het project de subsidie hoe dan ook vervalt. Wat is de fatale termijn daarvan dan?

De heer Van der Linden: Geen flauw idee. Als we er nou eens even van uitgaan, we hebben een goed idee, een heel goed idee. We willen al, ik hoor al tien jaar, ik sta hier al tien jaar hè, meer aan de fiets, meer aan de fiets, meer aan de fiets. Kan het sneller, kan het beter, werk met werk maken, subsidies halen. Gaan we allemaal doen, hebben we gedaan. Nu ligt er een stuk, dan gaan we zeggen, o, wacht, we gaan hem even op een reservelijst plaatsen want wie weet is het toch geen goed idee. Ik word er eigenlijk een beetje chagrijnig van merk ik. Ik ga dat nu laten dalen want het is niet nodig maar we hebben hier gewoon een goed plan liggen. Ik snap heel goed, en daar ga ik nu op in de twee punten die u zegt, groen en participatie. Groen blijft staan, toezegging, twee seconden stilte, blijft staan.

De heer Klerk: Voorzitter?

De heer Van der Linden: Participatie is heel belangrijk. En dan ga ik ... Mag ik daarop ingaan?

De voorzitter: Even afgezien van de inhoud mag u best vaker chagrijnig zijn dus.

De heer Van der Linden: Dat hoor ik thuis niet vaak.

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Nou, ik kreeg geen antwoord op de vraag over die subsidie. Want ik vind het wel makkelijk om te zeggen, ja, hij vervalt sowieso bij het op de reservelijst plaatsen. Dan is het feit dat er nu een plan ligt, vind ik dan niet een antwoord op die vraag.

De heer Van der Linden: Ja, maar kijk, weet je wat ik ingewikkeld vind? Het is niet zo dat er bergen subsidie liggen in dit land in afwachting van of er nog eens een gemeente langs komt sjokken om te zeggen, ah, weet je, ik wil wel een beetje geld. We moeten hier hard voor werken, echt heel hard. Elke stad, elk dorp, elke gemeente is op zoek naar een manier om vorm te geven aan STOMP, aan fietsplannen, aan OV, aan bushaltes, al die dingen die wij ook willen. Dan helpt het als we onze etalage heel goed oppoetsen en zeggen, moet je eens kijken wat hier voor mogelijkheden zijn. En dan komt het best langs. Het potje waar we het over hebben, het zijn eigenlijk twee potjes, die zitten echt niet heel vol. Dus als we nou gaan wachten op iets wat niet gebeurt, dan zijn die potjes een keer leeg. En u gaat erover hoor maar ik vind het jammer. We moeten daar echt veel werk voor doen om in beeld te komen überhaupt. U kent de fietsenstalling in het Weizigtpark, daar zijn we vijf jaar mee bezig geweest en twee keer hebben we er net achter het net gevestigd. Die hebben we binnen, zijn we blij mee, maar zo wil ik wel doorgaan. Kom ik even terug op het participatietraject want ik snap heel goed dat dat een voorwaarde is om te bedenken, wat een geweldig plan of moeten we het wel doen? Deze beide projecten, Twintighoevenweg en het fietspad Amstelwijck, die worden gefinancierd uit een businesscase. Bij een businesscase is het zo dat we de reservering hebben gemaakt, het geld is er dus maar om het te mogen uitgeven moet ik naar uw raad komen met een raadsvoorstel. Dus wat we gaan doen is, we gaan eerst een plan vaststellen waarin we zeggen, kijk, zo zien wij voor ons dat er radialen kunnen worden uitgelegd in deze stad. Dat is een mooi idee. Maar natuurlijk, elke radiaal die we gaan uitleggen komt langs een woonwijk of een andere plek waar veel mensen samenkomen dus daar wordt geparticipeerd. Als daaruit blijkt dat iedereen zegt, geweldig plan, moet je zo doen, dan komt er raadsvoorstel waarin staat de participatie groen aangevinkt. Als erin staat, mensen zien het wel zitten maar hebben wel wat bezwaren tegen bijvoorbeeld inkijk, geluid, dat zou bij fietsen niet zo zijn, andere omgevingsdingen, dan houden we daar rekening mee. Natuurlijk, in theorie is het ook denkbaar dat deze plek door 100 procent van de bevolking wordt gezien als een verschrikkelijke plek om een fietspad aan te leggen. Dan moeten we iets anders verzinnen. Ik kom bij u met een raadsvoorstel om het geld te besteden wat we hiervoor nodig hebben, dat past binnen de begroting die we daarvoor hebben opgesteld of nog gaan detailleren. Passend bij de businesscase en u gaat ja zeggen tegen deze kredietaanvraag.

De heer Klerk: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Ja, naast het feit dat ik dus toch geen antwoord krijg op die fatale termijn, ja, vind ik het ook opmerkelijk, we hebben het over een fietsuitvoeringsplan. Dus een uitvoeringsplan, daar volgt een project uit en volgens mij gaan we niet eerst een besluit doen tot uitvoering en dan pas aan participatie denken. Dat is volgens mij de volgorde op zijn kop.

De heer Van der Linden: Nee, dat is niet de volgorde op zijn kop. We hebben eerst het idee, moeten we iets met de fiets? Ja, daar moeten we eigenlijk wel wat mee. O, dan gaan we een fietsuitvoeringsplan maken want deze routes willen we graag, deze radialen willen we graag aanleggen, deze routes willen we daarmee mogelijk maken.

Dan gaan we vervolgens zeggen, dit is een plek, daar zien wij een route voor ons, hoe kunnen we die realiseren? Nou, en dan gaat de participatie plaatsvinden en daar volgt dan een voorstel uit. We hebben overigens ook een aantal projecten die we financieren uit het Meerjarenonderhoudsprogramma. Dat geld is al gealloceerd, daar hebben we het ook in de commissie over gehad, dus daar kunnen we aan de slag. Daardoor heb ik gezegd, als er iets blijkt in de omgeving waarvan we denken, valt dit wel goed, dan gaan we daar ook over terug rapporteren aan de raad. Dus we willen de raad meenemen omdat we echt niet vinden dat we dit een beetje over de stad heen kunnen uitstrooien zonder uw betrokkenheid. Dit is iets wat fundamenteel is voor de bereikbaarheid van de stad, vandaar uw betrokkenheid.

De voorzitter: Oké. Gaat u verder met de duiding op de amendementen en moties.

De heer Van der Meer: Voorzitter?

De heer Van der Linden: Ja, amendement 4.

De voorzitter: Nee, toch nog een interruptie. De heer Van der Meer.

De heer Van der Linden: Kijk.

De heer Van der Meer: Ja, voor alle duidelijkheid, ik hoor de wethouder dus zeggen dat die uitkomsten van de participatie nog daadwerkelijk tot bijstelling van de concretisering van de plannen kan bijdragen. Klopt dat?

De heer Van der Linden: Dat is zo omdat u er uiteindelijk over gaat. Kijk, en als blijkt, we hebben dit wel eens eerder gehad met projecten, en soms gaat het ook wel eens ten koste van de duur van een project, wat ook niet helpt hoor. Maar we hebben natuurlijk wel meer projecten gehad waarbij een wijk heel veel wensen had die deels konden worden ingevuld, waarna een ander deel van de wijk zei, het moet toch anders. Soms heeft het daardoor ook veel te lang geduurd maar je hebt wel uiteindelijk een besluit wat draagvlak ondervindt van een zo groot mogelijke groep. Dus ik kom bij u terug met een raadsvoorstel en in dat raadsvoorstel geven we ook aan wat de participatie heeft opgeleverd. En daarin kunt u grond zien om te zeggen, wauw, hamerstuk. U kan ook zeggen, nou, dit vinden we ingewikkeld, we moeten daar wat op aanpassen. Of in een uiterste geval kunt u ook zeggen, we gaan het niet doen. Zo zit dat. Even kijken, dan zijn we inmiddels bij, dus dit amendement, ik zeg het er even bij, zou ik ten stelligste willen ontraden. Ik zeg het even. Ja. Amendement 4. Motie 7, even kijken hoor. O ja, motie 7. O ja, fietsen eenvoudig van wijk naar wijk. Nou, alles wat hier wordt gevraagd doen we natuurlijk want we hebben die radiale aanpak en een '...' aanpak bedoeld om een zelfvergevend netwerk te ontwikkelen. Maar goed, ik geef hem oordeel raad. Misschien dat u zegt van, ik wil dit herbevestigd zien en dan kan dat. De volgende motie, motie 8, oor voor de Dordtenaar. Nou, het is goede gewoonte bij ons om alle input die we krijgen uit de stad, en dat is echt veel, soms op hele kleine punten, soms bij hele grote, om daar

dat mee te nemen. Dus dat willen we ook hier doen dus deze motie zou ik willen overnemen. Dat is motie 8.

Dan hebben we nog amendement nummer 5, en dat moet ik er even bijpakken, dat heb ik niet op papier meer gekregen. Ja. Kap het bos niet. Nou, dat bos gaan we ook niet kappen. Wat u ziet op de kaart is een stippelijntje hoe we conceptueel voor ons zien dat je eigenlijk het netwerk voor je zou willen zien. Nu gaan we dat niet doen want we hebben daar ook geen kredietaanvraag voor of zo maar conceptueel zien we dat voor ons. We zien het voor ons dat we parallel aan het spoor een fietspad willen zien. En nu, dat heeft u ook heel goed omschreven, ook via technische vragen gevraagd, nu hebben we daar helemaal niet de mogelijkheid toe want het grondgebied is niet van ons. Dat gaan we ook niet afdwingen of zo, dat is niet van ons. Op het moment dat zich de mogelijkheid voordoet zou ik er graag een fietspad willen aanleggen of ik zou het willen verleggen. En er is voldoende ruimte, het hangt van de omstandigheden dan af en van het voorstel dat we u gaan doen, maar ik denk dat er voldoende ruimte is om dat min of meer zonder bomenkap te doen. Ik zeg dus niet, er komt dan geen bomenkap, want dat hangt af van het voorstel dat we t.z.t. gaan doen. Maar op dit moment is er geen enkele, A, geen acute dreiging van en B, we gaan gewoon goed kijken hoe we het kunnen invullen.

De heer Groenewege: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Zo was het amendement ook niet bedoeld. De Partij voor de Dieren is ermee bekend dat er geen concreet plan ligt om hier een fietspad aan te leggen. Het amendement is juist bedoeld om dat concept wat in het hoofd van de wethouder zit eruit te wissen. Dat we daar door dat bos geen fietspad aan gaan leggen, ook niet als die mogelijkheid zich aandient. Want ik weet niet of de wethouder de situatie daar een beetje kent. Ik hardloop er twee keer per week, drie keer per week langs. Je kan daar echt geen fietspad aanleggen zonder bomen te kappen. No way.

De heer Van der Linden: Oké. Als u dat echt vindt moet u voor uw amendement stemmen. En ik ga dit amendement ontraden. Conceptueel denk ik dat het een goed idee is om ooit een keer te vinden van, hé, hier kan best wel of niet breed of groot een fietspad. Even kijken hoor, dan zijn we er bijna. Motie 9. Ja, dat is een interessante, compenseren verstening met vergroening. Wat natuurlijk ingewikkeld is aan de motie is dat u aan de ene kant uitstraalt, en dat past natuurlijk bij u en uw partij, dat het ontzettend anders moet met de mobiliteit en veel duurzamer. Maar du moment dat je dus iets voorstelt, bijvoorbeeld het aanleggen van een fietspad, wat natuurlijk wel enige verstening met zich meebrengt, wat wellicht ook minder autoverkeer tot gevolg heeft waardoor er minder CO2-uitstoot, enzovoort, is, dan gaat u zeggen, nee want er komen stenen. We hebben heel veel projecten in de stad die we beetpakken, bijvoorbeeld Krispijnseweg is er één maar ook in de Dordwijkzone gebeurt van alles, waarin we inzetten op vergroening. Ja, dit fietspad komt op een taludje of op een strook waar al verharding ligt. Er zit één stukje, heet nu het AJ Verbrughpad, dat is asfalt en er is een calamiteitenroutes die een beetje half verhard gravelachtig is. Dat is inderdaad verstening. Uw motie steekt best ver want de komende jaren gaan we heel veel bouwen

op allerlei plekken in de stad. Het is een beetje moeilijk om daar een boekhouding van bij te houden.

Kunnen wij het A, helemaal optellen en B, dan ook compensatie vinden voor al dat groen wat u dan zou willen hebben? Dus deze motie gaat A, veel verder dan alleen de fietsvoorstellen die we nu doen. En B, zou ik hem sowieso willen ontraden omdat die ook heel veel werk met zich meebrengt maar ook consequenties heeft voor bijna elke andere portefeuille. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, dank u, voorzitter. Ik denk dat u moet uitkijken want de wethouder vindt uw motie helemaal niks, heb ik begrepen. Bovendien denk ik dat de wethouder de situatie niet goed kent daar. Ja, er is een heel stuk waar je een brandweerroute hebt achter die huizen langs, langs het spoor, waar in principe zo een asfaltweg gelegd kan worden. Maar het gaat om de aansluiting met de Zuidendijk, daar is het moeilijke stuk. Daar ligt een parkje, dat is hartstikke leuk voor die bewoners daar. Daar ligt een voetbalveldje. Daar liggen allerlei soorten bermen met boompjes erop. Hoe je daar een fietspad kan leggen zonder bomen te kappen, zonder dat parkje aan te tasten, zonder het rustige karakter daarvan voor de bewoners aan te tasten, want het is gewoon in hun achtertuin, dat ziet de Partij voor de Dieren niet en vandaar ons voorstel. En ja, we begrijpen dat het college daar een andere afweging in maakt maar dan zou ik het college uitnodigen om daar eens te gaan kijken.

De heer Van der Linden: Dank, dat gaan we zeker nog een keer doen. Ik fiets daar natuurlijk wel eens langs maar niet langs de achtertuinen van de mensen. Dat klopt. Dit waren de moties, voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kijk ik rond of er behoefte is aan een tweede termijn van de raad? Mijnheer Groenewege, u heeft behoefte aan een tweede termijn? Ja. Anderen nog?

De heer Klerk: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Mogen wij heel even schorsen?

De voorzitter: Voor die tweede termijn wilt u dat?

De heer Klerk: Ja, alsjeblieft.

De voorzitter: Oké, ik inventariseer heel even of er nog anderen zijn die een tweede termijn willen? Mijnheer Van der Meer ook?

De heer Van der Meer: Nou ja, na schorsing wellicht.

De voorzitter: Na de schorsing dus dat geldt dan voor de GroenLinks-fractie en de Partij voor de Dieren-fractie en de ChristenUnie/SGP-fractie. Hoe lang heeft u nodig, heer Klerk? De heer Klerk, hoe lang heeft u nodig?

De heer Klerk: Nou ja, drie minuutjes.

De voorzitter: Drie minuutjes. Schorsen we drie minuutjes. Zien we elkaar dan weer.

De voorzitter: Dames en heren, het is inmiddels bijna 25 minuten verder. Doet dat ding het? Ben ik te verstaan? Ja, mag ik stilte in de zaal? Een schorsing van drie minuten is inmiddels 25 geworden. Ik kijk even naar de heer Klerk of die eruit is?

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ja, we zijn er min of meer uit en de heer Van der Meer van GroenLinks gaat het toelichten.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, dank u wel, voorzitter. Wat voor ons heel erg belangrijk is zijn de beide toezeggingen van de wethouder, namelijk om participatie te laten plaatsvinden op een manier die ook nog tot bijstelling van de plannen kan leiden en de garantie dat er voor het huidige voorstel geen bomen worden gekapt. Dat betekent dat we in het amendement zouden willen voorstellen om het project niet naar de reservelijst te verplaatsen. Dus de eerste bullet van het besluit te herformuleren en daarvan te maken, om na afloop van het participatieproces een raadsvoorstel voor te leggen waar we dan over kunnen besluiten.

De voorzitter: Maar u trekt dus eigenlijk amendement A4 in en u dient een nieuw amendement in, klopt dat?

De heer Van der Meer: Ja. Ja, of een gewijzigd amendement. Ja, dat klopt. Ja.

De voorzitter: Ja, oké. Heeft u die klaarliggen? Oké.

De heer Kuhlmann: Voorzitter?

De voorzitter: Dus amendement A4 wordt ingetrokken en daar komt een vervangend amendement voor in de plaats, A4A. En dat is het hè? Mijnheer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ja. Dan heb ik toch een vraag aan de indieners van het nieuwe amendement. Want op het moment dat er niets naar de reservelijst toe gaat maar tegelijkertijd wel ...

De voorzitter: Sorry, mijnheer Kuhlmann, het spijt me hoor maar degene die het amendement indienen luisteren op dit moment alleen maar naar elkaar. Ja, daar kunt u niks aan doen. Eén moment, alstublieft. Ik wil de raadsleden Van der Meer en Klerk er wel op wijzen dat de raadsvergadering gewoon bezig is en dat de heer Kuhlmann bezig is met een interruptie. Ja, nee, het spijt me maar we schorsen nu 25 minuten, ik had verwacht dat er wel iets zou liggen. Maar de heer Kuhlmann heeft het woord, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ja, dank u, voorzitter. Ik ben toch, ik zit even te bedenken hoe het gewijzigde amendement er dan uit komt te zien. En op het moment dat er alleen uit wordt gehaald dat er zaken naar de reservelijst gaan, dus de punten gewoon op de normale lijst blijven staan, maar tegelijkertijd ook nog wel in het amendement alternatieve bestemmingen worden genoemd, dan ben ik heel benieuwd hoe de indieners van dit gewijzigde amendement dat dan zien? Want het budget blijft hetzelfde maar als je de punten erop laat staan en tegelijkertijd ook andere punten aan toevoegt, ja, dan heb je te weinig geld om het te kunnen uitvoeren zou ik denken.

De heer Van der Meer: Ja, ik denk dat de heer Kuhlmann daar gelijk in heeft. De gedachtewisseling in de gemeenteraad leidt soms tot wat nieuwe inzichten, die moeten even op papier worden gezet. Daar was ik net mee bezig om dat te doen. Dus inderdaad, die reserveprojecten zullen uiteraard in het licht van wat we nu gezegd hebben, niet daadwerkelijk via raadsvoorstellen in de praktijk worden gebracht. Die blijven als eventuele alternatieve optie staan als de conclusie uiteindelijk bijvoorbeeld na participatie zou zijn dat dat fietspad toch niet door zou moeten gaan. En anders gaat het geld alsnog gewoon weer terug naar dat fietspad.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, maar dan ben ik toch benieuwd want het voorstel van het college, het uitvoeringsplan heeft al een lijst met punten die men wil uitvoeren en daar zit ook een reservelijst bij nu met een aantal projecten. In uw gewijzigde amendement is het voorstel, nou, alles blijft op de uitvoeringslijst staan, daar wordt niets uit geschrapt. Maar er zijn nog wel een aantal andere punten. Moet ik dan begrijpen dat die aan de reservelijst zouden moeten worden toegevoegd? Of moet ik het amendement zo lezen dat dit een speciale reservelijst is die eerst aan de orde komt en daarna pas de reservelijst van het college? Ik vind het heel verwarrend en eerlijk gezegd zou, maar goed, ik ben niet een van de indieners van dit amendement, zou ik zeggen, als je het zo doet schrap dan, trek dan het amendement in want dit voegt niets toe behalve verwarring.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, dat snap ik. Ik sta enigszins onder tijdsdruk, zoals u begrijpt, om de dingen te formuleren die we net besproken hebben. Het komt erop neer dat het project, dat het besluit om het projectvoorstel Amstelwijck Station Zuid al of niet uit te voeren nadat er een gedegen participatieproject is geweest aan de raad worden voorgelegd. En dat als daar middelen door vrijkomen, hetzij door het schrappen van de Twintighoevenweg, hetzij door een ander besluit over dit fietspad, dat dan die andere projecten in beeld komen.

De heer Kuhlmann: Pardon, voorzitter, excuus.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Maar toch, ik probeer goed helder te krijgen hoe dat dan, hoe de vork in steel zit. Dan begrijp ik het dus zo dat zeg maar naast de normale reservelijst die we in het plan staan, dat dit eigenlijk een hele speciale reservelijst is die met voorrang

naar voren komt op het moment dat specifiek het project fietspad Amstelwijck Station Zuid of de Twintighoevenweg zou komen te vervallen, dan komen deze reserveprojecten uit uw amendement als eerste met voorrang naar voren. Die duwen dan eigenlijk de andere zinnige reserveprojecten, waar het college in het voorstel noemt, drukken die dan opzij.

De heer Van der Meer: Nou ja, daar zit volgens mij overlap in maar ik denk dat het goed is dat vanuit het CDA even de keuze van deze reserveprojecten wordt toegelicht.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Oké, misschien is het een idee als het nieuwe amendement wordt ingediend want dan kunnen we het in het systeem zetten en dan kan iedereen het ook zien. En dan kunnen we er ook een zinniger gesprek over voeren want nu hebben een heleboel raadsleden en ikzelf ook geen idee waar het eigenlijk over gaat. Zullen we dat doen? Dan schorsen we nog even drie minuten totdat het amendement in het systeem staat en dan gaan we weer verder.

De voorzitter: De vergadering is heropend. We hebben inmiddels amendement A4A. In het systeem kan het nog even duren want er zit een vertraging in het systeem waardoor het twintig minuten kan duren voordat die erin staat. U heeft hem al? Nou, dat zou geweldig zijn. Ik lees voor de zekerheid even het eerste streepje van het amendement voor want het is eigenlijk een hele kleine wijziging. Dat is, het projectvoorstel, niet zomaar doorlopen, ik moet wel wat te eten hebben. Zo, dank je wel. Ja, de inwendige mens is ook van belang, ja. Het projectvoorstel fietspad Amstelwijck Station Zuid, paragraaf 3.2.2, al dan niet uitvoeren nadat de uitkomsten van een gedegen participatieproces met de aanwonende inwoners van Dordrecht voorgelegd zijn aan de raad. Dat is de eerste zin en dat is eigenlijk de enige wijziging. Die kunt u als het goed is dus ook in het systeem nu of straks zien. O, nou, geweldig, hij staat erin. Dan hebben we daarmee de amendementen en de moties weer compleet. Misschien is het goed als de wethouder even op het gewijzigde amendement reageert en dan kijk ik nog even rond of er behoefte is aan een tweede termijn van de raad.

De heer Va der Linden: Dank u wel, voorzitter. De eerste zin van mijn woordvoering klinkt voor bijna iedereen in deze zaal wat cryptisch. Toen u het belletje liet klinken moest ik denken aan een lied van Max van Praag, als ik tweemaal met mijn fietsbel bel, dan weet je het wel. Speciaal voor collega Benschop. Ja. Het amendement, even in alle serieuusheid. We hebben net een intensief debatje gehad over een amendement dat een aantal dingen in zich heeft. Het belangrijkste was het projectvoorstel fietspad Amstelwijck Station Zuid. De gewijzigde tekst zorgt er in ieder geval voor dat we op gang kunnen blijven, dat we ook het proces kunnen doorlopen om die participatie te doen wat leidt tot een raadsvoorstel, al dan niet door u te wijzigen, al dan niet door u aan te nemen. Daar kan ik goed mee werken. Daar kan ik ook mee werken naar de buitenwereld.

We hebben het in de eerste termijn niet gehad over het derde en vierde gedachtestreepje, Twintighoevenweg. Daar heeft u vast nog behoefte aan. Dat gaat met iets minder passie dan de Amstelwijk maar we zijn er wel van overtuigd dat het radiale netwerk wat we hebben in de stad gebaat is bij een compleet netwerk waar ook de

Twintighoevenweg deel van kan uitmaken. Dat project telt minder zwaar, ook financieel. Wat we eigenlijk gaan doen is in ieder geval het bruggetje aanpassen. Want op zich, je kunt daar prima fietsen, dat doen we allemaal wel eens denk ik. Het bruggetje is niet helemaal top en eigenlijk willen we er ook rood asfalt neerleggen. De meeste van u, ik heb een aantal van u wel eens gesproken de afgelopen week over dit onderdeel en die gaven aan, ja, is dat nou wel nodig want ik fiets daar eigenlijk prima. Dat is ook zo. Maar we hebben ook signalen dat her en der heus wel ongelukjes of bijna-ongelukken gebeurd zijn. We vinden het passen bij het netwerk. Wat mij betreft moeten we dit niet doen maar als u het amendement aanneemt, dan is duidelijk wat de volgorde is. Eerst gaan we voorstel fietspad Amstelveen uitwerken, dat leidt tot een raadsvoorstel. Als u dat aanneemt, voeren we het uit. Mocht u dat t.z.t. niet aannemen, dan is dit het recept voor het vervolg. En ook dat moet leiden tot een voorstel eerst want, dat heb ik al in eerste termijn gezegd, het enige wat ik nu heb is een businesscase-pot die goed gevuld is maar er is een raadsvoorstel nodig om er überhaupt krediet uit te kunnen halen. Daarmee wil ik het wel ontraden. Dank u.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter?

De voorzitter: Een vraag aan de wethouder?

De heer Schalken-den Hartog: Ja.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, ik weet even niet hoe ik hem moet formuleren maar de fatale beslistermijn. U heeft in uw eerste termijn aangegeven, daar werd u ook een beetje boos. Nou, dat staat u best wel moet ik ...

De heer Van der Linden: Ik ben behoorlijk boos, voorzitter.

Mevrouw Stolk: Ja, nee, maar dat staat u best wel, mag u best vaker doen. Maar u zegt van, daar zit een fatale beslistermijn aan. We zijn al een aantal jaren op weg hiermee. Wat is dan die fatale beslistermijn om dat geld aan te wenden? Wanneer zijn we dat kwijt? En klopt de conclusie die wij trekken, het CDA en GroenLinks wilden vanmiddag die 38 miljoen niet terug naar de algemene reserve. Tegelijkertijd willen ze nu, dat is onze conclusie maar ik wil daar even een bevestiging op van de wethouder, tegelijkertijd willen ze meer geld uitgeven terwijl volgens mij het voorstel van het college is dat dat minder is. En ik wil alleen maar een ja of nee, klopt die redenering wat ik nu aangeef?

De heer Van der Linden: Niet helemaal. Op inhoud, en dat ziet u ook in het voorstel staan, we hebben een inhoudelijk voorstel gedaan voor radiale netwerken afmaken, dekking hebben we gevonden per projectje voor in ofwel het MJOP, het Meerjarenonderhoudsprogramma, waar best veel geld in zit maar dat hebben we elk jaar nodig voor al die onderhoudsprojecten. Daar kunnen we het voor een deel uit dekken. En voor een ander deel dekken we het uit businesscases. Die businesscases heeft u

vastgesteld dus die pot geld is er. Alleen wij als portefeuillehouders hebben nog niet krediet aangevraagd om daar ook iets uit te halen. Dat is eerst nodig. Dus dat raadsvoorstel is nodig om iets te kunnen besteden. Dus strikt genomen vragen we geen nieuw geld aan, we maken deels gebruik van bestaand geld uit het MJOP. Daar heeft u indertijd akkoord voor gegeven, om dat te doen. En deels maken we gebruik van businesscasegeld dat wel klaarstaat maar waar nog geen raadsbesluit over genomen is. Want daar moet nog een voorstel voor komen.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, dank u wel. Ik haalde dit in mijn eerste termijn al even aan. We hadden het over die Twintighoevenwegfietspad en ik was er eigenlijk van uitgegaan dat daar ook een soort van subsidie mee zou komen. Is dat dan niet zo?

De heer Van der Linden: Dat heb ik helemaal niet genoemd in mijn eerste termijn inderdaad. Op dit moment hebben we daar geen werk met werk project van gemaakt. Nee. Dus dat is een stand alone project. Ja.

De voorzitter: Oké. Ik wil even ervoor waken dat het nu een soort vragenhalfuurtje richting de wethouder wordt want hij reageert alleen even op het aangepaste amendement. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja. Voor wat betreft het aangepaste amendement, daar zit een speciale reservelijst met een soort sterniveau in die met bijzondere voorrang aan de orde zou komen, bovenop de reservelijst die eigenlijk al in het gewone voorstel staat. En ben ik toch benieuwd hoe de wethouder dat weegt? Vooral ook in de wetenschap dat het CDA-initiatiefvoorstel waar deze zaken uitkomen, uiteindelijk, ja, ik kan het niet anders maken, voor elkaar is gekomen door de suggesties van een stuk of dertig Dordtenaren. Terwijl de lijst waar de wethouder aan werkt op basis van de input van, nou, ik denk een stuk of duizend mensen die via het onderzoeksbureau mee hebben gedaan en met name ook de expertise van zijn ambtenaren. Hoe vindt de wethouder dat er eigenlijk met dan dit lijstje met voorrang zo tussendoor glipt als dit amendement zou worden aangenomen?

De heer Van der Linden: Als het amendement wordt aangenomen dan voeren we uit waar het amendement toe oproept, namelijk we gaan eerst een raadsvoorstel opwekken inclusief participatie voor Amstelwijck. Ik ga ervan uit dat dat raadsvoorstel dermate goed van kwaliteit is dat het al dan niet geamendeerd zal worden aangenomen.

Mocht dat niet zo zijn, dan spreekt u uit, dan willen we het liefst eerst dat u kijkt naar de vier projecten die hier benoemd staan, waarna u wellicht met een voorstel kunt komen over de reserveprojecten. Nou, als ik kijk naar het lijstje dan vind ik Galileïaan is een bekende. De andere drie, op alle plekken kun je iets doen maar de andere drie staan uit mijn hoofd niet op de toplist van onze eigen projecten. Dan blijft trouwens ook nog staan dat, want dit gaat er ook vanuit dat u met Twintighoevenweg al dan niet iets doet. Daar zit natuurlijk niet zo heel veel geld in. Vandaar mijn opmerking dat ik het amendement

begrijp maar dat ik het wel wil ontraden omdat ik denk dat we de integrale afweging van de reserveprojecten daarmee geen recht doen.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja. U noemt zeg maar die laatste nummer 4, die zou nog zinnig zijn, die andere, nou ja, die vindt u minder voor de hand liggend dan van uw eigen lijst. Terwijl er in het voorstel nadrukkelijk ook een prioriteitsvolgorde wordt gehanteerd. Dus als we dit zouden aannemen, ja, dan komen eerst die andere aan bod in die situatie en dan pas als laatste diegene waarvan u ook zegt van, ja, dat is nou echt een goede.

De heer Van der Linden: Ze zijn volgens mij, maar dat zou u aan de heer Klerk moeten vragen, uit het fietsplan of het fietsuitvoeringsplan gehaald als reserveprojecten. Maar in het fietsuitvoeringsplan zat hier geen echte prioriteitsstelling op dus daar zouden we het sowieso bij een eventueel raadsvoorstel nog over moeten hebben, punt.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Stolk had een tijdje de hand al omhoog.

Mevrouw Stolk: Ja, als laatste, voorzitter. En ik hoef alleen maar een ja of een nee hoor. Als we dit amendement aannemen, zijn we dan meer geld kwijt, minder geld of blijft het gelijk?

De heer Van der Linden: Evenveel. In principe, het kan ook minder zijn. Ik hoor mevrouw Van Vugt zeggen, het kan ook minder zijn. Het kan natuurlijk ook zijn dat uit participatie blijkt dat het project alleen gerealiseerd kan worden met iets meer inspanningen. Dat kan ook nog. Maar in principe denken we dat we het voor de 56 kunnen doen die is aangegeven als raming, en daar komt een raadsvoorstel over.

De voorzitter: De heer Klerk had zijn hand dan nog omhoog.

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik was even nog naar aanleiding van wat de wethouder aangaf. De reservelijstprojecten die in het amendement staan genoemd komen inderdaad uit het uitvoeringsplan. Zover ik het uitvoeringsplan heb begrepen zit daar geen prioriteitstelling in. Waar wij wel op gelet hebben bij die projecten is dat er ook duidelijk vermeld staat dat ze een belangrijk onderdeel uitmaken van de hoofdfietsroutes. En dat is wat voor ons heel belangrijk was, dat die hoofdfietsroutes goed in elkaar zitten want de kwaliteit van de hoofdfietsroute wordt bepaald door het aantal knelpunten wat erop zit.

De voorzitter: Dan de heer Portier en dan ga ik toch nog even kijken of er een tweede termijn is en wat mij betreft gaan we daarna snel stemmen. De heer Portier.

De heer Portier: Even een vraag aan de wethouder die voor mij van belang is of ik M4 blijf steunen. Als we het amendement afwijzen, komt er dan ... Is er dan alsnog een raadsvoorstel nodig om uiteindelijk de Twintighoevenweg te realiseren of is dat er dan zonder meer door?

De heer Van der Linden: Goede vraag. We hebben, Twintighoevenweg willen we dekken uit Dordwijkzone en ook dat is een businesscase. Dus ook voor Twintighoevenweg zal

een raadsvoorstel, kleiner raadsvoorstel moeten worden aangeboden. Want ook daarvoor staat wel een pot klaar die we met allerlei middelen willen besteden maar er moet eigenlijk wel een raadsvoorstel voor komen. Is minder complex dan Amstelveen maar er moet een raadsvoorstel voor komen.

De voorzitter: Oké. Ik kijk even rond of er nog behoefte is aan tweede termijnen bij raadsleden? In elk geval de ChristenUnie/SGP. Anderen nog? Dat is niet het geval. Ga ik naar u toe, alhoewel, de heer Groenewege ook nog. Ik begin bij de ChristenUnie/SGP.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ja, wat betreft het amendement A4A aangepast denken wij dat de eerste bullet overbodig is aangezien de wethouder eigenlijk zojuist heeft gezegd dat er een raadsvoorstel aankomt wat betreft deze fietsroute waarin een gedegen participatietraject wordt meegenomen dus daar kijken we dan ook naar uit. Voor de rest denken wij dat prioritering van de huidige reserveprojecten goed is zoals die is. Nou ja, de heer Kuhlmann refereerde er net al even aan maar het lijkt ons niet goed om voorbij te gaan aan een uitgebreid onderzoek van OCD onder 1174 Dordtenaren en een beoordeling van ons fietsnetwerk door DTV Consultants vanwege, nou ja, slechts dertig reacties dus die zullen wij niet steunen. Dan wat betreft M7, die zullen we wel steunen. Ik zal, het wordt meer een soort stemverklaring. M8 zouden wij het wel jammer vinden, hoewel het, nou ja, dertig reacties zijn zouden we het wel jammer vinden als deze toch waardevolle input helemaal verloren gaat. Wij herkennen ook wel een aantal van deze knelpunten die genoemd worden. Daarom zien wij ook graag de reacties op het CDA-initiatiefvoorstel toegevoegd aan de inmiddels vrij lange shortlist met fietswensen die bij het voorbereiden van het volgende uitvoeringsprogramma allemaal afgewogen moeten worden en dan te zijner tijd geherprioriteerd. Wat betreft amendement 5 hoorden we van de wethouder dat het min of meer zonder bomkap te doen is en dat er te zijner tijd goed naar wordt gekeken. Daarnaast denken wij dat als een fietser momenteel van Amstelveen naar Station Zuid wil komen, waarschijnlijk oversteekt bij de Copernicusweg. Wat momenteel ook een van de gevaarlijkste fietsoversteekplekken is in Dordrecht, waar fietsers in de spits in feite overgegeven zijn aan de gunst van automobilisten die hen voor laten gaan. Dus die 33 seconden tijdswinst die geldt wat ons betreft alleen als je dit niet in het geheel van de route ziet. Wij denken dat het in werkelijkheid de potentiële tijdswinst een stuk meer is.

De voorzitter: U bent al meer dan 33 seconden over uw tijd heen trouwens, zeg ik dan toch maar even.

De heer De Feijter: Ja, het spijt me.

De voorzitter: Heer Groenewege, bij interruptie denk ik?

De heer Groenewege: Ja, inderdaad. De ChristenUnie/SGP constateert een probleem namelijk een gevaarlijke fietsoversteek bij de Copernicusweg. Als oplossing voor dat probleem is er dan een geheel nieuw fietspad naar Station Dordrecht Zuid in plaats van dat we die gevaarlijke oversteek gewoon veiliger maken. Waarom wordt die niet aangepakt in de visie van de ChristenUnie/SGP? Is dat niet een veel logischer oplossing van dat probleem?

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Bedankt ook aan de heer Groenewege voor de goede vraag. Ik denk over het algemeen wordt fietsen zo veilig mogelijk als je auto's en fietsverkeer zoveel mogelijk gescheiden houdt. Dus een kruising zou wat ons betreft ja, of een kruising heeft überhaupt geen voorkeur. Wat ons betreft zou het het best zijn voor de fietser om gewoon een apart fietspad te hebben. Daarnaast wegen dan natuurlijk alle andere voordelen of alle andere overwegingen mee die ik eerder ook al heb genoemd dus niet nog een keer zal herhalen.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de tweede termijn van de heer Groenewege zelf.

De heer Groenewege: Dank u wel. De Partij voor de Dieren had een amendement ingediend, A5, die houden we in stand. We hadden een motie ingediend, M9, die houden we ook in stand. En we hadden een motie aan een hengel bungelen die we wellicht zouden indienen, over de bomenkap van die noordelijke fietsroute in de route Amstelwijck Dordrecht Zuid. Maar door de toezegging van de wethouder om daar geen bomen te kappen, zullen we die motie niet indienen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we volgens mij de tweede termijn van de raad gehad. Ik kijk nog even naar de wethouder of er nog iets is gezegd waar hij op wil reageren?

De heer Van der Linden: Verleidelijk maar ik ga het niet doen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Fijn. Gaan we richting stemming. Zoals gebruikelijk stemmen we eerst op amendementen en dan op moties. Eerste amendement is amendement A4A van CDA, GroenLinks, Forum voor Democratie, Fractie Van Leeuwen en DENK. Ik kijk even of er stemverklaringen zijn. De heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, gezien het antwoord van de wethouder zal ik uiteindelijk toch tegen deze motie stemmen. Wij blijven wel tegen het ene puntje van aanpassing van de Twintighoevenweg want een hele weg zwart asfalt opbreken om het te vervangen door rood asfalt, dat lijkt ons een gigantische verspilling. Maar goed, daarover komt nog een apart voorstel waar we dan te zijner tijd tegen kunnen zijn of misschien kan de wethouder er zelf wel vanaf zien.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, de Partij voor de Dieren vindt het gewijzigde amendement een verslechtering ten opzichte van het oorspronkelijke amendement, vandaar dat we het ook niet meer mede indienen. Maar we vinden het een verbetering ten opzichte van het raadsvoorstel, vandaar dat we het wel zullen steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-Van Waardhuizen: Voorzitter, naar aanleiding van de discussie in de raad en de antwoorden van de wethouder zullen we onze eerder toegezegde steun intrekken en het amendement niet steunen.

De voorzitter: Anderen? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen op amendement A4A, meer prioriteit voor fietsradialen en verkeersonveilige situaties. Voor is plus, tegen is min. Amendement is verworpen, 21 stemmen tegen, 16 stemmen voor. Voor waren de fracties CDA, DENK, Forum voor Democratie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid en Fractie Van Leeuwen, de overige fracties tegen. Gaan we naar amendement A5, kap bos Zuidelijk Smitsweg niet van Partij voor de Dieren. Zijn er nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op A5. Voor is plus, tegen is min. Het amendement is verworpen, 25 tegen, 12 voor. Voor waren CDA, Partij voor de Dieren, SP, Fractie Van Leeuwen, VSP en de overige fracties tegen. Dan gaan we naar het voorstel zelf. Het uitvoeringsprogramma fiets 2023-2026. Zijn er nog stemverklaringen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, doordat onze amendementen zijn verworpen stemmen we tegen het raadsvoorstel.

De voorzitter: Anderen? Dan gaan we stemmen. Voor is plus, tegen is min. Is aangenomen, 35 voor, 2 tegen. Alleen Partij voor de Dieren was tegen, overige fracties voor. Dan hebben we nog een drietal moties. Motie M7, CDA, GroenLinks, Fractie Van Leeuwen, Forum voor Democratie en DENK. Eenvoudig van wijk naar wijk. Zijn daar stemverklaringen bij motie M7? Zo niet, dan gaan we stemmen.

De heer Kuhlmann: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Voor wat betreft deze motie vinden we die zeer sympathiek en van belang. Maar ik denk dat de wethouder dat natuurlijk ook wel ziet bij de uitvoering van deze motie, dat er natuurlijk altijd ruimte moet zijn voor maatwerk. Kunnen wij voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Anderen? Niet het geval. Gaan we stemmen. Voor is plus, tegen is min. De motie is aangenomen, 32 voor, 5 tegen. Tegen, Beter Voor Dordt en Partij voor de Dieren, de overige fracties voor. Er staat nog een microfoon aan, aan die kant van de zaal. Dank daarvoor. Daarmee is M7 aangenomen. Gaan we naar M8 van het CDA, GroenLinks, Fractie Van Leeuwen, Fractie Van Waardhuizen, Forum voor Democratie, Op ons Eiland zit er niet, DENK Dordrecht.

Oor voor de Dordtenaar, zijn er nog stemverklaringen? Ja, die zijn overgenomen maar we gaan toch even stemmen. Ik heb niet gehoord dat die is ingetrokken. Gaat uw gang, de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, dank u. Wij zijn natuurlijk voor het aanpassen van de lijst voor de komende periode om altijd te blijven nadenken. Wij vinden het wat te nauw om dan alleen te kijken naar het CDA, hun voorstel. Daarom zullen we tegen deze motie stemmen. Maar in brede zin, alle nieuwe ideeën zijn natuurlijk goed wanneer we opnieuw weer naar een nieuw uitvoeringsplan gaan kijken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter?

De voorzitter: Anderen? De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, in aansluiting op de woorden van de heer Kuhlmann van de VVD vinden we vanuit Beter Voor Dordt ook dat wanneer we dadelijk een aantal jaren verder zijn en weer een afweging moeten maken, dat er wellicht wel weer andere prioriteiten zijn. En dan is het te kort door de bocht om dat nu al vast te stellen wat dan eerder aan bod moet komen dus wij zijn om die reden tegen deze motie.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen op motie M8. Voor is plus, tegen is min. De motie is aangenomen, 27 voor, 10 tegen. Tegen waren Beter Voor Dordt, Gewoon Dordt en de VVD en de overige fracties ... Gaan we tot slot naar M9, compenseer versterking met vergroening. Motie van Partij voor de Dieren. Zijn er nog stemverklaringen? De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, zoals aangekondigd zullen wij voor stemmen. Het is natuurlijk niet zo, een beetje de '...' geschetst werd dat je bij ieder afzonderlijk fietspad gaat kijken naar een afzonderlijke maatregel. Maar in grote van kansen vinden wij dat voor de totaliteit van de versterking die het met zich meebrengt, dat we ook moeten kijken naar vergroening.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, voorzitter, wat ons betreft is deze motie overbodig. Het is niet nodig om per project een complexe boekhouding op te zetten van vierkante meters groen tegenover vierkante meters stedelijke invulling. Wij kijken graag naar het grote plaatje. We weten dat het college ambitieus is voor wat betreft meer groen in de stad en zullen daarom ook tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Anderen nog? De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, kort. Wij kunnen ons aansluiten bij de stemverklaring van de VVD.

De voorzitter: Dank u wel. Verder niet? Dan gaan we stemmen. Motie M9, voor is plus, tegen is min. De motie is verworpen, 30 tegen, 7 voor. Voor waren de Partij voor de Dieren, de SP en de VSP en de overige leden tegen.

42 Vaststellen Startnotitie opgave Inclusieve Stad - Startnotitie

De voorzitter: Dan zijn we daarmee aangekomen bij agendapunt 42. Vaststellen Startnotitie opgave Inclusieve Stad. U heeft hierover op 29 augustus oordeelsvormend gesproken. De commissie heeft besloten het raadsvoorstel als bespreekstuk door te sturen naar de raad en alleen over moties en amendementen te spreken. Ik heb twee moties gezien aangekondigd, één van GroenLinks en een aantal andere partijen en één van de Partij voor de Dieren. Klopt dat? Ja? Dan geef ik beide indieners graag eerst het woord om de moties kort toe te lichten en dan gaan we daarna in de reguliere volgorde de moties bespreken. Als eerste denk ik GroenLinks, de heer Burakçin, gaat uw gang.

De heer Burakçin: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, voorzitter, onze motie gaat over de toegankelijkheid, het heet ook Dordrecht toegankelijk. Nog te veel inwoners met een beperking en ouderen kunnen zich niet fatsoenlijk op straat verplaatsen omdat sommige straten en wegen in onze stad ontoegankelijk voor ze zijn. Denk bijvoorbeeld aan het ontbreken van afritjes maar ook over te smalle trottoirs en te lage opstappen bij een bushalte. Wat ons betreft, voorzitter, past dat niet in een toegankelijke stad met een inclusieve gemeenschap waarin iedereen zich thuis erkent en verbonden voelt, zoals ook verwoord in deze startnotitie. Voorzitter, en daarom ook deze motie die wij samen met VSP, SP, Op ons Eiland en DENK willen indienen. Waarin wij het college oproepen om in de toegankelijkheidsagenda binnen het project Inclusieve Stad vast te leggen dat bij nieuw aan te leggen infrastructuur toegankelijkheid de norm is en zo nieuw aangelegde infra toegankelijk is voor iedereen en toegankelijkheid mee te nemen in de ontwikkelplannen van onze stad. Tot dusver, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was motie M10 wordt dat, Dordrecht toegankelijk. Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren, de heer Venderbos voor motie M11.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, dank u wel. Dordrecht kan terugkijken op een prachtig georganiseerde Dordrecht Pride boordevol activiteiten die aangetoond hebben dat wij niet voor niets de titel Regenboogstad dragen. Daarna ging de stad weer over tot de orde van de dag en behalve de drie regenboogpaden waarvan de kleur in de loop van het jaar zullen vervagen, zal nog weinig herinneren aan de titel Regenboogstad. Tijdens de behandeling van de begroting 2023 op 8 november 2022 is het amendement Dordrecht Regenboogstad aangenomen. Met dit amendement wordt het beleid dat de subsidiegelden vanuit de Regenboogsteden ook worden besteed aan het uitdragen van het zijn van een Regenboogstad. Tot nu toe is er weinig tot niets met die besteding gedaan om dit uit te dragen en om die reden dienen wij onze motie, het gehele jaar regenboogvlag, in. Met deze motie maken we iedere dag zichtbaar dat Dordrecht een Regenboogstad is door permanent een regenboogvlag te hangen bij het stadskantoor of later het Dordthuis. Dank u wel.

De voorzitter: Die motie mag u inleveren. Dat wordt dan motie M11. Dan geef ik beide moties bij het vaststellen van de startnotitie opgave Inclusieve Stad in behandeling. Ik kijk eerst naar de VVD-fractie, mevrouw Boom.

Mevrouw Boom: Dank u wel, voorzitter. De motie voor Dordrecht toegankelijk vinden wij een sympathieke motie waar je niet makkelijk tegen kunt zijn. We vinden het goed dat er verandering gevraagd wordt bij alleen nieuwe ontwikkelingen. We willen eigenlijk alleen nog wel even de reactie van de wethouder horen om te kijken wat voor juridische uitwerking dit heeft. Want wij begrepen dat dit toch minder makkelijk is dan in eerste instantie verwacht wordt. De motie voor de regenboogvlaggen zijn wij tegen. Als Dordtse VVD staan wij juist voor een vrije samenleving waar iedere bewoner zich thuis voelt. Wij vinden het daarom belangrijk dat elke Dordtenaar zich vertegenwoordigd voelt en permanent vlaggen met een regenboogvlag vinden wij in plaats van vrij juist selectief. Want waarom vlaggen we dan ook niet met een Joodse vlag die al eeuwenlang de gevolgen van antisemitisme hebben, en waarom negeren wij de gelovige Dordtenaren die een andere betekenis aan de regenboogvlag hebben? Juist omdat we een vertegenwoordiging willen hebben van alle Dordtenaren stellen wij hier voor om alleen de Dordtse of de Nederlandse vlag permanent te vlaggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik naar GroenLinks. De heer Burakçin, dat bent u. Dat is uw partij, GroenLinks.

De heer Burakçin: Voorzitter, ik dacht dat er een interruptie was, ik zag een handje van de Partij voor de Dieren.

De voorzitter: Heeft u een eerste termijn of niet?

De heer Burakçin: Ja, ik heb een eerste termijn.

De voorzitter: Dan mag u die nu uitspreken.

De heer Burakçin: Ja, maar voorzitter, volgens mij heeft ...

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, ik had een interruptie.

De voorzitter: O, dat wist ik niet. Is voor mij nieuw. Gaat uw gang.

De heer Venderbos-Lambinon: Ja, mevrouw Boom heeft het over de regenboogvlag maar de regenboogvlag staat voor iedere Dordtenaar, ongeacht geloof, ras, uitstraling of wat dan ook. Ik denk niet dat de bedoeling van de regenboogvlag is dat die alleen maar voor een bepaalde groep bedoeld is, zoals eigenlijk iedereen de LHTBIQ+ zegt. Regenboog staat voor iedereen die in Dordrecht woont en verblijft en daarom vinden wij ...

De voorzitter: Mag ik even, sorry hoor, mag ik stilte in de zaal want ik kan de heer Venderbos niet verstaan tijdens de interruptie, terwijl er wordt gediscussieerd over de drankjes. De heer Venderbos, gaat uw gang.

De heer Venderbos-Lambinon: Ja, en daarom vinden wij dat een regenboogvlag uitstraalt dat iedere Dordtenaar hier welkom is en kan wonen en verblijven.

De voorzitter: Oké. Dat was een interruptie op de VVD. Dus mevrouw Boom, gaat uw gang.

Mevrouw Boom: Ja, dank u wel. Nou ja, als het voor elke Dordtenaar staat, waarom doen we dan een regenboogvlag? Zoals ik al zei, niet iedereen interpreteert een regenboogvlag zoals u hem interpreteert. Vandaar deze redenatie van ons.

De heer Venderbos-Lambinon: Dat betekent dat er nog een weg te gaan is om iedere Dordtenaar ervan te doordringen dat een regenboogvlag voor iedere inwoner van Nederland en ook van Dordrecht geldt.

Mevrouw Boom: Nou ja, voorzitter, ik zou heel graag willen aanduiden dat wij als VVD wel echt achter de gedachte van de Regenboogstad staan en dat we dat uit moeten dragen. Maar om permanent een regenboogvlag op te hangen vinden wij te ver gaan. Wij willen een vlag, een Dordtse vlag of een Hollandse vlag waarvan er geen discussie over of verkeerde interpretatie over kan plaatsvinden. Vandaar.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we nu naar de heer Burakçin van GroenLinks voor zijn eerste termijn.

De heer Burakçin: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, voorzitter, over onze eigen motie heb ik in principe voldoende over gezegd. Ik wil wel stilstaan bij de motie van Partij voor de Dieren. Ja, voorzitter, laat ik beginnen door te zeggen dat wij het eens zijn met de overwegingen zoals ook in deze motie verwerkt. We moeten oog blijven houden voor mensen in kwetsbare posities en blijven nadenken hoe we de positie van dit soort groepen kunnen verbeteren. We zijn dan ook niet per definitie tegen het permanent laten wapperen van de regenboogvlag op stadhuis of stadskantoor, al vragen we ons wel oprecht af of dit echt gaat bijdragen aan meer acceptatie en veiligheid van deze groep. Voorzitter, het roept bij ons wel twee vragen op waar we dus wel bij stil willen staan. Hoe verhoudt het permanent hijsen van deze vlag met het vlaggenprotocol? De vraag is dus of dit wel kan? Zo ja, voorzitter, dat is punt twee, zoals in de startnotitie verwoord gaan we ons focussen op meer groepen in kwetsbare posities, zoals groepen mensen met een beperking en met een migratieachtergrond. Nou, we kennen in Nederland ook een vlag die alles omvattend is namelijk de mensenrechtenvlag. Hoe kijkt het college om ook deze vlag te laten wapperen op ons gemeentehuis? Dat was hem, voorzitter.

De voorzitter: Een paar nieuwe vlaggen '...'. Goed. We gaan naar Beter Voor Dordt, de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zal het ook kort houden en me vooral beperken tot de ingediende moties. Al wil ik vanuit Beter Voor Dordt natuurlijk wel zeggen dat we niet moeten vergeten dat we al jaren vele programma's en er vele initiatieven zijn om zichtbaar te maken dat in Dordrecht erbij hoort en iedereen zichzelf mag zijn. Waarbij ik dus wil zeggen dat we hier nu niet iets gaan vaststellen wat er niet is, we gaan het alleen op een andere manier vormgeven. Met betrekking tot de moties, Dordt toegankelijk, de motie die onder andere door GroenLinks is ingediend, met de strekking zijn we het eens. We snappen het ook.

Maar bij ons was de twijfel vooral, is dit hier wel het goede programma om die motie bij in te dienen? Komt die niet beter tot zijn recht wanneer we het bijvoorbeeld over het mobiliteitsplan hebben in Dordrecht? Daar wil ik graag wel een reactie over van het college. En ja, er werd net vanuit GroenLinks aangegeven hoe het wellicht zit met andere vlaggen dus ik ben benieuwd wat de reactie vanuit het college is met betrekking tot het vlaggenprotocol en de mogelijkheden en de onmogelijkheden?

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de VSP.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, dank. Ook hier nog maar een keer complimenten richting de wethouder dat er nu eindelijk een startnotitie ligt over een inclusieve samenleving en daarbij ook gelijk het doelgroepenbeleid weer is opgenomen. Daar heb ik de wethouder al voor gecompimenteerd, ook het participatietraject wat doorlopen is. Ik ben het eens ook met de heer Schalken dat we niet moeten doen alsof er nooit iets gebeurd is aan inclusieve samenleving en ook niet aan het LHBTIQRS-gebeuren. Want dat is gewoon niet waar. Maar mooi dat er nu een startnotitie ligt en ik wil even kort ingaan op de motie die we ingediend, mede ingediend hebben met GroenLinks. Ik kan het niet mooier verwoorden dan de heer Burakçin dat heeft gedaan richting Partij voor de Dieren. Het wapperen van de vlag, de regenboogvlag, ik denk dat dat zijn doel een beetje voorbij gaat schieten. En waarom? Gaat dat nou het probleem oplossen om een inclusieve samenleving te zijn? Ik heb liever dat we het gesprek met elkaar aangaan, de verbinding

zoeken met elkaar, dan een uiting geven aan een vlag. Die vlag is er en dat is ook mooi en daar staan wij ook achter, alleen moet die vlag nou iedere dag daar wapperen? A, kan het wel? Maar aan de andere kant, ik heb liever dat we het gesprek met de samenleving aangaan dan dat dat met een vlag moet gebeuren. Daar wil ik het even bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. ChristenUnie/SGP, de heer De Heer.

De heer De Heer: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zal me beperken tot de moties. De motie regenboogvlag zijn eigenlijk al hele goede dingen gezegd waar we kunnen aansluiten vanuit de VSP. De VVD hecht er toch wel waarde aan om een aantal eigen woorden er ook aan te geven. Het valt ons op dat de Partij voor de Dieren wel een heel beknopte opsomming geeft in de motie van regenbooguitingen in de stad. Fietste ik vanmiddag ook nog langs de tentoonstelling Oudroze voor het stads kantoor, daarnaast gebeurt er natuurlijk gedurende het jaar nog meer, door belangengroepen georganiseerd, soms zelfs ook door kerken. Kortom, er gebeurt heel wat. Waar de Partij voor de Dieren nu op focust is de zichtbaarheid van het symbool van de regenboogvlag, in dit geval bijvoorbeeld op het stads kantoor. Naast het feit, zoals ook al eerder deels genoemd, dat je ook zou kunnen beargumenteren dat er nog meer vlaggen zouden kunnen hangen, denk aan een anti-discriminatievlag, een vlag voor ouderen, een vlag voor mensen met een handicap, et cetera, vinden wij dit ook niet de manier om de inclusiviteit te vergroten. En ja, echt, er zijn ook veel Dordtenaren waar die vlag als een rode lap voor werkt. Dat is geen mening, dat is puur een constatering waar we ons soms zorgen over maken en die ook die inclusiviteit gewoon niet ten goede komt.

Zoals ook is gezegd, zichtbaarheid alleen leidt volgens ons ook niet tot meer begrip en inclusiviteit. Veel liever zien wij ook die dialoog en die ontmoeting, waar we ook toe hebben opgeroepen in de commissie. Om die reden geen steun voor de motie, wel voor de startnotitie. Wat betreft de motie Dordrecht toegankelijk, goede motie. Ik denk wel dat als we de startnotitie lezen dit eigenlijk al de bedoeling is met die toegankelijkheidsagenda. Maar als het college geen bezwaren heeft en ook specifiek niet op het woordje, iedereen, dan lijkt deze motie ons een goede stok achter de deur om de stad zo toegankelijk mogelijk te krijgen, ook in de toekomst. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan ga ik naar de CDA-fractie. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Inclusie moet je doen en de motie van GroenLinks is buitengewoon sympathiek die vooral duidelijk maakt waar het nog vaak aan schort. Zo is er ook in de afgelopen maanden bijvoorbeeld vaak aandacht gevraagd voor de kapotte liften bij het station en daar zou je je plaatsvervangend voor schamen hoe dat allemaal verlopen is. Dat moet dus anders. We lezen dus vooral de oproep aan het college om de belangen van de mindervaliden in de gaten te houden. Dat is een mooie waardevolle oproep die we van harte zouden willen ondersteunen. We vinden de oproep echter wel heel absoluut geformuleerd. En ja, als daar nog een aanpassing mogelijk is zouden we dat graag zien. Dan de regenboogvlagmotie. We kunnen ons daar eigenlijk aansluiten bij wat mevrouw Boom en mijnheer De Heer er al over hebben gezegd. De betekenis die eraan gegeven wordt is niet altijd de betekenis die er door anderen weer aan gegeven wordt. En ja, dan blijf ik eigenlijk terugkomen op wat ik net zei, inclusie moet je doen en daar lost die vlag eigenlijk niet iets aan op.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Interruptie van de heer Burakçin. Gaat uw gang.

De heer Burakçin: Ja, toch nog een korte vraag. Dan wil ik aan het CDA vragen wat dan die aanpassing zou moeten zijn die ze graag willen zien?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Nu staat er iets van dat het in de toekomst tot het verleden behoort en dat het ook, dat alles voor iedereen toegankelijk moet zijn. Dan zouden we er redelijkerwijs of zoiets tussen willen hebben of voor zover mogelijk. Ja?

De heer Burakçin: Ja, voorzitter, ik snap dat. We gaan natuurlijk het college niet met een onmogelijke opdracht het pad opsturen. Dus dat is natuurlijk vanzelfsprekend dat het ook zo is.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij kunnen we door naar de volgende fractie. Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ten aanzien van de motie toegankelijke stad. We zijn het helemaal met de motie toegankelijke stad eens maar we vinden de motie niet compleet. We vragen ons af waarom er ten aanzien van de huidige knelpunten niet een tijdsplanning bijzit zodat we zo snel mogelijk de stad toegankelijk kunnen maken. En daarom vragen we aan de wethouder, kan de wethouder ons een toezegging doen dat de huidige knelpunten met een tijdsplanning in het vierde kwartaal naar de raad toe komt? Bedankt. Dus dat, excuus, daar vragen we dus naar. Ten aanzien van de regenboogvlag. Ja, ons inziens symboliseert de regenboogvlag iedereen en als dat nodig blijkt te zijn voor mensen om daardoor gesteund te voelen, dan vinden we dat heel belangrijk. Wel denken we dat het, zoals eigenlijk een aantal andere partijen ook al aangaven, nog belangrijker is om in te zetten op activiteiten. Daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar de Partij voor de Dieren, de heer Venderbos.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, dank u wel. Eerst even over de motie van GroenLinks. Daar kunnen wij volledig mee instemmen en staan er ook heel positief tegenover. Wat onze eigen motie betreft, ik heb heel veel zaken gehoord maar het één hoeft het ander niet uit te sluiten. Er wordt onder andere gezegd dat we in discussie moeten met de inwoners van de stad. Dat klopt, dat moeten we ook. Wij denken dat een regenboogvlag daartoe bij kan dragen omdat mensen dan inderdaad zien dat er iets moet gebeuren. Dat de regenboogvlag bij andere, bij sommige inwoners van de stad, nou ja, ik wil niet zeggen agressie opwekt maar dat ze dat niet fijn vinden, juist dat is een reden om met die mensen in gesprek te gaan. En natuurlijk kan je allerlei vlaggen hangen maar de regenboogvlag, nogmaals, symboliseert voor ons alle inwoners van de stad, of ze voor, tegen of de vlag niet leuk vinden.

De heer Safranti: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Safranti.

De heer Safranti: Ik wil even duidelijk maken dat ik zeker niet voor een regenboogvlag ben. Alleen als ik Google intyp wat nou een regenboogvlag is, er staat duidelijk in, inmiddels staat de regenboogvlag symbool voor de gehele LHBTI-gemeenschap. Dus het is niet meer de hele gemeenschap maar een beperkte gemeenschap. En misschien dat die agressie waar u het over hebt, dat het daardoor komt. Maar dus die vlag of de betekenis van die vlag, die verandert met de tijd. Dat wilde ik even meegeven en duidelijk maken.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, ik ben het helemaal met mijnheer Safranti eens, de regenboogvlag die verandert met de tijd. Hij begon inderdaad als een symbool voor LHBTI-gemeenschap en inmiddels is die in onze ogen geworden tot een vlag die iedereen, die voor iedereen geldt, ongeacht wie die is. En vandaar dat wij hem heel graag elke dag zien en ook dat die inderdaad vragen oproept bij mensen die niet zo positief tegenover andere mensen staan die van een ander ras, stad of geloof zijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar DENK, de heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, DENK strijdt iedere dag voor gelijke kansen voor alle Nederlanders. Het kan niet meer zo zijn dat mensen worden afgerekend op hun afkomst, hun religie, huidskleur, geslacht of welk kenmerk dan ook. Dit stuk zal een bijdrage leveren voor de Dordtse samenleving. Dordrecht is een diverse stad en wij zijn trots op onze rijkdom aan diversiteit. Zeker omdat terug in de tijd in de Statenzaal de Eerste Vrije Statenvergadering in 1572 werd gehouden. De basis werd gelegd voor een Nederland van nu, het Nederland waar wij in vrijheid kunnen leven, vrij zijn om te denken, vrij zijn om te geloven en vrij zijn wie we zijn. De basis van onze vrijheid en veiligheid is dus in 1572 al gelegd en wappert sindsdien onze gemeentevlag. Op grond hiervan zullen wij de motie van Partij voor de Dieren niet steunen. De andere motie die hebben we mede ingediend dus daarbij wil ik het even laten.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar Gewoon Dordt, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Met betrekking tot, nou, beide onderwerpen eigenlijk, geldt dat dit met een zekere regelmaat hier passeert in de gemeenteraad. Eigenlijk is het best wel raar dat er überhaupt nog een motie ingediend moet worden met betrekking tot de toegankelijkheid. Je zou verwachten dat dat al zodanig verwerkt zit in de organisatie dat dat, nou ja, dat daar altijd aan gewerkt wordt. Eigenlijk denk ik ook wel dat dat gebeurt. Dus ik hoor graag van de wethouder of deze motie überhaupt nodig is? Want ja, nou ja, goed, ik zou het ... Ik vind het eigenlijk raar dat het niet zo geregeld zou zijn. Maar goed, dat hoor ik dan. Met betrekking tot de regenboogvlag. Ja, ook die discussie die hebben we al regelmatig gehad. Voor ons is het belangrijk dat er, kijk, we hebben 10 oktober 2019 ingestemd met de Dordtse vlag op een aantal gebouwen. En ja, wij zijn van mening dat de vlag, de regenboogvlag in dit geval, dat dat meer effect heeft als je dat alleen doet op bijvoorbeeld Coming Out Day of met de Dordrecht Pride. Dan zie je echt zo van, hé, daar hangt die. Anders dan heb je zoiets van, o, daar hangt die vlag

weer. Ik bedoel, dus het is gewoon eigenlijk, wat wil je ermee bereiken? En volgens mij hebben we ook in het verleden wel duidelijk aangegeven dat andere gelegenheden bijvoorbeeld als er iets is van Schuttevaer in de stad of wat dan ook, dat we dan zorgen dat we ook daar de vlag van kunnen hijsen om daar dan de aandacht op te richten. Dus wat mij betreft mag het blijven zoals het is en zullen we dus tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar SP-fractie, de heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, om te beginnen even de motie zeg maar om aandacht te besteden aan alle voorzieningen en beperkingen die mensen tegenkomen zeg maar als ze in de stad zijn. Er is een VN-verdrag aangenomen dat bepaalde verplichtingen oplegt en ik denk dat er nog vaak te weinig aan gedaan wordt om beperkingen in onze stad op te heffen dus het is gewoon goed om daar extra aandacht voor te vragen. Wat betreft de vlaggendiscussie. Ja, ik vind Dordrecht ook een sociale stad dus dat zou ervoor pleiten elke dag de rode vlag te laten wapperen op het stadhuis. Maar ik vind het voldoende als dat op 1 mei, de Dag van de Arbeid gebeurt. Het is niet dat wij zeg maar de regenboogvlag, dat we daar iets tegen hebben. Hij zou best vaker te zien mogen zijn, bijvoorbeeld bij het Energiehuis zou dat kunnen.

Maar als officiële uiting zeg maar van, dit is, dat we nu als stad ergens aandacht aan besteden, vinden wij het prima om dat te beperken tot Pride, et cetera. Dus zullen wij niet voor de motie van de Partij voor de Dieren stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik wil toch beginnen met aan te geven dat wij de startnotitie zoals voorgesteld door het college van harte steunen. Niet omdat we voorstander zijn van meer regels maar omdat de aanpak van de wethouder zorgvuldig is geweest en dat we erop vertrouwen dat de uitvoering uit het hart komt. Over de motie Dordrecht toegankelijk van GroenLinks. Ja, wij zijn in de veronderstelling dat dit juist een onderdeel is van de plannen van het college en dat zou de motie mogelijk overbodig maken. Maar ik kan het mis hebben dus ik wacht graag de reactie van de wethouder af en anders steun ik dit van harte. Ja, er ligt ook een motie voor Partij voor de Dieren, het gehele jaar door regenboogvlaggen in Dordrecht. Voorzitter, wanneer we gaan bewijzen hebben we besloten dat het tegenovergestelde waar is. Ik herhaal deze zin. Wanneer we gaan bewijzen hebben we besloten dat het tegenovergestelde waar is. Ik ben een vrouw en dat weet ik en dat hoef ik niet constant te bewijzen door het te roepen in de supermarkt, een schoenenwinkel of een restaurant of het uit te beelden met een vrouwensymbool op mijn kleding te lopen. Ik ben een vrouw en als iemand dat niet gelooft wanneer ze mij zien, dan voel ik totaal niet de noodzaak om het te bewijzen dat ik een vrouw ben omdat ik weet dat ik een vrouw ben. Als mensen tegen mij zouden zeggen dat ze het niet geloven dat ik een vrouw ben en het wel moet gaan bewijzen, dan zou ik vragen welke middelvinger ze willen zien, de linker of de rechter? Nogmaals, wanneer we gaan bewijzen hebben we besloten dat het tegenovergestelde waar is. Mevrouw Van Vugt gaf net eigenlijk al aan, ja, inclusief, dat doe je. Ik trek hem eigenlijk nog iets verder en ik zeg, inclusief ben je, dat doe je niet. De ruimte die je bent, de liefde die je toont, de compassie die je overbrengt, dat is wat ons als inwoners van een stad inclusief maakt. Dus laten we dat dan gewoon zijn zonder continu te moeten bewijzen dat het zo is. Dus wij stemmen tegen deze motie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Fractie Van Waardhuizen, mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Ja, voorzitter, dank. Ten aanzien van de motie GroenLinks met betrekking tot toegankelijkheid, we vinden dit een sympathieke motie en we delen de opvatting dat de fysieke toegankelijkheid van onze stad voor mensen met een beperking en ouderen niet altijd goed is. Datzelfde geldt bij evenementen. Ten aanzien van de motie Partij voor de Dieren rondom de regenboogvlag. Volgens mij ligt er een opgave Inclusieve Stad waarin nog een hoop werk te verrichten is ten aanzien van het verbeteren van de maatschappelijke positie, emancipatie van LHBTI+-plussers, mensen met een migratieachtergrond en mensen met een beperking in de stad. Zolang dat het geval is, zien wij vanuit Fractie Van Waardhuizen geen reden om de vlag uit te hangen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we tot slot naar de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, mijn partij is tegen elke vorm van discriminatie. Ik ben zelf tegen elke vorm van onderscheid maken tussen mensen. Mensen hebben het recht om te zijn wie ze zijn en mensen hebben ook het recht om te zeggen wat ze vinden. Als overheid kun je en mag je geen onderscheid maken tussen mensen. Dat gezegd hebbende, ik ben dan ook tegen positieve discriminatie. Ik ben er ook op tegen dat de achtergrond of cultuur een factor is in het beleid. Ik vind overigens wel belangrijk, daar kom ik zo nog even op terug, mensen met een beperking en die bijvoorbeeld geschikt zijn voor een functie ook bijvoorbeeld bij de gemeente aanpassingen kunnen krijgen in de werkplek, enzovoort. Nou, het voorstel gaat onder andere over positieve discriminatie van mensen met een bepaalde achtergrond en ik zal om die reden ook tegen het voorstel stemmen. Dan naar de moties. De motie het elke dag uithangen van de regenboogvlag. Ik zal tegen stemmen omdat onze rood-wit-blauwe vlag meer aansprekend is vind ik persoonlijk dan en geworteld in de Nederlandse geschiedenis. De motie van GroenLinks over het meer toegankelijk maken van gebouwen voor mensen met een beperking, dat vind ik een uitstekend idee en daar zal ik voor stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan hebben we daarmee de eerste termijn van de raad gehad. Geef ik wethouder Van Benschop het woord voor een reactie namens het college.

Mevrouw Van Benschop: Ja, dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met dat ik blij ben dat dit stuk eindelijk hier ligt. We hebben daar behoorlijk wat teksten over gewisseld en ik hoop dat dat heeft geleid tot een uiteindelijk resultaat waar in ieder geval het overgrote deel van deze raad zich in kan vinden. Dus ook dank aan de raad voor die medewerking. Dan de moties die ingediend zijn. Ik begin met de motie over de regenboogvlag. Ergens kwetst het me bijna dat er een mededeling wordt gedaan dat we te weinig laten zien of dat we vrijwel niet laten zien dat we een Regenboogstad zijn. We hebben regenboogzebrapaden, we hijsen de vlag twee keer per jaar, we hebben een tentoonstelling vlak voor het stadhuis, sorry, voor het stadskantoor, we vieren de Pride veel groter dan dat we hiervoor gedaan hebben. Weet je, uiteindelijk is niet altijd een vlag ophangen hetgeen wat zichtbaar maakt dat je Regenboogstad bent. Het gaat erom dat je in alles wat je doet meeneemt, zijn wij toegankelijk voor iedere doelgroep die wij hier graag willen ontvangen en voor wie we inclusief willen zijn? Er is de vraag gesteld of

we dit op kunnen nemen in het vlaggenprotocol. Nou ja, in theorie, daar wordt nu naar gekeken, er wordt een verkenning gedaan of het überhaupt kan naar aanleiding van deze motie. Maar als je het aan het college vraagt dan zeggen wij, wij willen heel graag samen met de stad uitdragen dat we Regenboogstad zijn maar we hebben niet het vertrouwen dat met alleen het hijsen van de regenboogvlag we dat uitstralen. Dus we willen dat breder meenemen in het uitvoeringsprogramma en daar gewoon een gedegen afweging in maken. Want terecht komt ook de opmerking dat er ook andere groepen zijn die zich misschien ook niet voldoende gezien voelen. Als het dan gaat over de toegankelijkheidsmotie van GroenLinks en meerdere partijen, SP, VSP, DENK, dat was het. Voor een deel is wat daar staat wat er al gebeurt. Dus in principe bij aanleg van nieuwe infra wordt er gekeken naar toegankelijkheid. Die toets wordt gedaan. Er is ook een commissie die daarop toetst, onder andere de Wmo Adviesraad is betrokken bij die commissie.

Er is een handboek openbare ruimte waar toegankelijkheid een uitgangspunt is. We kunnen ons wel voorstellen, we hebben nou eenmaal een binnenstad die al heel, heel oud is en dus niet op alle plekken toegankelijk, dat dit iets is wat leeft onder mensen. Wij kunnen ons daarom wel vinden in het uitgangspunt dat toegankelijkheid bij nieuwe infra de norm zou moeten zijn. Betekent dat dat je in 100 procent van de gevallen ten alle tijden ervoor kunt zorgen dat het voor iedereen toegankelijk is? Waarschijnlijk niet. Dat is ook het eerlijke antwoord. Maar dat betekent niet dat je het niet als norm kunt stellen en er altijd naar kunt zoeken, als het niet vanzelfsprekend mogelijk is, of er mogelijkheden zijn om het toch mogelijk te maken. Daarom vinden wij het streven, ik noem het dan het streven, om ontoegankelijkheid tot het verleden te laten behoren zodat iedereen deel kan nemen in deze stad, een heel mooi streven. Dus in die zin omarmen wij gewoon de motie, met dus die kanttekening dat het een streven is en niet in alle gevallen altijd mogelijk. De vraag werd gesteld, moet dit bij het mobiliteitsplan? Voor een deel landt dit ook in het mobiliteitsplan. Maar we hebben hier de opgave Inclusieve Stad, daar hebben we gesproken over de toegankelijkheidsagenda en daar is dit wel een onderdeel van. Het blijft uiteraard niet binnen de opgave want dan zou het vrij weinig doen in het beleid dus ook in het mobiliteitsplan zullen we dit vertalen. Even kijken. Nou, dan werd er nog een vraag gesteld of we voor de huidige knelpunten die we hebben in het vierde kwartaal met een lijst kunnen komen ... Er wordt wat verduidelijking gegeven denk ik.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ja, een tijdsplanning voor wat er nu aan knelpunten ligt? Maar wellicht is dat ook een vraag aan wethouder Van der Linden.

Mevrouw Van Benschop: Dat denk ik. Al kan ik me zo voorstellen met alle punten die er zijn dat vierde kwartaal überhaupt de tijdsplanning op ieder knelpunt niet haalbaar is. Maar dan geef ik toch even het woord aan wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ja, dank. Ik ga daarop antwoorden. Nee, dat wordt lastig. We hebben eigenlijk ook de gewoonte om als we met die onderhoudsprojecten bezig zijn, niet zozeer vanuit mobiliteit maar ook gewoon vanuit infrabeheer, dan kijken we vaak of er een extra op- en afritje nodig is en dergelijke. Maar ook desgevraagd, want dat horen we natuurlijk wel eens, zoeken we wel naar mogelijkheden om een los projectje te doen. We hebben een Kwaliteitshandboek Openbare Ruimte en daar is het nu opgenomen dat

we op plekken waar het waarde heeft op- en afritjes maken. Dat kan niet altijd overal waar veel mensen zijn want je hebt ook lantaarnpalen, prullenbakken, bankjes, een slechtiende geleidestrook, enzovoorts. Maar waar het kan doen we dat en dat horen we ook graag omdat dat vaak werkzaamheden zijn die tussendoor kunnen worden opgepakt.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, zou ik ...

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We hoorden ook dat er een lijst is gestuurd met plekken die ontoegankelijk zijn. Op basis daarvan stellen we ook eigenlijk de vraag, kijk, we kunnen ons natuurlijk voorstellen dat dat in het vierde kwartaal dan misschien niet haalbaar is. Maar kunt u dan aangeven ook op basis van die lijst wanneer daar meer duidelijkheid over kan zijn of in ieder geval wanneer we meer duidelijkheid hebben over wanneer dan die plekken, die ook op die lijst staan, afgevinkt kunnen worden?

Mevrouw Van Benschop: Ik krijg hem weer terug. De lijst is ons niet bekend.

Mevrouw Schnabel: Ter verduidelijking. We hoorden van GroenLinks dat er een lijstje is gemaakt inderdaad met een aantal punten waarop duidelijk wordt dat dat niet toegankelijk genoeg is en daar refereer ik aan.

Mevrouw Van Benschop: Ja. Ik denk dat u doelt op een lijstje wat met de Wmo Adviesraad tot stand is gekomen, denk ik. Maar dat is geen lijstje waar alle knelpunten in onze stad op staan. Dus het is ook een beetje, ik vind het ingewikkeld om nu te gaan zeggen, we gaan dat lijstje even afvinken omdat we daarmee alle problemen hebben opgelost. Dat is niet zo. De opgave is echt en de uitdaging is echt wel groter. En volgens mij heb ik wethouder Van der Linden horen zeggen dat die in projecten die gaan lopen of waar mogelijk in ieder geval hier aanpassingen op doet. Deze motie gaat ook echt specifiek over de nieuwe infra en daar zeggen we in ieder geval toe dat het een norm zou moeten zijn. En dat we in het geval dat het echt niet mogelijk is daar ook een verklaring voor kunnen geven.

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, voorzitter, misschien is het goed dat ik daar wat meer helderheid over geef. Dat heeft namelijk te maken met de artikel 40-vragen die wij aan het college hebben gesteld waarin wij hebben aangegeven dat er dus diverse locaties zijn met knelpunten waar dus die afritjes ontbreken. In die beantwoording hebben we dus ook heel duidelijk de opdracht gekregen om in ieder geval de knelpunten die er zijn door te geven aan het college zodat ze daarmee bezig kunnen zijn. En daar gaat eigenlijk hetgeen over waar u het zojuist over had.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Van Benschop: Ja, ik was klaar.

De voorzitter: Ja. Nou, dat is mooi. Dan kijk ik rond of er nog behoefte is aan een tweede termijn? Niet het geval. Nou, dan kunnen we richting stemming gaan. Gaan we eerst, ik kijk even rond of we over het voorstel zelf moeten stemmen eigenlijk. Want het was een hamerstuk dus we gaan het alleen straks over de moties hebben. Wilt u, is er iemand die tegen het voorstel wil stemmen?

De heer Van Leeuwen: Jazeker.

De voorzitter: Ja? Tegen het voorstel. Dan gaan we hem in stemming brengen. Zijn er nog stemverklaringen over het voorstel zelf? Mevrouw Boom, gaat uw gang.

Mevrouw Boom: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij delen het doel van deze startnotitie. De strijd tegen racisme en het bevorderen ... Wow, daar gaat mijn woordvoering. Hij is niet van mij, hij is van ons commissielid dus ik moet het wel goed doen hè. Ik begin even overnieuw. We delen het doel van de startnotitie en de strijd tegen racisme en het bevorderen van gelijke behandeling. Maar we hadden eerdere zorgen over mogelijke quota en dwingende maatregelen. De toezegging van de wethouder om geen quota op te leggen en competentie als de leidende factor te behouden bij werving en selectie, vermindert onze bezorgdheid. We blijven echter benadrukken dat partnerschap gebaseerd moet zijn op gelijkwaardigheid en vertrouwen zonder enige vorm van dwang. Met deze verhelderingen kunnen we onze steun aan dit voorstel geven. Laten we vasthouden aan het principe dat bekwaamheid boven alles gaat en dat eerlijke kansen niet mogen worden ondermijnd door politieke agenda's. Daarnaast willen we ook nog graag de wethouder complimenten hiervoor geven.

De voorzitter: Complimenten, altijd prachtig maar het was wel een heel erg lange stemverklaring. Andere stemverklaringen? U bent voor of tegen want ... Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen voor, met inachtneming van de toezegging van de wethouder tijdens de commissievergadering om in de uitvoering aandacht te besteden aan niet alleen acties die aan de oppervlakte het probleem bestrijden als symptoombestrijding maar ook aan de dieper gelegen oorzaak van angst, pijn en projectie daarvan op anderen. Dank u wel.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaring? De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Mijn fractie zal tegen stemmen. Niet omdat wij voor discriminatie zijn maar wel omdat wij ook tegen positieve discriminatie zijn. Het voorstel bevat elementen daaruit. Dank u wel.

De voorzitter: Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen op het voorstel zelf, startnotitie opgave Inclusieve Stad. Voor is plus, tegen is min. Aangenomen, 36 voor, 1 tegen. Tegen, Fractie Van Leeuwen, overige voor. Gaan we naar de moties. Motie M10 van GroenLinks, SP, VSP en DENK. Zijn er stemverklaringen bij motie M10? Gaat uw gang, mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Gehoord hebbende de uitleg van de indieners van de motie en de uitleg die de wethouder eraan geeft, zullen wij voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Anderen? Nee? Jawel, gaat uw gang, PvdA.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij stemmen ook voor deze motie en we hopen inderdaad dat de knelpunten die er nu zijn zo snel mogelijk aangepakt worden.

De voorzitter: Anderen nog? Ja, de heer De Heer.

De heer De Heer: Dank u wel. We sluiten ons aan bij de stemverklaring van het CDA.

De voorzitter: Verder nog? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Wij sluiten ons ook aan bij de stemverklaring van het CDA.

De voorzitter: Dan kunnen we denk ik gaan stemmen. Motie M10, voor is plus, tegen is min. De motie is unaniem aangenomen, 37 voor en 0 stemmen tegen. Niemand is tegen een ontoegankelijk Dordrecht, constateer ik. Gaan we naar motie M11, het gehele jaar regenboogvlaggen in Dordrecht. Zijn er nog stemverklaringen? Er is al veel over gezegd. Niet het geval. Gaan we stemmen, voor is plus, tegen is min. Is verworpen, 25 tegen, 12 voor. Voor de fracties Beter Voor Dordt, GroenLinks, Partij voor de Dieren en Partij van de Arbeid en de overige fracties tegen. Daarmee is motie M11 verworpen.

10 Kennisnemen van en beschikbaar stellen van een krediet Evenementen in december - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan komen we bij agendapunt 10. Het kennisnemen en beschikbaar stellen van een krediet Evenementen in december. Partij voor de Dieren heeft een motie en ik wil graag Partij voor de Dieren gelegenheid geven die in te dienen en dan kijken we wie daarop wil reageren. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ja, voorzitter, er komt een ijsbaan naar Dordrecht toe en daar staat de Partij voor de Dieren op zich positief tegenover want die verleidt mensen in het winterseizoen wanneer veel mensen binnen willen zitten en binnen willen sporten, om buiten te sporten en buiten te bewegen en dat is hartstikke goed. Er zijn een aantal randvoorwaarden die het college daaraan heeft geformuleerd zoals locatie en noem maar op. Maar wat de Partij voor de Dieren betreft moeten we ook echt nadenken over de duurzaamheid van zo'n ijsbaan want je wil niet in deze tijd een ijsbaan met daarnaast een dieselgenerator in je binnenstad hebben staan. Alleen al voor de stankoverlast maar ook voor de impact op het klimaat en daarom willen wij als randvoorwaarde duurzaamheid toevoegen. Kijk nou als college eens goed, hoe kan je een zo duurzaam mogelijke buitenijsbaan neerleggen? Dat past ook bij de gemeentelijke ambities en dat is de strekking van ons amendement.

De voorzitter: Hartelijk dank. En dat amendement dat heet amendement A6. Klopt hè? Die mag u indienen en dat gebeurt nu. Duurzame ijsbaan. Ik geef hem in behandeling. De VVD, de heer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Ja, Dordtse Decemberdagen, vanaf volgende editie of tenminste het jaar daarop hopen we inderdaad dat er een schaatsbaan toegevoegd kan worden. Daar is ook geld beschikbaar voor gesteld.

En waarom doen we dat nou eigenlijk? Inderdaad niet om een aggregaat in de binnenstad neer te zetten maar om de Dordtse Decemberdagen gewoon gezellig aantrekkelijk te maken en veel mensen naar onze binnenstad te krijgen. Nou, financiële haalbaarheid is wat ons betreft echt de randvoorwaarde want 50.000 euro dat wordt eigenlijk op zijn Engels gezegd al een hell of a job om een commerciële schaatsbaan überhaupt van de grond te krijgen. En als dan de plek, financiële haalbaarheid en al dat soort zaken geregeld zijn en er ook een aanbieder is die ook nog de duurzaamheidseisen van de Partij voor de Dieren kan waarborgen, ja, dan zien wij op dat punt niet per se een probleem. Daar kun je eigenlijk niet op tegen zijn. Mits het college dat ook zo ziet. Maar de duurzaamheidsvoorwaarden mag nooit een belemmering zijn om de bijvoorbeeld enige gegadigde die zich meldt om de commerciële schaatsbaan te runnen, om ervoor te zorgen dat die belemmering ervoor zorgt dat die schaatsbaan er niet komt. Want dat zou ik echt eeuwig zonde vinden want dan staan er heel veel kinderen en mensen die van die schaatsbaan willen genieten voor niets met hun schaatsen in de handen en dat zou ... En dan zitten ze toch binnen en dan wordt mijnheer Groenewege weer boos. Dus volgens mij moeten we daar ook praktisch naar kijken en de prioritering in de juiste volgorde doen. Als iedereen dat zo ziet en het college ook, dan kan dat op instemming van de VVD rekenen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Gaan we naar GroenLinks. Wie wil het woord voeren? Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wij beredeneren een beetje anders. Wij waren het er zo mee eens dat we zelfs het amendement mee indienen. Wij staan ook al op het plaatje dus bij deze.

De voorzitter: Beter Voor Dordt, de heer Katif.

De heer Katif: Voorzitter, dank je wel. Beter Voor Dordt is verheugd met het besluit dat vanaf 2024 een subsidie toegewezen gaat worden om een ijsbaan in Dordrecht mogelijk te maken. Na een hele tijd en na coronatijd is er eindelijk een ijsbaan in ontwikkeling zou ik bijna zeggen. Tot wat datgene gezegd heeft door de VVD, ik moet eerlijk zeggen, ik weet toevallig iemand die dat soort ijsbanen aanlegt en die doet het ook op een duurzame manier. Nee, even alle gekkigheid op een stokje, voorzitter. Uiteraard ga ik ervan uit dat het college zonder meer die duurzaamheid als woord, ja, niet alleen het woord maar ook in de praktijk brengt. En ik ga naar ... Ik ben er heilig van overtuigd dat het college daar ook rekening mee houdt. En dat wij straks, het is wel jammer namelijk dat we dit jaar dat niet konden doen want dan was het nog leuker geweest voor al die kleine kindertjes waar de VVD het over heeft. Ik verheug me op een rondje schaatsen op Scheffersplein, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Gaan we naar de VSP-fractie, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, ik sluit aan bij de woorden van de heer Katif en ook van de heer Den Heijer. Ook de VSP is blij dat er volgend jaar een schaatsbaan is. En dat dat

misschien op termijn meer verduurzaamd moet worden, daar kan ik me wel iets bij voorstellen maar laten we nu ons eerst richten op die ijsbaan dat die er komt.

Wat ons betreft had die er ook dit jaar al kunnen komen want als je ziet die 38 miljoen, die meevaller, had daar best wel een schaatsbaantje vanaf gekund waar die kindjes allemaal hadden kunnen schaatsen. Dus om al die 50.000 euro bij elkaar te schrappen, dat ben ik niet helemaal met de heer Den Heijer eens want we hebben best wel wat in kas op dit moment. Voorzitter, dus ik wacht ook nog eventjes de antwoorden van het college af. Tot zover.

De voorzitter: Dank. ChristenUnie/SGP, de heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ga er eerlijk gezegd vanuit dat het college in deze tijd, we leven in 2023, ook bij het ontwerpen van of het laten toestaan van een schaatsbaan duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan. Dus in dat opzicht, ja, vraag ik me af of deze motie, of dit amendement nodig geweest zou zijn? Maar als het college zegt van, nou, een duwtje in de rug is ons welkom, dan gaan wij deze gewoon steunen want ik denk dat het inderdaad een must is. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. CDA-fractie, mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Een duurzame ijsbaan, is dat überhaupt wel mogelijk? Deze motie, ja, geeft inzicht dat je eigenlijk op veel meer zou moeten letten dan alleen duurzaamheid en dan krijg je de neiging om van alles op te gaan zitten noemen dus ook financieel, geluidsoverlast, toegankelijkheid. Dus wij vinden deze voorwaarden die zouden we eigenlijk niet willen opnemen. We gaan ervan uit dat er altijd op gelet wordt maar ja, een ijsbaan is per definitie niet duurzaam. Tenminste, op dit moment nog niet dus wij zullen nu niet voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Partij van de Arbeid, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Nou ja, we vinden het leuk dat inderdaad kinderen kunnen genieten van een ijsbaan. We vinden het wel een vrij forse investering en klimaattechnisch gezien vinden we het ook vrij heftig. Maar daarom zijn we dus blij met deze motie en steunen we hem ook.

De voorzitter: Dank u wel. Partij voor de Dieren zelf nog. U bent voor uw eigen motie of amendement schat ik zo in want het is een amendement, voor de duidelijkheid.

De heer Groenewege: Ja, ik heb niet veel toe te voegen aan wat ik zei.

De voorzitter: Wat zei u, sorry?

De heer Groenewege: Ik heb niet veel toe te voegen aan wat ik eerder zei.

De voorzitter: Helder. Dan ga ik naar DENK, de heer Safranti.

De heer Safranti: Dank je wel, voorzitter. Voorzitter, ik sluit me helemaal aan bij de woordvoering van VSP. Zodoende heb ik dan ook indirect Beter Voor Dordt en VVD meegenomen in mijn verhaal.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar Gewoon Dordt, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ijsbaan. Ja, ja, sorry. Ja, nee, voorzitter, ik ben ergens vanmiddag ben ik al gedeeltelijk afgehaakt hoor. Ijsbaan is leuk. Ik snap ook dat de Partij voor de Dieren oproept om dat duurzaam te doen. Ik ben nieuwsgierig naar wat de wethouder gaat zeggen. Maar wij hebben wel zoiets van, nou ja, weet je, ik bedoel, als het hier in stemming wordt gebracht, waarvan ik hoop dat het niet nodig is overigens hoor dus door een goede toezegging van de wethouder, maar als die in stemming wordt gebracht dan stemmen wij in.

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik denk dat de Decembertdagen zoals die nu voorgesteld worden, dat die een verbetering zijn ten opzichte van de Kerstmarkt. Wat betreft de ijsbaan, ja, wij vinden het heel belangrijk dat die ijsbaan er komt. We vragen ons ook af of die niet langer zou kunnen staan dan alleen maar de strikte tijd van de Decembertdagen. Uiteraard zo duurzaam mogelijk maar liever een ijsbaan met een dieselgenerator dan geen ijsbaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik moet zeggen dat ik hier toch wel een beetje met verbazing aan het luisteren ben. Want alleen maar omdat we het woord duurzaam ergens voor zetten maakt niet dat iets duurzaam is. En ik weet niet of we, als we even de betekenis van duurzaam zouden opzoeken, dan is het bedoeld om lang mee te gaan. Dat is deze ijsbaan volgens mij niet en dan ben ik het ook helemaal eens met de woorden van mevrouw Van Vugt dat de ijsbaan per definitie niet duurzaam is, ook niet als je het woord ervoor zet. Dat zou dus dan betekenen dat als je dit woord opneemt in het voorstel, dat je net zo goed de hele zin kunt schrappen want dan komt er geen ijsbaan. Dus om die reden steunen wij de motie niet.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Ja, dank, voorzitter. Wij sluiten eigenlijk aan bij de woorden van het CDA.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, ik sluit me aan bij de woordvoering van de VVD en Beter Voor Dordt en zal daarom tegen dit amendement stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de wethouder. Dat is wethouder Merx.

De heer Merx: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had nog zes minuten over van het vorige punt en hier ook tien minuten dus ik kan nog even ... Nee. Ja, er is op 29 augustus hier een

beeldvormde sessie over geweest. Daar is op een soortgelijke vraag gezegd, uiteraard nemen wij duurzaamheid mee in de verkenning naar de ijsbaan. En, nou ja, dat is toegezegd dus daar houden wij ons aan.

Of je nou een amendement indient of niet, voor stemt of tegen stemt, we hebben dat toegezegd, we nemen het mee. We hebben u goed gehoord, u wenst, een grote meerderheid gewoon een ijsbaan en waar het kan zo duurzaam mogelijk. En er is overigens in dit college weinig, kijk ik ook even naar mijn collega's links en rechts van mij, wat de tafel passeert zonder dat er aandacht is voor duurzaamheid. Dus daar wil ik het graag bij laten. Dan heb ik nog vijftien minuten over voor het volgende onderwerp.

De heer Groenewege: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik ben wel benieuwd hoe het college aankijkt tegen de afweging die sommige andere partijen maken over een onduurzame ijsbaan of geen ijsbaan. Stel dat die duurzame ijsbaan niet gerealiseerd kan worden, welke afweging maakt het college dan? Is het college dan voor een onduurzame ijsbaan of voor geen ijsbaan?

De heer Merx: Ja, het college heeft voorgesteld om 50.000 euro vrij te maken voor een onderzoek of tenminste voor een ijsbaan en in de verkenning naar de ijsbaan allerlei aspecten mee te nemen waaronder de duurzaamheid. Dus dat is het antwoord op de vraag. En ja, wat als, misschien, er is ook al gezegd voor 50.000 euro, ik ben benieuwd of je het er überhaupt voor redt? Nou, dat gaat allemaal blijken uit die verkenning.

De heer Groenewege: Voorzitter, die 50.000 euro is toch niet bedoeld voor de verkenning an sich? Die 50.000 euro is toch gewoon bedoeld voor de ijsbaan?

De heer Merx: Ja, precies, en daarom zeg ik ook, de heer Den Heijer volgens mij zei, het lijkt me een uitdaging al om voor 50.000 euro een ijsbaan neer te leggen en dat zal ook blijken uit die verkenning.

De voorzitter: Ja, maar daar gaat het nu niet over in de motie, het gaat over de duurzaamheid inderdaad en daar heeft u antwoord op gegeven hoe u daar tegenover staat. Ik kijk even rond of er nog vragen zijn aan de wethouder. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Is niet het geval. Dan gaan we ... U houdt de motie in de lucht, mijnheer Groenewege?

De heer Groenewege: Vindt u het goed om even twee minuutjes te schorsen? Dan kunnen we even overleggen.

De voorzitter: Kunnen we er ook nog wel bij natuurlijk.

De heer Groenewege: Tuurlijk.

De voorzitter: De vergadering is geopend, de heer Groenewege, u bent zover?

De heer Groenewege: Ja.

De voorzitter: Zegt u het maar.

De heer Groenewege: Nou ja, voor ons als Partij voor de Dieren is de duurzaamheid van de ijsbaan wel een randvoorwaarde voor de aanleg. We merken dat daar geen meerderheid voor is in deze raad maar dat vinden wij wel heel belangrijk. Dus voor ons maken wij nu de afweging om dit amendement in te trekken en tegen het raadsvoorstel te stemmen.

De voorzitter: En daarmee is het amendement ingetrokken en zult u tegen het raadsvoorstel stemmen. Ik stel voor dat we dan toch even stemmen zodat we kunnen kijken, want het zou een hamerstuk zijn, dat wordt het dan dus niet. Het amendement is van de baan. Ik kijk even rond of er behoefte is aan stemverklaringen over het voorstel zelf? Gaat uw gang, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Ondanks het intrekken van het amendement, wij hebben een hele harde toezegging van de wethouder net gehoord wat betreft het kijken naar duurzaamheid voor het aanleggen van de ijsbaan en dat willen we graag een kans geven en daarom zullen wij alsnog voor het voorstel stemmen.

De voorzitter: Anderen? Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. In het raadsvoorstel is diverse keren gesproken over een focus op de Dordtse identiteit en dat heeft niet echt een invulling gekregen, daar wachten we met spanning op. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, maar stemt u voor dit voorstel of tegen?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, wij stemmen voor. Ja.

De voorzitter: Ja, wel voor. Andere stemverklaringen? De heer Schalken?

De heer Katif: Nee, voorzitter, Jacques.

De voorzitter: Nou, uw buurman stak zijn vinger op maar gaat uw gang.

De heer Katif: Nou ja, goed. Ja, dank u wel. Nee, wij sluiten ons volledig aan bij datgene wat GroenLinks even gezegd heeft en wij stemmen voor dit voorstel.

De voorzitter: Anderen nog? Nee, dan gaan we stemmen. Voor het voorstel is plus en tegen het voorstel is min. Voorstel is aangenomen, 35 voor en 2 stemmen tegen. Tegen was Partij voor de Dieren en de overige waren voor.

43 Motie Vreemd aan de Orde van de dag: Geen optocht van taxibusjes door de woonstraten van Crabbhof

De voorzitter: Dan hebben we nog een motie vreemd, die heeft het nummer M1 gekregen van CDA, ChristenUnie/SGP en VSP. Die motie heet, geen optocht van taxibusjes door de woonstraten van Crabbhof. Ja, die is al ingediend dus die kunnen we gewoon in bespreking nemen.

Ik kijk even rond wie wil, wil iedereen daar het woord over voeren? Even vingers wie dat wil. Ja, meerdere partijen. Ik ga hier toch even rond. De heer Noldus namens de VVD als eerste. Gaat uw gang.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, dank. Want normaal gesproken een motie die wordt ingediend over de verbeterde autobereikbaarheid, vindt natuurlijk de VVD aan zijn zijde. En aan de ene kant zien we hier een voorstel wat dat vraagt om een betere overweging van iets wat je achteraf liever niet wil repareren, zoals bijvoorbeeld de ontsluiting Wilgenwende. En de andere kant vraagt het naar een onderzoek om die taxibusjes bij die scholen te laten komen. Wat, als we ook de beantwoording van de artikel 40-vragen lezen, toch wel uitvoerig uitgewerkt zou zijn in meerdere scenario's. Dat geeft wel wat twijfel omdat we ons wel afvragen of de scenario's waar om gevraagd wordt, niet eigenlijk allang onderdeel zijn geweest van het proces. We hebben daar ook wel wat vragen bij die ik dan eigenlijk toch nu wil stellen. Ik hoop dat het college daar wat duidelijkheid op kan geven omdat we dit niet eerder in de commissie hebben besproken. Wat is bijvoorbeeld het risico van het geheel op de ontwikkeling en het opschorten van de termijnen, zowel voor de school als ook voor de woningbouwplannen? En zijn die parkeerplaatsen waar het over gaat, zijn die sec voor de school of hebben die ook betrekking op de woningbouw op deze locatie? En de vraag, zijn er eerdere scenario's dan inderdaad uitgewerkt waarin die parkeren eventueel op maaiveld of onder maaiveld of binnenpands zijn benoemd? Want, nou ja, de ingevulde uitwerking, nou ja, het lijkt ons niet per se het meest logische eerste uitgangspunt dus vandaar het uitgangspunt dat wel andere scenario's de revue hebben gepasseerd. En de argumentatie in de artikel 40-vragen beantwoording, nou, vinden we logisch en dat geeft ons wel de nodige twijfelende overwegingen waarom we deze motie niet zouden willen steunen. Maar we wachten de reactie van het college hierop even af.

De voorzitter: Hartelijk dank. GroenLinks, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. De motie wil parkeerplaatsen opofferen voor een parkeerlus voor taxibusjes en gesuggereerd wordt eventueel die parkeerplaatsen onder of juist veel verder boven de grond terug te laten komen. We nemen aan dat dat veel meer kosten met zich meebrengt en de vraag aan de indieners is of zij daar een beeld van hebben? Het niet elders realiseren van die parkeerplaatsen die opgeheven worden kan natuurlijk ook, in zeker opzicht zou dat best binnen het STOMP-principe kunnen vallen. Maar de vraag is of dat op korte termijn realistisch zou kunnen zijn? Graag ook een visie van de indieners en het college daarover. De door het college voorgestelde oplossing kan toch in onze ogen eventueel begeleid door verkeersbegeleiders ook tot een soepele verkeersafweging leiden of zien wij dat anders? Ook daar graag de reactie van de indieners op.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar Beter Voor Dorst, de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, geen nieuwe punten en wij sluiten aan bij de vragen die zowel door de VVD als door GroenLinks zijn gesteld en zijn benieuwd naar reactie van het college.

De voorzitter: Dank u wel. VSP-fractie. Gaat uw gang, de heer De Vries.

De heer De Vries: Voorzitter, dank. Ik zal het kort houden. De VSP is medestander voor een wijziging van het huidige ontsluitingsplan wat de verkeersonveiligheid creëert in een gedeelte van Wielwijk en Crabbehof.

Als mede indiener van de CDA, SGP motie, geen optocht van taxibusjes, terwijl het zo klaar als een klontje is dat die er in het huidige plan zullen komen. De input van de wijkbewoners over verkeersonveilige situaties is waardevol en mag niet verloren gaan. Ook de zorgen van de omwonenden die er zijn over de voorgestelde ontsluiting en de te verwachten parkeerproblemen moeten wij als raad serieus nemen en gehoor aan geven. De beoogde route in een wijk met vrij smalle en vaak door de al bestaande parkeerproblemen onoverzichtelijke straten, zal voor veel kinderen voor onveilige situaties gaan zorgen, voor schoolgaande met name de kleine kinderen. De nabije omgeving zal vollopen met extra verkeer in verband met brengen en ophalen van de kinderen. Hierdoor ontstaan en los van de hinder gevaarlijke situaties met deze beoogde route via Zuidendijk, Troelstraweg en de Visserstraat. Hier is dit gedeelte van de wijken niet op ingericht en is een uitrit richting Karel Doormanweg met een veilige verkeerslus van wezenlijk belang. Wij als raad moeten er alles aan doen om onze kinderen op te laten groeien in een zo veilig mogelijke publieke ruimte. Tot zover.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Noldus: Voorzitter?

De voorzitter: En ook dit was een maidenspeech.

De heer Noldus: Voorzitter, toch een vraag.

De voorzitter: Ja, dat mag.

De heer Noldus: Aan de VSP. Want op zich kunnen we het betoog over de ontsluiting richting de Zuidendijk best volgen aan de achterkant en de ontsluiting van die taxibusjes. Maar het tegenovergestelde is natuurlijk ook waar, als ze niet aan de achterkant weggaan, dan zullen ze aan de voorkant even goed moeten vertrekken. En daar zien we ook in de artikel 40-vragen wel de nodige zorgen en twijfels over. Daar is evengoed sprake van drukte, mensen die hun kinderen naar school brengen, een krappe keerlus, veel taxibusjes die elkaar moeten passeren. Dus ik ben dan benieuwd hoe de VSP dan die overlast en die situatie weegt ten opzichte van de ontsluiting aan de achterkant? Dat mis ik nog een beetje.

De heer De Vries: Dank u, voorzitter. Ja, als je naar het plaatje kijkt wat er is, dan is de route over de rondweg, die is veel korter, over de Karel Doormanweg. Die is gewoon veel veiliger en dat heeft een betere ontsluiting. Als je de straat uit bent, ik weet niet of je bekend bent op de hoogte van dat straatje maar dat is gewoon heel smal en dat gaat kronkelen door de wijk. Voor zover.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, dat is toch wel even dan, dat is inderdaad aan de achterzijde. Aan de voorzijde, aan de Karel Doormanweg kant is ook sprake van in die tekening, die keerlus met een beperkte breedte waar toch ook die taxibusjes elkaar dan zouden moeten passeren na het in- en uitladen van of in- en uitstappen van de mensen.

Tezamen met zeg maar de mensen die hun kinderen naar school brengen op de fiets en de automobilisten die daar komen.

Dus de drukte die je aan de achterkant vermijdt, die ontstaat aan de voorkant op ook een krappe situatie met een keerlus en een oversteken over een fietspad. Dus nou nog even toch de expliciete vraag, en die is misschien ook richting de andere mede indieners of richting het college om op te reflecteren hoe u die situatie dan weegt?

De heer De Vries: Ja, ik denk dat dat een overwegingspunt is voor het college. Maar het is gewoon veel korter, de eerste lus, die is korter.

De voorzitter: Oké, dank u wel. We gaan naar de ChristenUnie/SGP-fractie. De heer Struijk.

De heer Struijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is al redelijk laat en hoe mooi is het om aan te sluiten bij een maidenspeech. Wij zijn ook daar geweest, hebben ook de bewoners gesproken en ik kan me heel goed vinden in de woorden die de heer De Vries gesproken heeft. Collega Van der Kruijff die zal zo nog wel een aanvulling geven, we hoeven niet alles dubbel te doen denk ik. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is meteen de aankondiging van collega Van der Kruijff, CDA-fractie.

De heer De Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Ja, het CDA heeft inderdaad samen met ChristenUnie/SGP en VSP deze motie vreemd aan de orde van de dag ingediend met een heel aantal bijlagen, die u trouwens allemaal kunt vinden onder agendapunt 43. Dat doen we op deze wat ongebruikelijke wijze met een motie vreemd omdat daar ook uit de beantwoording blijkt dat er sprake is van een fatale termijn van 5 september. Daar zal ik straks trouwens nog wat over zeggen. Vooropgesteld, het CDA is voor de nieuwbouw ten behoeve van het Drechtster College, laat daar geen misverstand over zijn. Een school voor speciaal onderwijs voor jongeren van zo'n 12 tot 16 jaar die veelal vanwege hun situatie met taxibusjes van en naar school vervoerd moeten worden. Echter, de verkeersafwikkeling is wel een ongewenste wat ons betreft en ook de procedure die gevolgd is, zijn de bewoners niet erg gelukkig mee. En die ongewenste consequentie leest u in de titel, geen optocht van taxibusjes door de woonstraten van Crabbehof. Of dat is eigenlijk de gewenste situatie, geen optocht. Precies dat gaat wel gebeuren als de plannen van het college ongewijzigd doorgang vinden. Het college zegt dat het niet anders kan en dat heeft te maken met de 35 parkeerplaatsen die in de weg liggen. Dus waar net de VVD vroeg van, is dit nou veiliger? Het college zelf geeft ook aan dat het veiliger zou zijn maar dat het niet kan vanwege die 35 parkeerplaatsen. Vandaar ook die vragen of die 35 parkeerplaatsen niet elders kunnen want dan kan het wel en dat is veiliger. Ook volgens het college, zo begrijpen wij de beantwoording.

Vandaar onze vraag, en dat is nog geen besluit, maar om te onderzoeken en te rapporteren of die 35 parkeerplaatsen op een andere plek kunnen? En ook uit de beantwoording van het college blijkt nergens dat dat onderzocht is. Ze staan gewoon op maaiveld. Wij weten vanuit andere ontwikkelingen in de stad dat vaak parkeerplaatsen in de bouw, bijvoorbeeld van de school of de woontoren, ondergronds en bovengronds met een parkeerdek verdiept, weet ik wat, worden opgenomen. Wij zijn gewoon

benieuwd waarom dat hier niet zou kunnen? Dat is heel simpel de vraag. Voorzitter, wat betreft de procedure, even kort.

De signalen zijn dat de participatie over de schoolontwikkeling en de toekomstige woontoren gescheiden zijn, terwijl die qua ruimtegebruik nauw samenhangen. En daarom zijn de bewoners niet te spreken over hoe dat gaat want ze willen het in samenhang bespreken. Dan heb ik nog één raadsel als het mag, voorzitter, want dat heeft te maken met die fatale termijn. Er wordt in de beantwoording van de artikel 40-vragen genoemd dat die op 5 september de omgevingsvergunning verleend zal worden, oftewel vandaag al verleend zou zijn. De bewoners hebben gezocht, wij hebben gezocht, er is contact geweest met ambtenaren begrepen wij, maar nergens is de bekendmaking gevonden. Dus de vraag is, is het nou bekendgemaakt, ja of nee? En als ik zeg, hij is niet gevonden, is dat een heel klein beetje onwaar. Er is op de website officiële bekendmakingen.nl wel een document gevonden met de titel maar daar zit geen enkele inhoud in, laat staan hoe je bezwaar kan maken en in welke termijn, et cetera. Vandaar het tweede punt in het dictum, dat is iets aangepast bij een eerder rondgemailde versie die nu met beide situaties rekening houdt, of er nou wel of niet de omgevingsvergunning verleend is? En ook een vraag aan het college, als dat zo is, wat dan de bezwaartermijn nu is? Want wij hebben hem niet kunnen vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Partij van de Arbeid, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Ja, we kunnen kort zijn, er zijn verschillende vragen gesteld, we wachten even af op het antwoord van de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. Partij voor de Dieren, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. De Partij voor de Dieren snapt de indieners van deze motie heel goed. Wij vinden het ook vreemd dat dit verkeer wordt afgewenteld op woonstraat in plaats van een wijkontsluitingsweg en we zijn dan ook geneigd om de motie te steunen.

De voorzitter: Dank. De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ook wij gaan hem steunen, zeker naar aanleiding van de woorden van de collega van VSP.

De voorzitter: Gewoon Dordt, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ik wacht even op wat er vanuit het college hierover komt.

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik kan heel kort zijn. Er wordt een school aangelegd grenzend aan een wijkontsluitingsweg. Dan vind ik het bizar dat je inderdaad allerlei verkeer af gaat wikkelen door woonstraten heen. Als gezegd wordt van, ja, het ligt heel moeilijk, dan denk ik, er is misschien nog niet goed genoeg over nagedacht. Dus wat dat betreft ben ik zeer geneigd om de motie te steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Ook ik wacht even de reactie van de wethouder af.

De voorzitter: Mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-Van Waardhuizen: Ja, dank, voorzitter. Dat geldt ook voor Fractie van Waardhuizen, wij wachten het college af.

De voorzitter: Dank. En de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank je wel, voorzitter. Kort en krachtig, wij gaan of ik ga de motie ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Ga ik naar de wethouder en dat is wethouder De Jonge. Gaat uw gang.

Mevrouw De Jonge: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, Dordrecht kent vele uitdagende locaties waar het om bouwen gaat, maar ik denk dat deze wel de top 10 gaat halen van hoe wij gekeken hebben, moeten hebben naar alles wat er op deze locatie gerealiseerd moest worden. Het werd al gememoreerd, een school voor voortgezet gespecialiseerd onderwijs, woningen, we moesten het bestaande groen inpassen want liever geen bomkap, en we moesten ook een aantrekkelijke groene openbare ruimte realiseren. We moesten de parkeerplaatsen voor de mensen die buiten school horen ook op dat eigen terrein realiseren. En dit alles, waar we inderdaad gehoopt hadden en ook van begin af aan ingestoken hebben om dat gezamenlijk te doen met de woningbouwontwikkeling en op die manier ook de wijken in zijn gegaan, hebben we wel vanwege de snelheid van deze school, want die moet gewoon in het volgende schooljaar moet dat in gebruik kunnen worden genomen, hebben we dit uiteindelijk moeten knippen en gezegd van, deze school moeten we gaan starten. En ja, ik vind het wel een beetje jammer dat ik een beetje tussen de regels door lees van, zijn er nu wel genoeg studies gedaan van hoe dit zou moeten? Dit is echt uitentreuren in het team besproken met elkaar van, hoe kunnen wij hier komen tot het inpassen van woningen. Een school die best hoog is dus ook met de woningen hebben we in het plot moeten schuiven, we hebben met gebouwen moeten schuiven, dat hebben we moeten draaien. De parkeerplaatsen hebben we ook ongeveer elke hoek van het terrein wel gezien. Uiteindelijk ook gezegd van, ja, je moet ook een buffer hebben tussen een schoolgebouw en tussen woningen. Nou, daar kwamen de parkeerplaatsen echt in die zin prima naar boven van, daarmee kunnen we dat realiseren.

Dus al met al staat het college echt achter deze inpassing omdat het echt tegemoetkomt aan de vele verzoeken die we van inwoners hebben gekregen, van de toekomstige gebruikers van het gebouw, de toekomstige bewoners van de nieuwe woningen. En ja, daarmee hoort u ook wel mijn pleidooi, neem dat alstublieft mee in overwegingen. Want als u deze motie aanneemt gaat u ons nog een keer vragen het werk te doen wat we al hebben gedaan. U komt bijvoorbeeld zelf ook met een voorbeeld van, dat zou toch ook kunnen. Is allang uitgezocht. Nee, dat lukt niet want dan kom je te dichtbij de verkeerslichten de Karel Doormanweg op en er moeten bomen sneuvelen dus die is ook

afgefallen. Verkeerskundig is dit echt de beste oplossing waarbij in principe de taxibusjes gewoon rustig achter elkaar de wijk uitrijden.

En als het echt heel druk is kunnen ze gebruik maken van de parkeerlus, die is eigenlijk voor het gewone verkeer bedoeld, die wat later of lager, hoe je het in het plaatje ook wil zeggen, de Karel Doormanweg op komt. En daarmee is echt vanuit alle overwegingen, die u ook in de beantwoording van de brief heeft kunnen kijken want dit gaat ook over scholieren, ja, die je niet zomaar overal uit het busje kunt zetten, die moeten goed opgevangen worden. Ja, dan is de vraag van, kun je die 35 parkeerplaatsen dan niet ergens anders doen? Ja, was het maar waar. Waar moeten die nou landen? U kent de wijk, daar zie ik echt geen mogelijkheden. Tenzij u daar zegt, ja, ga daar het groen maar weghalen, dan kunnen we daar ... Want het gaat hier wel over de docenten van deze scholen en die gaan toch de wijken in rijden, gaan kijken, waar kan ik het dichtst mogelijk, die gaan door die wijk rijden.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ik ben nou gewoon benieuwd, want dan zou het een heel eenvoudig antwoord zijn als het al uitgezocht is, als al uitgezocht is of het in een gebouw met een parkeerdek of in de school of in de woontoren zou kunnen, dan zouden we graag die informatie krijgen. Daar vragen we namelijk om, om te rapporteren. We zeggen niet, het mag niet, we willen het graag weten en mee afwegen wat het betekent. En als u zegt, kan het daarnaast in de wijk? Daarnaast ligt een straat, die heet de Bloys van Treslongstraat, daar ligt een grasveld. Ja, ik weet, dat is gras, maar er staan weinig bomen op en als je daar een paar parkeerplaatsen zou maken is die lang genoeg voor 35 parkeerplaatsen. Heeft u dat overwogen?

Mevrouw De Jonge: Nou, u vraagt nu om alle variaties nu te gaan delen, dat lijkt me niet de juiste plek om dat allemaal te gaan doen. Ik vraag u ook om een stuk vertrouwen wat in dit proces al is gelopen. Er is uiteraard gekeken naar wat er wel mogelijk is, ook binnen een acceptabele cirkel rondom het te creëren schoolgebouw. En dat is ook uiteindelijk in de totale overwegingen allemaal meegenomen en zijn we tot deze oplossing, deze puzzel gekomen. Als ik even kijk naar de vragen die daarbij horen dan heb ik daar aardig wat van beantwoord. GroenLinks vraagt nog van, ja, is er in het kader van STOMP andere mogelijkheden? Nou, daar hebben we uiteraard naar gekeken maar dit is een groep die niet zelfstandig of fietsend bij de school kunnen komen.

We moeten hier de taxibusjes inzetten dus wat dat betreft hebben we wel de M te pakken van de mobiliteit STOMP-principes. Maar dit is wel de groep die we niet zonder begeleiding naar deze scholen kunnen laten komen. Bovendien zou dat ook natuurlijk weer aardig wat fietsbewegingen op gaan leveren in de wijk. Dan wordt ook gevraagd, waarom niet ondergronds? Het gebouw zoals het nu is, is al aardig aan de prijs. Het zou echt een flink stuk duurder worden als we daar ook nog een parkeergarageachtige constructie onder of half verdiept onder zouden moeten gaan doen. Ja, daar hebben we ook afgewogen, dat kunnen wij niet, willen we ook niet als gemeente, dit moeten we allemaal zelf realiseren. Dus die keuze hebben we ook gemaakt van, laten we die kosten niet hoger doen. Het gebouw is al heel hoog door de gymzaal die er is, dat is ook al

spannend. Zeker ook met de omgeving en een parkeergarage zou dat alleen nog maar verder ophogen.

En de laatste vraag die nog uitstaat, hoe zit het met de vergunning? Nou, de vergunning is afgegeven. We hebben de termijn aangehouden zoals die ook in de beantwoordingbrief is aangegeven. Er loopt zes weken een bezwaartermijn dus uit mijn hoofd kom je dan op 12 oktober ongeveer uit. Voor zover.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Heeft u gekeken bij officiële bekendmakingen wat daar te vinden is?

Mevrouw De Jonge: Dat klopt inderdaad, dat hebben wij ook nagevraagd. We hebben begrepen van de omgevingsdienst dat het inderdaad in het begin fout is geweest. Dat er toen geen zichtbaarheid van de documenten was. Dat is hersteld en ze hebben dat kenbaar gemaakt op de bekende wijze. Dat is wat ik heb meegekregen.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik heb vanmiddag nog gekeken, toen stond het er nog niet.

Mevrouw De Jonge: Daar kan ik achteraan gaan maar dat neemt niet het feit weg dat de omgevingsvergunning gewoon na de termijnen is afgegeven. De bezwaartermijn loopt nu maar ik ga wel even voor u na hoe dat in elkaar zit.

De heer Van der Kruijff: Nou ja, voorzitter, we moeten misschien niet allemaal het in de raad gaan doen maar ik veronderstel dat bewoners een bezwaartermijn van zes weken hebben die ingaat vanaf het moment van publicatie die rechtsgeldig is. En als die niet rechtsgeldig is gepubliceerd gaat die niet in '...' lijkt mij zo.

De voorzitter: Ik snap dat u zegt dat u gekeken heeft maar dat is niet iets wat we nu denk ik terstond in de vergadering bij een motie vreemd kunnen oplossen. Maar uw signaal daarover is helder in elk geval, heer Van der Kruijff. De heer Noldus.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, dank. Ook aan de duidelijk woorden van de wethouder. Over het laatste punt over de vergunning. In het amendement of in de motie wordt gevraagd om het opschorten van de termijn, kan de wethouder aangeven of dat mogelijk is en wat daar dan de impact van is?

De voorzitter: Nou, zeker. Kijk, de vergunning is al afgegeven dus die kunnen wij niet meer als gemeente opschorten. We hebben daar netjes het reguliere proces doorlopen en de termijn van 5 september was ook gewoon wanneer het afliep en dan geef je de vergunning af. Dan gaat er een bezwaartermijn lopen. Nou, ik heb net gehoord, daar moeten we even naar kijken, wat is daar dan gebeurd als het nu niet vindbaar is? Dat weet ik nu niet maar de omgevingsvergunning zelf is gewoon via het normale proces, de normale procedure doorlopen en is afgegeven voor deze ontwikkeling.

De voorzitter: Anderen nog in de richting van de wethouder? De heer Noldus nog een keer.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, nog een vervolgvraag op een andere punt, dat ging over de varianten en alle varianten die zijn bekeken. Is de variant zoals die nu voorligt en de bereikbaarheid met de taxibusjes, is die ook afgestemd met de aanbieders van het deelvervoer? Zijn die aan tafel geweest, onderdeel geweest van dat proces daarin? Kunt u daar iets over zeggen?

Mevrouw De Jonge: Nou, zo concreet moet ik u het antwoord schuldig blijven maar dit is wel vanuit de verkeerskundigen en in het project is aangegeven met hun ervaring van andere scholen van, hoe werkt dat met de doorstroming, hoe concentreert zich dat, in welk tijdspan, op hoeveel moet je dan rekenen? Daar is echt een doorrekening van geweest van, met zoveel kinderen, zoveel busjes is dit de afwikkeling van het verkeer 's morgens bij het brengen en 's middags weer bij het ophalen. Dus volgens mij zit daar de expertise om deze inschatting ook te kunnen maken.

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb ook nog even zitten zoeken maar het is nog steeds een witte pagina die je voor je krijgt. Er staat alleen dat er toestemming is verleend, meer staat er niet. Ook niet dat je bezwaar kan maken, ook niet hoe je bezwaar kan maken. Dus het lijkt me dan heel vreemd dat je dan 5 september de termijn laat ingaan. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Maar daar hebben we net van gezegd wat we hebben gezegd. Dus als dat zo is dan moet die fout gecorrigeerd worden en dan moet dat ook op een nette manier worden opgelost lijkt me. Ik kijk even rond of er nog vragen of opmerkingen zijn in de richting van de wethouder. Dat is niet het geval. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? De heer Van der Kruijff, gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, de wethouder zegt meermalen, het is allemaal onderzocht door deskundigen, vertrouw die. Ze zegt het net niet maar het voelt als, zeur vervolgens daar niet over maar vertrouw het gewoon.

De bewoners maken zich zorgen, als raadslid vraag ik om informatie en onderbouwing. Er wordt gezegd, het zou best verdiept kunnen maar dat kost heel veel geld. Dan wil ik gewoon weten, hoeveel geld? Want veiligheid in de woonstraten van Crabbehof mag ook wat kosten. Ik snap dat daar een grens aan zit dus ik wil dat gewoon weten en daarom zou ik graag de motie gewoon in stemming willen brengen. Want wij zeggen niet, bouw niet, maar wij willen gewoon informatie hebben om de afweging mee te kunnen maken. Dat is voor ons belangrijk in onze volksvertegenwoordigende rol.

De voorzitter: Anderen nog? Kan de wethouder nog even reageren op wat de heer Van der Kruijff net nog zei?

Mevrouw De Jonge: Jazeker. Kijk, uw raad is de baas zeg ik altijd, u gaat deze motie wel of niet aannemen. Maar wordt die aangenomen, dan kan ik het eerste bullet tot uitvoering brengen, het tweede helaas niet meer want die omgevingsvergunning is op 5

september afgegeven. En in principe, maar nogmaals, daar zal ik op terug moeten komen van, dan is ook de bezwaartermijn ingegaan.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, mag ik daar één reactie? De tweede bullet die is ten opzichte van de versie die eerder gemaakd is iets gewijzigd. Er staat namelijk nu tussen haakjes bij dat mocht de omgevingsvergunning definitief zijn, dan in ieder geval bij eventuele bezwaren daarop te wachten tot wij die informatie hebben gehad en kunnen bestuderen en bespreken.

De voorzitter: Dat klopt. Dat is de versie die ik hier voor me heb en die ook als het goed in het systeem staat. Volgens mij kunnen we hem met al deze uitwisselingen in stemming gaan brengen. Ik kijk even rond of er behoefte is aan stemverklaringen? De heer Noldus.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, dank. Ja, ook met de toelichting van de wethouder is het voor ons duidelijk dat er uitgebreid over deze ontwikkeling is gesproken. Voor ons weegt de bereikbaarheid en de ontsluiting aan de voorkant van de school en de veiligheid daar minstens ook net zo zwaar als de routing aan de achterkant dus wij zullen deze motie nu niet steunen.

De voorzitter: Anderen? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u, voorzitter. Ja, ook naar aanleiding wat de wethouder net zei, ze gaf aan, als deze motie wordt aangenomen dan moeten er dingen gebeuren die al zijn gebeurd. Dus het lijkt me in dat opzicht ook niet zo lastig. Punt één, het is onderzocht dus ik neem aan dat die informatie gewoon kan komen en om die reden zullen we tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Gaat uw gang, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Ja, wij hoorden inderdaad ook net, er is deskundig naar gekeken en we willen de bouw van de school ook niet uitstellen dus wij zullen ook deze motie niet steunen.

De voorzitter: Anderen nog? Ja, gaat uw gang, Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Noldus.

De voorzitter: Anderen nog stemverklaringen? Dan gaan we stemmen. Als u voor de motie bent drukt u plus, als u daar tegen bent drukt u min. De motie is aangenomen, 20 stemmen voor, 17 stemmen tegen. Tegen, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, GroenLinks, Partij van de Arbeid, Fractie van Waardhuizen en de VVD en de overige fracties voor. Daarmee is die aangenomen. Dan zijn we bij het einde van de reguliere raadsvergadering. Ik dank u allemaal hartelijk voor uw komst en uw bijdrage, ook de mensen op de tribune. De vergadering ga ik straks afsluiten en daarna gaan we nog door met een reeds door de griffier aangekondigde hopelijk korte besloten bijeenkomst. Dank u zeer.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 10 oktober 2023.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff